№№198–199
(3328–3329)

17—20 снежня 2010 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

www.nv-online.info

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Шаноўныя прыхільнікі «Народнай Волі»! У 2011 годзе жыццё будзе працягвацца. Не парываем сяброўства! Да заканчэння падпіскі — некалькі дзён. Не спазніцеся!

Анатоль ЗЭКАЎ

Прачніся, народ!

У час, калі столькі турбот
І гэтулькі рознага ліха,
Прачніся, мой ціхі народ,
І думку адкінь "абы ціха".
Ўзніміся, гаротны народ,
Народ, не прадаўшы сумлення,
Супроць апаратных ільгот
І розных пасад прывілейных.
Свой голас падай сёння ты,
Пакуль твая песня не спета,
І супраць прамоўцаў пустых,
І супраць жыцця без прасвету.
Скінь думак чужых з сябе цень,
А май лепш уласны свой розум.
Устань жа нарэшце з калень,
Зрабіся нарэшце цвярозым.
Адрынуўшы безліч турбот
І скінуўшы рабскія робы,
Ўзніміся за мёртвых, народ,
За тых, каго знішчыў Чарнобыль.
У імя дзяцей, мацярок
Павінен за праўду ты біцца,
Каб болей чарнобыльскі ўрок
Ніколі не змог паўтарыцца.
Прачніся, народ, не маўчы
І скінь з вачэй цёмныя шоры,
Інакай цябе лаўкачы
У статак жывёл ператвораць.
Прачніся, народ, між турбот
Душой, што век прагла свабоды.
Сягоння твой выбар, народ,
Каб прама сказаць, за каго ты.
І час гэты ты не ўпусці
У клопатных дзён перагудзе.
Ў цябе сёння шанц у жыцці,
Якога ўжо заўтра не будзе!

Не даць магчымасці фальсіфікатарам выбараў зрабіць «чорную справу» — задача ўсіх, каму неабыякавы лёс Беларусі, лёс сваіх дзяцей і ўнукаў

«Рэйтынг» выбарчых фондаў

Цэнтрвыбаркам падлічыў і абнародаваў бюджэты выбарчых фондаў кандыдатаў у прэзідэнты, а таксама іх выдаткі на выбары.

Больш за ўсё сродкаў паступіла ў фонд Уладзіміра Някляева — 103.052.910 рублёў, з якіх зрасходавана 70.735.183 рублі.

Фонд Аляксандра Лукашэнкі папоўніўся на 33.014.740 рублёў, якія пакуль не расходаваліся.

Андрэй Саннікаў сабраў 16.694.950 рублёў, з якіх патраціў 1.555.569.

Яраслаў Раманчук — 1.744.030, выдаткаваў 1.200.000.

Віталь Рымашэўскі — 1.627.620, выдаткаваў 531.864.

Кандыдаты Рыгор Кастусёў, Мікалай Статкевіч, Віктар Цярэшчанка і Алесь Міхалевіч атрымалі ў свае выбарчыя фонды 985.110, 160.500, 28.240 и 2610 рублёў адпаведна. З гэтых сродкаў яны пакуль нічога не патрацілі.

Такім чынам, народ сваім рублём галасуе за Някляева.

Прэзідэнт Ізраіля збіраецца ў Валожынскі раён

Прэзідэнт Ізраіля **Шымон Перэс** можа ў 2011 годзе наведаць Беларусь. Пра такую магчымасць БЕЛТА паведамілі ў Амбасадзе Ізраіля.

Перэс з'яўляецца ўраджэнцам вёскі Вішнёва Валожынскага раёна. Пра свой намер наведаць "гістарычную радзіму" ён узгадваў яшчэ гэтым летам і планаў не змяніў. Але пра канкрэтныя тэрміны такога візіту гаворка пакуль не ідзе.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Дзіравае галасаванне

Актывіст Партыі БНФ Юрый Шпак-Рыжоў можа пазбавіцца працы за "залішнюю прынцыповасць", праяўленую падчас працы ва ўчастковай выбарчай камісіі №4 Ленінскага раёна Мінска.

У яе склад ён трапіў шляхам вылучэння ад Мінскай гарадской рады Партыі БНФ.

— З сябраў апазіцыйных партый я там адзіны, — распачынае Юрый Аляксандравіч. — Але не гэта галоўнае. Праблемы ў мяне пачаліся пасля таго, як на другі дзень датэрміновага галасавання я стаў сведкам грубага парушэння выбарчага заканадаўства. Заўважыў, што урна для датэрміновага галасавання... дзіравая. У шчыліну зверху скрыні можна запраста прасунуць руку і ўкінуць усё, што заўгодна... Убачыўшы гэта, я склаў адпаведны акт і звярнуў увагу старшыні ўчастковай камісіі Наталлі Вяроўка на парушэнне выбарчага заканадаўства. Пасля гэтага назіральнікі, якія працуюць на ўчастку, звязаліся з назіральнікамі ад АБСЕ. Тыя таксама зафіксавалі гэтае парушэнне...

Выпадковасць ці не, аднак адразу пасля гэтага інцыдэнту Шпаку-Рыжову патэлефанавалі з працы.

— Я працую маляром у арганізацыі "Мінгарсвятло", — працягвае Юрый Аляксандравіч. — Тэлефанаваў мне мой непасрэдны начальнік, інжынер-тэхнолаг Андрэй Баркун і прасіў тэрмінова з'явіцца на працу. Я гэтага не зрабіў, бо афіцыйна з'яўляюся сябрам выбарчай камісіі і ў дні датэрміновага і асноўнага галасавання мушу знаходзіцца на ўчастку. Адзінае, чаго я зараз баюся, дык гэта таго, што мяне могуць звольніць за так званыя прагулы. Нягледзячы на тое, што ў прысутнасці назіральнікаў ад АБСЕ Наталля Вяроўка паабяцала выдаць мне даведку, што я сапраўды ў першыя два дні датэрміновага галасавання неадрыўна знаходзіўся ў памяшканні камісіі, але пакуль (размова адбывалася ў чацвер днём. — **Аўт.**) такога дакумента я не атрымаў.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Алесь БЯЛЯЦКІ:

«Маючы поўны кантроль над выбарчымі камісіямі, можна атрымаць і патрэбныя лічбы»

Выбары — гэта не толькі працэс галасавання, але і ўся кампанія на працягу некалькіх месяцаў. Якія ўжо сёння можна зрабіць высновы па выніках пройдзеных этапаў? Чаго чакаць ад папярэдняга і асноўнага галасавання? Ці можна злавіць фальсіфікатараў за руку?

Аб гэтым карэспандэнт "Народнай Волі" пагутарыў з адным з каардынатараў грамадзянскай кампаніі "Праваабаронцы за свабодныя выбары" ***Алесем БЯЛЯЦКІМ.***

— Наша грамадзянская кампанія працуе з першага дня абвяшчэння выбараў, — распавядае суразмоўца. — Пачалі працаваць больш за 80 нашых так званых доўгатэрміновых назіральнікаў (у Мінску працавала група, якая аналізавала матэрыял, а паступіўшую інфармацыю размяшчалі ў інтэрнэце і СМІ). Увесь гэты час рыхтаваліся штотыднёвыя і перыядычныя справаздачы. Мэта нашай кампаніі — назіраць, наколькі выбары адпавядаюць і беларускаму выбарчаму заканадаўству, і міжнародным стандартам. Беларусь з'яўляецца сябрам АБСЕ, якая распрацавала дастаткова грунтоўныя інструкцыі па правядзенні дэмакратычных выбараў. Краіна павінна была б сваё выбарчае заканадаўства адаптаваць згодна з гэтымі інструкцыямі. Тым не менш у нас гэта ідзе, як кажуць, са скрыпам.

— Якія сёння можна зрабіць высновы па выніках пройдзеных этапаў выбарчай кампаніі?

— Агульную перадвыбарную сітуацыю мы ацэньваем як дастаткова негатыўную. На што звяртаем ўвагу? Першае — свабода сродкаў масавай інфармацыі, якая на сённяшні дзень не вытрымлівае ніякай крытыкі. Другое — свабода развіцця грамадскіх арганізацый і палітычных партый. Усім вядома, якія ў гэтым плане ў краіне праблемы. Дзейнасць палітычных партый, іх актыўнасць моцна абмежаваныя. Ва ўсім свеце партыі і ствараюцца дзеля таго, каб браць удзел у выбарах. Выбары гэта звычайна праверка на тое, ці сапраўды партыя і ідэі, якія яна агалошвае, падтрымліваюцца людзьмі, і тады яе існаванне мае сэнс. У нашым жа "перакуленым свеце", на жаль, усё інакш. Многія партыі ўлады не рэгіструюць, такая ж сітуацыя і з шматлікімі грамадскімі арганізацыямі... Да агульнай сітуацыі таксама адносіцца і прысутнасць узроўню страху ў грамадстве. З-за рэпрэсій людзі сапраўды баяцца выказваць свае думкі, удзельнічаць у грамадскім жыцці. Гэта ўсё падмацоўваецца заключэннем працоўных кантрактаў, "дзякуючы" якім народ знаходзіцца фактычна ў паўпрыгонным стане. Сюды можна дадаць і жорсткі кантроль за студэнцтвам і моладдзю з боку ідэалагічных органаў і спецслужб. Асобнае пытанне звязана з несправядлівасцю правасуддзя. Вельмі цяжка простаму чалавеку знайсці праўду ў беларускіх судах, асабліва тым, хто з'яўляецца апанентам улады.

З агульнага і складаецца пэўная карціна.

— Што можаце сказаць пра фарміраванне ўчастковых камісій, у склад якіх увайшло аж 0,25 (!) працэнта прадстаўнікоў дэмакратычнай грамадскасці?

— Вопыт назірання за папярэднімі выбарамі паказвае, што момант, які выклікае найбольшы недавер з боку назіральнікаў, з'яўляецца менавіта падлік галасоў на ўзроўні ўчастковых камісій. Гэта самая небяспечная рэч — захаванне бюлетэняў падчас папярэдняга галасавання і падлік галасоў ва ўчастковых камісіях, дзе, па нашым перакананні, і адбываюцца асноўныя фальсіфікацыі. У Азербайджане, напрыклад, участковыя камісіі лічаць нармальна, але лічбы, якія не адпавядаюць рэальнасці, перапісвае акруговая камісія. У нас гэта робіцца менавіта на ўзроўні ўчастковых камісій, абсалютная большасць сяброў у якіх — прадстаўнікі дзяржаўных прадпрыемстваў, устаноў, праўладных арганізацый. Пасля фарміравання камісій справа з дэмакратычнымі і празрыстымі выбарамі стала, я б сказаў, безнадзейнай, таму што ўсё астатняе — гэта тэхнічныя моманты. Маючы поўны контроль над выбарчымі камісіямі, можна атрымаць і патрэбныя лічбы.

— А як жа імкненне паказаць Захаду дэмакратычнасць гэтых выбараў?

— Дзеля гэтага ўлады зрабілі больш свабодным збор подпісаў за прэтэндэнтаў і іх рэгістрацыю. Але і тут працэдура праверкі подпісаў была цалкам закрытая для назіральнікаў. А тыя звесткі, што атрымлівалі ад сяброў камісій, гаварылі, што не ўсе з зарэгістраваных кандыдатаў сабралі патрэбную для рэгістрацыі колькасць подпісаў. І ёсць вялікае падазрэнне, што іх частка была напісана левай нагой. Тым не менш былі зарэгістраваны ўсе прэтэндэнты, і, як мне падаецца, такім чынам адбылося своеасаблівае пагадненне паміж кандыдатамі, якія не сабралі подпісы, і ўладай, якой была неабходна такая "шматлюднасць" кандыдатаў. Таму мы і канстатавалі, што рэгістрацыя кандыдатаў мела палітычную матывацыю. Сапраўднай праверкі сабраных подпісаў не было. Паўтараю — не было.

— Наступны прамінулы этап выбарчай кампаніі — правядзенне агітацыі...

— Ён праходзіў у больш спакойных умовах у параўнанні з 2006 годам. Але зноў-такі актыўна выкарыстоўваўся адміністрацыйны рэсурс пры агітацыі на карысць Аляксандра Лукашэнкі. Штодзённыя выступленні ў дзяржаўных СМІ, бясконцыя інтэрв'ю, разнастайныя канцэрты і мерапрыемствы з ягоным удзелам стварылі адназначную перавагу А.Лукашэнкі ў эфіры. Па падліку ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў", 90 працэнтаў часу, падчас якога згадваліся кандыдаты ў прэзідэнты ў дзяржаўных СМІ, былі адведзены Лукашэнку. Якія ж тут роўныя ўмовы пры данясенні інфармацыі выбаршчыкам пра кандыдатаў? Акрамя таго, былі выпадкі затрымкі друкавання агітацыйных матэрыялаў альтэрнатыўных кандыдатаў, і фактычна ў першыя два тыдні пра выбарчую агітацыйную кампанію іншых кандыдатаў ніхто не чуў і не бачыў. Толькі ў апошні час з'явілася нейкая актывізацыя, але да выбараў засталіся лічаныя дні.

— 14 снежня пачалося датэрміновае галасаванне. Якія моманты можна адзначыць тут?

— Адзначаем нечувана моцны ціск адміністрацый рознага ўзроўню (школ, бальніц, прадпрыемстваў, вайсковых часцей, навучальных устаноў), каб людзі прагаласавалі датэрмінова. І можна паразважаць, дзеля чаго гэта патрэбна. У 2006 годзе датэрмінова прагаласавалі больш за 31 працэнт выбаршчыкаў. Лічыце, трэць! Між тым захаванасць бюлетэняў, якія знаходзяцца ў скрынях для датэрміновага галасавання, нас не задавальняе. І вось тут Цэнтрвыбаркам адыграў сваю адмоўную ролю, бо не дазволіў назіральнікам мець магчымасць кругласутачна прысутнічаць на ўчастках. Улічваючы стан скрыняў, якія лёгка разбіраюцца, і гэтыя пластыліновыя пячаткі, хто можа гарантаваць тое, што бюлетэні не могуць падмяніць? Міліцыянеры, да якіх таксама няма веры, бо яны падпарадкоўваюцца мясцовай выканаўчай уладзе? Але даказаць гэта вельмі цяжка, бо доступу да кантролю за ўчасткамі падчас папярэдняга галасавання назіральнікі не маюць. І калі шмат участкаў, напрыклад, знаходзяцца ў школах, якія зазвычай маюць па некалькі выхадаў, то праверыць, ці былі падменены бюлетэні, заходзіў хто ў пакой для галасавання ці не, проста немагчыма. Таму пытанне датэрміновага галасавання і выклікала жорсткую крытыку. І ўсё гаворыць пра тое, што датэрміновае галасаванне — залатая картка, якая ўжо ляжыць у кішэні афіцыйнага кандыдата. Папярэдняе галасаванне ў той форме, у якой яно ў нас ёсць, ужо адразу ставіць пад сумненне вынікі ўсяго выбарчага працэсу.

— Якія асноўныя парушэнні былі адзначаны вамі ў першыя дні папярэдняга галасавання?

— Вялікіх парушэнняў уладам, якія кантралююць выбарчы працэс, тут і не трэба рабіць. Самае галоўнае парушэнне і нават злачынства — падмена бюлетэняў, што зафіксаваць вельмі цяжка. Што датычыцца фармальнага працэсу, то ён праходзіць пры адносна спакойных абставінах, хоць былі выпадкі нерэгістрацыі назіральнікаў на ўчастках, парушэнне графіка працоўнага дня, вынас скрыняў для галасавання ў іншыя памяшканні. Хачу дадаць, што мы зараз далучылі да працы яшчэ 600 кароткатэрміновых назіральнікаў, якія знаходзяцца на ўчастках і таксама вядуць падлік прагаласаваўшых, бо выклікаюць сумненне агучаныя падчас ранейшых выбараў фантастычныя лічбы тых, хто прыняў удзел у галасаванні. Мы лічым людзей, як кажуць, па галовах, каб затым параўнаць з пратаколам.

— Якія чаканні ад 19 снежня — асноўнага дня галасавання?

— Спадзяёмся, што сам працэс падліку будзе адкрытым, але ж пабачым. Тое, што адбывалася раней, нельга лічыць празрыстым галасаваннем, калі адначасова ўсе члены камісій моўчкі лічылі бюлетэні, а затым перадавалі запісаныя на цыдулках вынікі падліку старшыні, які зноў-такі ў поўным маўчанні складаў пратакол і агучваў колькасць. У такім выпадку нават сябры камісіі не ведаюць сапраўдных вынікаў галасавання. Дарэчы, назіральнікі дабіваліся ў Цэнтрвыбаркаме выразна прапісанай працэдуры падліку галасоў. Цэнтрвыбаркам адмовіўся даваць нейкія тлумачэнні, сказаўшы, што самі камісіі і будуць вызначаць гэтую працэдуру. Такім чынам, я думаю, усё будзе так, як было не аднойчы.

— Даволі сумная карціна... Ці варта тады наогул ісці на галасаванне?

— Варта. Хаця б для таго, каб сябры камісій ведалі большменш рэальны расклад, каго падтрымліваюць людзі, і гэтыя звесткі тады не схаваць, усё роўна яны прасочацца. Акрамя таго, вельмі важна, каб і сама ўлада ведала рэальны працэнт сваёй падтрымкі. Хаця, перакананы, што толькі пад масавым ціскам выбаршчыкаў сённяшнія ўлады здолелі б пайсці на больш празрыстыя выбары.

— У асноўны дзень галасавання як вы збіраецеся працаваць?

— Мы кантралюем каля 300 участкаў праз 600 сваіх кароткатэрміновых назіральнікаў. У дзень галасавання праз інтэрнэт будзем аператыўна паведамляць аб тым, як праходзіць галасаванне. Адрас нашага сайта: www.spring96.org.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО

Молитесь за проведение справедливых выборов

Его Преосвященству Митрополиту Филарету

Его Преосвященству архиепископу Тадеушу Кондрусевичу

Обращаюсь к Вашим Преосвященствам как к предводителям двух основных христианских церквей Беларуси с просьбой, чтобы Вы 18 декабря в 19.00 организовали во всех церквях и костелах страны молитву о проведении справедливых выборов. Чтобы наши граждане выбрали такого президента, который бы не только хорошо руководил государством и во время правления которого поднималось благосостояние граждан Беларуси, но который также в своих действиях руководствовался Божьей Волей.

С глубоким уважением и просьбой о молитве —

Александр "Граф" ПРУШИНСКИЙ.

На ўчастку ў Брэсце ўскрывалі выбарчую скрыню?

У Брэсце на выбарчым участку №111 у школе №30 ускрылі выбарчую скрыню. Так сцвярджае назіральнік з гэтага ўчастка Андрэй Мазер:

— Я прысутнічаў пры апламбіраванні ўрнаў выбарчых участкаў №111 і №113 г.Брэста, — расказаў ён. — Пасля двух дзён я заўважыў, што на 111-м участку пячатка і бумажка з подпісам выбарчай камісіі знаходзяцца абсалютна на іншым месцы і нязграбна пастаўлены на выбарчую скрыню. У мяне ёсць фотаздымкі, і я зафіксаваў гэтыя парушэнні.

Дакумент аб парушэнні назіральнік накіраваў у Цэнтрвыбаркам.

З-ЗА КРАТАЎ

Мастак Алесь Пушкін па-ранейшаму трымае галадоўку

Мастак Алесь Пушкін, якога суд Крупскага раёна асудзіў на 13 сутак арышту, трымае галадоўку. Пра гэта паведаміла жонка арыштаванага Яніна Пушкіна. Жанчына кажа, што яе пакуль не пусцілі да мужа.

— Я яго не пабачыла. Запісалася на прыём да начальніка ізалятара, але яго ў гэты дзень не было, калі я па запісе да яго пайшла. І мяне не прапусцілі. Алесь не есць, але, здаецца, ужо гаворыць.

Нагадаем, мастака Алеся Пушкіна 9 снежня асудзілі на 13 сутак арышту. Яго абвінавацілі ў хуліганстве. Спярша паведамлялася, што на знак пратэсту супраць незаконнага, на яго думку, прысуду Пушкін адмаўляецца размаўляць і есці.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

ОТВЕТНЫЙ ХОД

Услужливый дурак опаснее врага

Как вы думаете, зачем перед выборами публикуются декларации о доходах кандидитов в президенты? Почему всем желающим позволяется заглянуть в кошелек человеку, претендующему на первый пост в стране?

Конечно, это страховка для того, чтобы во власть не прорвались люди нечистоплотные. Благая, правильная и благородная цель, которую можно только приветствовать.

Причем Центризбирком обязан не просто собрать с кандидатов декларации о доходах для внутренней проверки, но еще и обнародовать их для всеобщего ознакомления. Чтобы каждый желающий мог почитать, посчитать и задаться вопросом: "А соответствуют ли доходы расходам? И мог ли претендент купить свой дом? Или дорогую машину? Откуда у него часы за несколько тысяч долларов? Честен ли он?" Причем по закону каждый засомневавшийся может написать соответствующее заявление с просьбой проверить, не врет ли кандидат.

По Минску уже давно гуляет слух, что возле города строятся дома для сыновей президента. Одни говорят, что в Раубичах, другие — что в Боровлянах, третьи — что в... Об этом перешептываются строители, архитекторы, всякие переносчики бумажек в исполкомовских кабинетах... Наконец, когда вдруг в охранной зоне выделяются сразу два участка для якобы разных, но "обычных людей" и этим разным людям одни и те же строители начинают строить дома по одинаковым проектам, стройку начинают обсуждать в магазинах, в автобусах, в поликлиниках... И додумывают, и домысливают, и высказывают предположения. Ну кому в нашей стране нужны сразу два дома? Кому могут выделить участки в охранной зоне? Кто может строиться с размахом, не опасаясь лишних вопросов об источнике доходов?..

Обычная, понятная, логичная и распространенная ситуация. Однако эти "шу-шу-шу" к делу не пришьешь. Потому наша газета никогда не писала о "президентских домах" и, в общем-то, пока не собиралась.

Но на днях жительница Минска, пенсионерка Екатерина Садовская решила воспользоваться своим законным правом избирателя и попросила Центральную избирательную комиссию все-таки проверить, имеют ли слухи отношение к семье кандидата Лукашенко. И вот про это мы написали заметку. Не в газете. На сайте. Чтобы и о прецеденте, когда рядовой избиратель заинтересовался финансовой чистоплотностью кандидата, рассказать (а интересоваться надо, по каждому кандидату — надо), но при этом все-таки не подогревать страсти в деле, где точки над "i" не расставлены.

Однако теперь мы просто вынуждены опубликовать заметку. И вынудило нас к этому Белорусское телевидение, которое поспешило сообщить всем, что "Народная Воля" распространила "сенсационный", но не соответствующий действительности материал.

Чтобы отмести фантазии и инсинуации заангажированного БТ, дублируем в газете заметку, размещенную на сайте.

Правозащитница "нашла" дома детей Лукашенко

Правозащитница и бывшая политзаключенная Екатерина Садовская направила в Центризбирком заявление, в котором просит провести дополнительную проверку по декларации о доходах, представленную кандидатом в президенты Александром Лукашенко. К заявлению приложены фотографии домов, которые строятся прямо под Минском.

"В свое время Александр Лукашенко поднял вопрос о незаконном строительстве под Заславлем, — пишет госпожа Садовская. — Однако он почему-то "просмотрел" строительство вот этих домиков прямо у себя под носом, возле костела в Раубичах... По утверждению местных жителей, эти домики совершенно "нищий" Лукашенко строит для своих "бездомных" сыновей".

В связи с этим Екатерина Садовская настаивает, чтобы избирателям была сказана правда: для кого на самом деле строятся домики возле костела в Раубичах, в заповедной зоне.

Справедливости ради заметим, что устно охранники строящихся объектов говорят, что один из строящихся домов будет молельным, а второй принадлежит частному лицу, фамилию которого им называть запрещено. Имеет ли семья Лукашенко отношение к этим домикам, будем надеяться, разберется ЦИК.

Точка. Конец заметки и конец "сенсации".

Белорусское телевидение, однако, посчитало новость достойной не сайта в интернете, к которому далеко не все имеют доступ, а миллионной аудитории Первого национального телеканала (вот уж, действительно, услужливый дурак опаснее врага). Разумеется, для этого надо было сказать, какие плохие независимые СМИ и "Народная Воля" в частности; какая странная эта женщина, Екатерина Садовская, которая подтвердила, что мы не придумали и что она написала заявление; и сделать последний абзац нашей заметки своим "расследованием".

Единственное уточнение от БТ: огромный дом, по виду — так просто гостиница, оказывается, даже не какому-то из сыновей Лукашенко принадлежит, а обычной предпринимательнице.

Ну разве в Беларуси кто-то сомневается, что простой человек может построить себе такой огромный дом в три уровня? Разве кто-то имеет основания быть не уверенным, что рядовой гражданин легко пройдет все согласования на подобное строительство? Разве есть основания заподозрить, что легко можно получить участок в хорошем месте под Минском и не в чистом поле, а на особо почетной территории — прямо возле костела?..

БТ очень бы хотелось, чтобы никто даже мыслей крамольных на сей счет не допускал. И чтобы все мы дружно кричали: "Можно! Беларусь — страна равных прав и возможностей!" И чтобы именно они нам указывали, о чем писать, о чем не писать, в чем сомневаться, а в чем — ни в коем случае. По их задумке, все мы должны смотреть в экран и верить. Не обсуждать, не спрашивать, не включать извилины, а просто верить.

Вот показали нам дом, даже для уборки которого требуется содержать штат персонала, а мы должны верить, что простые предприниматели в нашей стране так хорошо зарабатывают, что могут себе такие хоромы позволить!

Если бы не БТ, мы бы и не догадывались, как хорошо жить в Беларуси простому человеку. Не сыну высокого начальника, не свату, не брату, а обычному человеку...

И все-таки за рекламу в прайм-тайм и нашего сайта, и нашей газеты Белорусское телевидение, видимо, можно даже похвалить. Многие ведь даже не знают, что в стране не все задушено, не одно БТ существует. Что есть газета, которая, несмотря ни на что, пишет на запрещенные темы. А вот теперь будут знать. Здорово!

За распространение на большую аудиторию слуха о том, что под Минском ищут дома, которые строит семейство Лукашенко, что люди уже обсуждают это в общественном транспорте, благодарить авторов телесюжета "без подписи", видимо, будет Администрация президента. А мы ожидаем, как же отреагирует на заявление Екатерины Садовской Центральная избирательная комиссия во главе с госпожой Ермошиной. Не подтвердит слухи — обязательно об этом сообщим. Но не сказать об инициативе Е.Садовской не могли — ведь это же гражданская позиция человека. К сожалению, именно этого качества как раз и не хватает многим из нас. Из-за "абыякавасці" людей мы имеем то, что имеем.

А что касается БТ, то это тот случай, когда говорят: скажи дурню молиться, так он лоб разобьет. Есть и другой афоризм: услужливый дурак опаснее врага.

Ладно, в "Красном доме" есть кому учить их уму-разуму. Мы же, кстати говоря, можем подсказать БТ и новые сюжеты, и новые адреса: что мы все про Лукашенко да про Лукашенко?.. Вот, например, есть тема про "простого работника завода".

Имеется деревенька под Минском, которая уже стонет. Что ни выходные — то этот "рядовой управленец" устраивает в своем доме-замке праздники с большим количеством гостей. Фейерверки стоимостью несколько тысяч долларов в небо для красоты и радости запускает. Это, конечно, разнообразит местный быт. Но людям-то, в отличие от этого "простого заводчанина", действительно с утра надо идти на работу. Кому в школу, кому в совхоз. А он им спать не дает. Мы вот пока не можем раздобыть документы, подтверждающие, что дом принадлежит именно "обычному сотруднику госпредприятия", даже не директору. Так что от помощи в получении подтверждающих документов не откажемся.

Все-таки отличные зарплаты у нас на заводах! Мелким служащим для красоты неба тысяч долларов не жалко! Очень хочется, чтобы по БТ об этом рассказали.

Или вот недавно про окна разговор зашел. Ведь если кому надо поменять окна в квартире — так не каждый и сможет без кредита. Но в одной из фирм нам радостно сообщили, что все-таки есть в Беларуси люди, для которых подобных проблем с деньгами не существует. И рассказали, что недавно одна известная чиновница сто окон заказывала (если верить рассказу, так несколько фирм в складчину заказ выполняли — одной было не справиться).

Слабо, БТ дом на сто окон снять? Мы согласны на совместное журналистское расследование. От нас — фамилия чиновницы, от государственного телевидения — договоренность, чтобы она впустила нас в дом окна считать. Если все это пустые слухи — совместно развеем, ну а уж подтвердится — так подтвердится. Ведь если слуги народа строят себе дома таких размеров — на сто окон, то почему их хозяин, народ, не должен об этом знать?

Причем после таких материалов журналисты БТ будут ставить свои фамилии под сюжетами, им не будет стыдно.

Светлана КАЛИНКИНА.

Индекс демократии: в Беларуси авторитарный режим

Согласно индексу демократии, Беларусь находится на 130-м месте среди 167 стран мира.

Отчет составляет аналитический отдел британского издания Economist (Economist Intelligence Unit). В рейтинге Беларусь относится к категории стран, которые характеризируются как "авторитарные режимы".

В 2006 году Беларусь занимала 128-е место, в 2008-м — 132-е. То есть мы упорно находимся в самом низу списка.

Соседние страны — Литва (41), Латвия (48), Польша (48) и Украина (67) — отнесены к категории "демократия с недостатками", а Россия (107) — к категории "гибридный режим".

На первом месте — Норвегия, на последнем — Северная Корея.

Это уже третий индекс демократии, который делает аналитическая группа издания Economist. Индекс отражает ситуацию по состоянию на ноябрь 2010 года. Он характеризует состояние демократии в 167 странах и охватывает практически все население мира.

Индекс демократии Economist Intelligence Unit основан на пяти категориях: избирательный процесс и плюрализм, гражданские свободы, деятельность парламента, участие в политической жизни и политическая культура. Страны относят к одному из четырех типов режимов: полная демократия, демократия с недостатками, гибридные режимы и авторитарные режимы.

За пакупку і выкарыстанне піратэхнікі можна заплаціць больш за мільён штрафу

Напярэдадні навагодніх святаў міліцыянеры сумесна з ратавальнікамі і падатковай інспекцыяй праводзяць рэйды па сталічных рынках.

Прадаўцы-нелегалы, якія рэалізуюць піратэхніку, будуць прыцягвацца да адказнасці. Штрафы — 17 з паловай мільёнаў. А вось за пакупку і выкарыстанне феерверкаў, петард і іншай піратэхнікі памер штрафу можа перавысіць мільён рублёў.

Пакупка і выкарыстанне піратэхнікі непаўнагадовымі катэгарычна забаронены. Адказваць за іх будуць бацькі.

Без слов...

КТО ЕСТЬ КТО?

Можно ли доверять социологам из «TNS-Украина»?

Впервые на президентских выборах в Беларуси опрашивать население на выходе из избирательных участков разрешили не только белорусским социологам, но и украинской компании "TNS-Украина".

Стоит ли надеяться, что этот экзит-пол будет объективным?

В этом году ситуация с экзит-полами, казалось, получилась беспрецедентная. Сразу три организации получили лицензии Центральной избирательной комиссии на проведение опросов населения у избирательных участков в день выборов. Причем власти официально разрешили задавать вопрос "За кого вы голосовали?" не только своим социологам из аналитического центра "ЭкооМ" и Республиканского союза общественных объединений "Белорусский комитет молодежных организаций", но и иностранным — компании "TNS-Украина", офис которой хоть и располагается в Киеве, но которая входит в ведущую мировую группу компаний TNS со штаб-квартирой в Лондоне.

"Белорусский комитет молодежных организаций" и "ЭкооМ" подобные опросы населения уже проводили на референдуме 2004 года и на президентских выборах 2006-го. Тогда озвученные результаты их экзит-полов практически не отличались от официальных результатов голосования, объявленных ЦИК, и радикально расходились с теми, которые получили независимые социологи. Поэтому вполне справедливо, что и на этих президентских выборах иных результатов от данных белорусских структур общественность и не ждет. А вот украинская компания, казалось, может объективно выяснить, за кого же голосуют белорусы. Однако некоторые нюансы ставят под сомнение эти ожидания.

Момент первый. Проводить экзит-полы в Беларуси компанию "TNS-Украина" пригласил телеканал ОНТ. Следовательно, ОНТ заплатил (или заплатит) украинцам за работу. Кроме того, по договоренности вся полученная украинскими социологами информация будет принадлежать каналу ОНТ, и только он имеет право ею распоряжаться. Наверное, не надо напоминать, чей это канал и на какого кандидата он работает.

Момент второй. Когда Центризбирком объявил о том, что экзит-полы разрешено проводить украинской компании, наши коллеги из независимых СМИ тут же бросились звонить в Киев, в офис "TNS-Украина". И — сенсация — в ***один и тот же день*** журналисты двух разных изданий получили совершенно ***разные ответы*** на один и тот же вопрос: каков, по мнению украинских социологов, рейтинг у Александра Лукашенко? Журналисту "Белорусских новостей" глава "TNS-Украина" **Николай Чурилов** заявил: *"По нашим опросам, у Лукашенко сегодня под 70%, и его можно поздравить с победой"*. А в интервью Радио Свобода сообщил, что согласно исследованию, проведенному "TNS-Украина", рейтинг Лукашенко составляет... 55%. Но удивляться такому несовпадению, возможно, и не стоит. Потому что в Украине компания "TNS-Украина" хоть и считается солидной, но с подмоченной репутацией. В скандальные истории с заказными экзит-полами она вляпывалась не единожды.

Момент третий. На последних президентских выборах в Украине данную социологическую компанию уличили в фальсификации результатов исследования общественного мнения касательно предвыборной ситуации в стране. Тогда кандидат в президенты Сергей Тигипко даже подал исковое заявление в суд на "TNS-Украину". Представители его штаба провели собственную проверку и оказалось, что четверть респондентов, которых указали социологи "TNS-Украины" в своем исследовании, в нем даже не участвовали. А 40 процентов опрошенных высказывали отличное от зафиксированного социологами мнение.

"Звучала" украинская компания и на президентских выборах в Украине в 2004 году. Тогда, правда, "TNS-Украина" фигурировала под названием "Социс", хотя официально датой создания "TNS-Украина" считается 2002 год, когда объединились два украинских маркетинговых агентства — "Социс" и "MMI Ukraine". В любом случае экзит-полы проводила компания, возглавляемая Николаем Чуриловым. И именно ее обвинили в желании угодить России и объявить результаты своего экзит-пола в пользу Виктора Януковича.

Тогда ситуация с опросами, которые проводили на избирательных участках социологи компании Чурилова, была доведена просто до абсурда. "Социс" и в первом туре голосования, и во втором слишком часто менял данные своих опросов: то избиратели повально голосовали за Ющенко, то за Януковича. Последние озвученные "Социсом" результаты говорили о победе Виктора Януковича с солидным отрывом. Но когда президентом был официально объявлен Виктор Ющенко, Николай Чурилов начал оправдываться: мол, на самом-то деле его экзит-пол провалился и его результаты не стоит принимать во внимание...

И вот этих социологов канал ОНТ с одобрения команды Ермошиной пригласил проводить экзит-полы 19 декабря в Беларуси. Вряд ли ОНТшники не знали, кого приглашают. Хотя, возможно, потому, что знали, и пригласили. И теперь власти могут быть спокойны: белорусы опять не узнают реальные масштабы допущенных во время голосования фальсификаций.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

АКЦЕНТЫ

Кто готовит провокацию со взрывами?

На минувших выходных глава Администрации президента Владимир Макей в эфире телеканала "РТР-Беларусь" пугнул народ боевиками, которые могут организовать взрывы 19 декабря на Октябрьской площади.

"Сейчас уже известно, что они (кандидаты в президенты. — ***Авт.****) не собираются мирным образом проводить это мероприятие — уже готовятся группы боевиков, уже готовятся пиротехнические и даже взрывчатые средства. Они однозначно нацеливают людей, своих сторонников на провокации, на создание прекрасной картинки для западного телевидения, для того, чтобы сказать потом: "Видите, какая эта власть жестокая, как обращается со своими избирателями".*

При этом Макей не назвал ни тех, кто якобы готовит боевиков, ни тех, кто закупает (или уже закупил) взрывчатку. Многие политические эксперты сразу заявили: мол, все это из той же оперы, что и "дохлая крыса", которой за пару дней до президентских выборов 2006 года стращали народ экс-председатель КГБ **Степан Сухоренко** и тогдашние генпрокурор и министр внутренних дел **Петр Миклашевич** и **Владимир Наумов**.

Но некоторые из тех, до кого долетела макеевская страшилка, задумались: а вдруг на самом деле 19 декабря на площади что-то рванет? И может, лучше и вправду отсидеться дома?

"Народная Воля" попыталась узнать: что делают спецслужбы для того, чтобы не допустить взрывов в центре Минска и обеспечить безопасность граждан? Действительно ли есть подтвержденная информация, что *"уже готовятся группы боевиков, уже готовятся пиротехнические и даже взрывчатые средства"*...

В пресс-службе Генеральной прокуратуры ответили, что им пока не известно, чтобы в отношении кого-то было возбуждено уголовное дело или кто-то был задержан после выступления Макея.

"Я не в курсе, меня не информировали", — сказал "Народной Воле" начальник Управления информации и связей с общественностью **Петр Козлов**.

Утром в четверг, 16 декабря, в Центре информации и общественных связей КГБ Беларуси "Народной Воле" заявили буквально следующее: *"Мы пока не комментируем слова, прозвучавшие в эфире. Но в ближайшее время по этому поводу мы полностью дадим, все дадим, всю информацию. Возможно, даже сегодня. Но пока, к сожалению, нет полной информации. Можете быть уверены, что Комитет принимает адекватные меры по обеспечению стабильности и правопорядка в обществе"*.

Когда этот номер "Народной Воли" уже был подготовлен к печати, обещанной исчерпывающей информации, якобы подтверждающей слова Макея, со стороны КГБ не появилось...

Но если Комитет госбезопасности на самом деле знает, кто занимался и занимается подготовкой провокаций, то можно быть уверенными в том, что взрывов на Площади вечером 19 декабря не случится: по закону провокаторов должны обезвредить. А если нестандартная ситуация все же случится, то ее, получается, можно будет смело списывать на власть. Ибо знали, но зачем-то допустили... Или сами организовали... Что ж, последнее также нельзя сбрасывать со счетов. История знает немало подобных случаев.

В ЭФИРЕ

Владимир НЕКЛЯЕВ: *«В наших планах — выступление на ОНТ...»*

Кандидат в президенты Владимир Некляев говорит, что есть несколько сценариев, по которым могут разворачиваться события на Площади.

— Нами разрабатывается несколько сценариев Площади в зависимости от того, как будут развиваться события и сколько соберется народа, — сказал Некляев в эфире Радио Свобода. — Сегодня могу сказать точно: это будет акция мирного протеста. Понятно, что мы выставим требование озвучить правдивую информацию о результатах выборов. Мы будет требовать, чтобы к людям вышли ответственные представители ЦИК. Тут же будут озвучены результаты на самом деле независимого наблюдения. В наших планах — выступление на Общенациональном телевидении. Мы будем требовать живой эфир и, уверен, добьемся.

ОФИЦИАЛЬНО

Ярослав РОМАНЧУК: *«Никаких причин верить Макею, на мой взгляд, нет...»*

Кандидаты в президенты, призвавшие людей 19 декабря прийти на Площадь, в ответ на слова Макея заявили: акция будет мирной, а провокации готовит власть.

"Если бы Макей имел какие-то факты, он сразу сказал бы: вот эти люди, вот эта взрывчатка, и было бы видно, что на самом деле готовятся провокации, — прокомментировал слова Макея **Ярослав Романчук**. — *Никаких причин верить Макею, на мой взгляд, нет. Власть просто боится, чтобы люди не вышли на площадь и не продемонстрировали свой протест".*

"Мы будем обращаться к министру внутренних дел: давайте вместе искать подходы, чтоб не допустить того, о чем говорит глава Администрации президента", — сказал **Владимир Некляев**.

На сайтах сообщалось, что доверенные лица Владимира Некляева попытались договориться о встрече кандидата с руководителями силовых структур и председателем Мингорисполкома — обсудить меры безопасности на Площади 19 декабря.

В приемную министра внутренних дел от лица Владимира Некляева позвонила доверенное лицо **Татьяна Короткевич**. Служащий выслушал просьбу назначить кандидату время для приема у министра и сказал, что перезвонит после того, как посоветуется с начальством. Позже он сообщил, что министр принимает граждан каждую первую среду месяца. Это означает, что записаться на прием Некляев сможет... на начало января 2011 года.

Люди Некляева обратились и в Мингорисполком — в отдел приема писем и обращений граждан. Там сообщили, что чисто теоретически попасть на прием к **Николаю Ладутько** можно только 22 декабря, ибо до этого дня "все расписано".

Доверенные лица все же написали прошение о встрече на имя председателя КГБ. В Комитете пообещали, что о принятом решении (встречаться — не встречаться) Некляев узнает достаточно скоро.

После посещения КГБ доверенные лица Некляева отправились в прокуратуру и оставили там письмо на имя генерального прокурора Григория Василевича:

"Уважаемый Григорий Алексеевич! Глава Администрации президента Беларуси Владимир Макей в эфире телеканала "РТР-Беларусь" 11 декабря 2010 года вечером заявил, что белорусская оппозиция готовится к организации беспорядков, в том числе с применением взрывчатки, после президентских выборов, которые пройдут 19 декабря.

Кандидат в Президенты Республики Беларусь В.П.Некляев 13 декабря 2010 года просил о встрече с председателем Мингорисполкома Н.А.Ладутько и министром МВД А.Н.Кулешовым для конструктивного обсуждения данной ситуации и путей ее решения, однако оба руководителя отказали в этой просьбе.

Прошу Вас провести расследование в связи с заявлением В.Макея, выяснить, кто именно готовит провокации с употреблением взрывчатых веществ, принять все возможные меры для пресечения подготовки к возможным террористическим акциям. В случае, если распространенная В.Макеем информация является вымышленной, просим привлечь В.Макея за распространение лживой информации и нагнетание ситуации в стране во время агитационной кампании по выборам Президента.

Также прошу Вашего реагирования на бездействие высших должностных лиц страны Н.А.Ладутько и А.Н.Кулешова за игнорирование важных обращений граждан и невыполнение своих служебных обязанностей".

Александр ЛУКАШЕНКО: *«Идете с миром туда, куда можно идти...»*

"Естественно, они (оппозиция) все время кричат: "Плошча, плошча, плошча!", — *цитирует пресс-служба президента слова Лукашенко с совещания по вопросам президентской кампании и обеспечения общественной безопасности в этот период.* — Еще раз хочу сказать: мы предупредили родителей, мы предупредили преподавателей вузов, техникумов, колледжей, лицеев, школ. Мы предупредили о возможных провокациях, которые могут быть в этот день, в том числе в местах массового скопления людей. Мы всех предупредили. Есть закон. Нельзя ни в коем случае поддаваться на провокации, потому что им (оппозиции) нужна картинка, хотя бы картинка сейчас, что вот, мол, такие "недемократичные" власти, что Лукашенко там "на костях, на крови опять прыйшоў да ўлады". Им это надо. Мы же подставиться не должны, — отметил глава государства. — Мы четко отдаем себе в этом отчет. Ни в коем случае нельзя подставиться. Действовать надо в соответствии с обстановкой. Но, самое главное, не дай бог будет совершена какая-то провокация и не дай бог случится что-то с людьми. Мы должны защитить людей. Это задача правоохранительных органов, и здесь пощады никому не будет. Не дай бог только переступит кто-то тот Рубикон, к которому вообще нельзя близко подходить. Анатолий Нилович (министр внутренних дел Анатолий Кулешов), реакция правоохранительных органов, да и военных, должна быть адекватной и жесткой. Идете с миром (митингующие) туда, куда можно идти, где определено место. Идите, пожалуйста, разговаривайте, митингуйте. Но если это нарушение закона, то и реакция должна быть адекватной.

...У нас достаточно сил и средств, чтобы цивилизованно и разумно противостоять этим шатаниям и разброду. Прочность власти сегодня настолько велика, что нам нет необходимости применять какие-то там чрезвычайные методы. Но ко всему мы должны быть готовы".

До основного дня голосования остается двое суток. Пока события развиваются, можно сказать, точь-в-точь, как и в 2006-м, и в 2001 году. Похоже на то, что страх нагоняет не оппозиция, а власть. Она, похоже, любыми способами хочет удержаться у власти.

Марина КОКТЫШ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

Замест карнавалізацыі выбараў — сапраўдны выбар!

Неспрыяльная знешнепалітычная кан'юнктура разам з крызіснымі праявамі ў гаспадарцы прымусілі кіраўніцтва краіны да гульні ў дэмакратыю. Больш даступна патлумачыць сітуацыю з так званай лібералізацыяй, чым гэта зрабіў адзін з кандыдатаў, вельмі цяжка: няма ў Аляксандра Рыгоравіча грошай на крывавую дыктатуру. А тут яшчэ з Масквой не ўсе справы ўтрэсліся. Карацей, даводзіцца ўзгадваць амаль страчаныя навыкі флірту з уласным народам, дзейнічаць, як казала неяк ідэолаг Наталля Пяткевіч, *"танчэй, мудрэй, хітрэй"*. Адсюль і разгул вулічнай дэмакратыі, а таксама падкрэсленая стрыманасць і ў нейкім сэнсе добразычлівасць кандыдата Лукашэнкі ў сваіх выступах падчас апошняга Усебеларускага сходу.

Але асноўная прыкмета надыходзячых перамен ляжыць усё ж такі па-за плашчынёй палітыкі. Так, дзяржаўныя тэлеканалы запусцілі адразу некалькі забаўляльных праектаў калясатырычнай скіраванасці. Адзін з такіх праектаў — кволае падабенства расійскага шоу гаворачых галоваў "Пражэктарперысхілтан" пад назвай "Кухня". Новаспечаныя сатырыкі Булка, Калдун, Камка і іх старэйшы таварыш Крыжаноўскі смяюцца са сваіх жартаў, кпяць з прыдуманых іхняй жа фантазіяй персанажаў і ўвогуле намагаюцца выглядаць пазітыўнымі недарэкамі. У апошнім, дарэчы, нельга папракнуць вядучых праграмы "Пражэктарперысхілтан", якія, балансуючы раз-пораз на мяжы дазволенага, выдатна ілюструюць абмежаванасць кіраванай расійскай тэледэмакратыі. Увогуле, аншлагаўская сатыра і петрасянаўскі гумар — гэта не толькі дыягназ прыдворным сатырыкам, але і праява духоўнай галечы беларускага тэлевізійнага бамонду.

У пагоні за рэйтынгамі кіраўніцтва дзяржаўных тэлеканалаў забылася, што іх галоўная задача — падтрыманне веры homo videns у сакральнасць (святасць) беларускай улады. Як толькі ўзнікла неабходнасць у пераходзе на сучасныя стандарты тэлевяшчання, ідэолагі АНТ забыліся на формулу палітычнага доўгажыхарства свайго шэфа, пра якога можна паказваць альбо добрае, альбо нічога.

Яшчэ больш рэзанансны прыклад карнавалізацыі выбараў — музычны хіт ад гурта "Rockerjoker" пад назвай "Саня застанецца з намі". Дадзеная песня, нягледзячы на абсурднасць тэкста пра *"самае чыстае месца на глобусе"*, была ўзятая на ўзбраенне прыхільнікамі прэзідэнта. А ў інтэрнэце ўвогуле пісалася пра тое, што нібыта ўлады абавязалі ФМ-станцыі круціць "Саню" сем разоў на суткі. Але ўразіла іншае: разгублены выраз твару прэзідэнта на фінальным канцэрце "Беларусь — гэта мы" падчас выканання гэтай песні. Нават дзяржаўная тэлевізія не змагла зарэтушаваць яго збянтэжанасць ад таго, што тысячы БРСМаўцаў спяваюць ва ўнісон пра нейкага Саню, маючы на ўвазе Аляксандра Рыгоравіча. І дарма наляцелі некаторыя музычныя крытыкі і прадстаўнікі палітычнай тусоўкі на хлопцаў з разгуляйскай рок-групы "Rockerjoker". Тытул "ЗасракУль" (заслужаны работнік культуры) трэба даваць дакладна не ім. Музыкі, самі таго не ведаючы, прадэманстравалі сапраўдны талент у мастацтве абыходнага манеўра, тактыкі сучаснай партызанскай барацьбы на жыццёвай тэрыторыі праціўніка. А праціўнік мала таго, што не адчуў сцёб, дык яшчэ і зрабіў з песні "Саня застанецца з намі" гімн перадвыбарнай кампаніі самі ведаеце каго.

У пыле палітычнай барацьбы мы не заўважылі, як А.Лукашэнка перастаў быць чароўным медыумам для большасці сваіх падданых. Зрэшты, можа, ён больш не хоча заставацца гэтым самым правадніком інтарэсаў посткамуністычнага беларускага грамадства? Калі пастарацца, то можна знайсці і адпаведную аргументацыю на гэты конт. За доўгія гады спраўнай працы "чорнай выбарчай скрыні" нават спадарыня Ярмошына наўрад ці ведае пра сапраўдную народную падтрымку Аляксандра Рыгоравіча.

Аднак, дзеля справедлівасці, у гэтым палітычным сезоне "карнаваліць" не толькі каманда дзейнага кіраўніка. Альтэрнатыўныя кандыдаты зрабілі выдатную працу па абуджэнні матывацыі грамадзян на палітычную дзейнасць. Тыя, хто прысутнічаў на рэгіянальных сустрэчах дэмакратычных кандыдатаў з выбаршчыкамі, не маглі не заўважыць прыкметы нязвыклага ажыўлення грамадска-палітычнага жыцця. Людзі вельмі ахвотна і жыва ўступаюць у дыскусіі, аналізуюць стан рэчаў і проста абменьваюцца ўражаннямі ад сустрэч з апазіцыйнымі палітыкамі. Адзіная бяда: за некалькі дзён да выбараў канкурэнты Аляксандра Рыгоравіча не вывялі сапраўднай палітычнай волі да вылучэння адзінага кандыдата.

Зрэшты, як бы мы ні ставіліся да канкрэтнай прэзідэнцкай кампаніі, перад намі яшчэ не адзін раз паўстане задача абароны "права на выбар". Таму вучымся выбіраць сёння, каб нас не пазбавілі гэтага права раз і назаўжды.

Мікола БЯНЬКО.

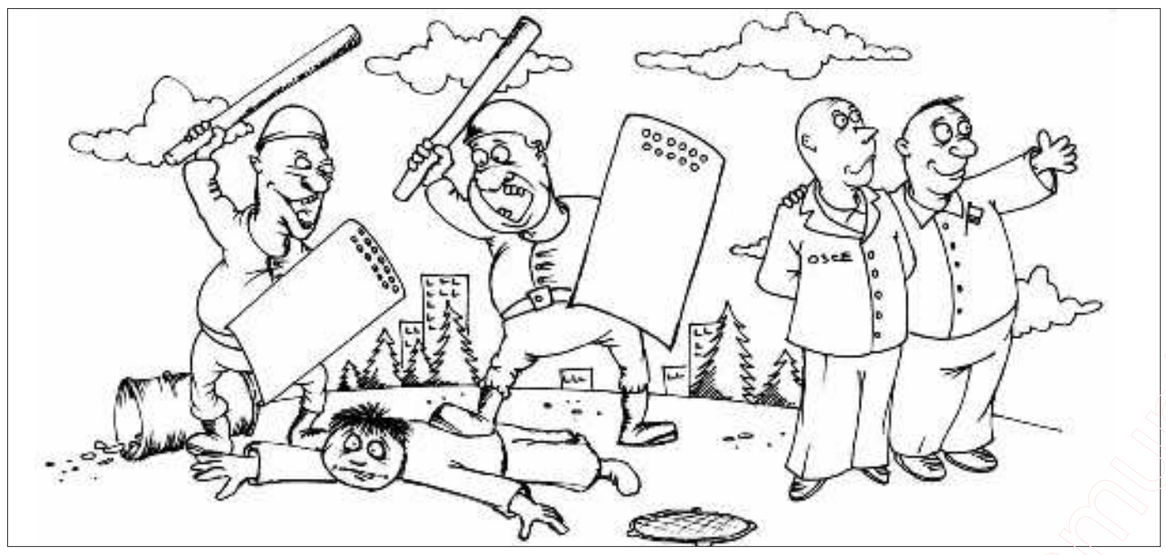

«Чорная метка»

Згодна з даследаваннем місіі Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ, у 90% выпадкаў беларускія радыё- і тэлеканалы прысвячаюць увагу дзейнаму кіраўніку краіны, астатнія ж прэтэндэнты на вышэйшую пасаду або не згадваюцца ўвогуле, альбо інфармацыя пра іх падаецца ў негатыўным выглядзе.

Зразумела, што гэта азначае: падчас перадвыбарнай кампаніі ў Беларусі не быў забяспечаны роўны доступ кандыдытаў да СМІ. Беларусь атрымала першую "чорную метку", якая можа прывесці да непрызнання вынікаў выбараў.

Каму прададуць МАЗ?

Дзяржкарпарацыя "Ростехнологии" будзе выступаць пасрэднікам у перамовах па набыцці КамАЗам мажарытарнага пакета акцый Мінскага аўтамабільнага завода.

Пра гэта паведаміў журналістам генеральны дырэктар аўтамабільнага холдынга "Ростехнологии-Авто" і КамАЗа Сяргей Кагогін.

Паводле слоў Кагогіна, пытанне кааперацыі дзвюх кампаній — КамАЗа і МАЗа — знаходзіцца на пачатковым этапе. КамАЗ зацікаўлены ў набыцці або кантрольнага пакета, або 100%. Цяпер 100% акцый МАЗа належаць ураду Беларусі.

Пры дапамозе МАЗа КамАЗ можа павялічыць аб'ём вытворчасці агрэгатнай базы, у прыватнасці рухавікоў, каробак перадач і мастоў.

У сваю чаргу генеральны дырэктар МАЗа Аляксандр Бароўскі паведаміў, што кіраўніцтва завода працягвае перамовы з Венесуэлай аб магчымасці продажу часткі акцый прадпрыемства. Гаворка ідзе пра 25% акцый. Гендырэктар паведаміў, што "прадпрыемства вырашае пытанне аб прыцягненні незалежнай ацэначнай кампаніі для ацэнкі МАЗа".

РОЗДУМ

Пётр САДОЎСКІ

Паміж дабром і злом

Думаю, што надрукаваны ў "Народнай Волі" адкрыты ліст Васіля Лявонава да дзейнага прэзідэнта шмат каго не пакінуў абыякавым. У звароце ёсць адзін, калі так можна сказаць, вельмі хрысціянскі сказ, адрасаваны Аляксандру Лукашэнку: "...На імгненне ўявіце сабе, з якімі пачуццямі прыйдуць людзі развітацца з Вамі пасля Вашай канчыны?.." Хацелася б паразважаць пра тое, што не вымяраецца ні рублямі, ні квадратнымі метрамі, ні барэлямі.

Па ліхіх не галосяць

Можа, гэта грэх, але я, назіраючы за дзейным прэзідэнтам А.Лукашэнкам, часта думаю: як жа ён будзе паміраць? Ці думае ён пра смерць пры жыцці? Хто будзе па ім плакаць? Колькім тысячам людзей гады ягонага кіравання каштавалі страчанага жыцця, падарванага здароўя, зламанага лёсу? Па Сталіне плакалі дзякуючы створанай легендзе пра ягоную Перамогу ў вялікай вайне. У выпадку з Лукашэнкам стварылася толькі адна легенда — усталяванне абсалютнай улады праз маніпуляцыі рэферэндумамі і народнымі сходамі. Прызначаныя клеўрэты не будуць плакаць, бо прыніжаныя былі: "Я вас на мусорке подобрал...", "Вы мне на лыжне пиво открывали..." Простыя людзі выйдуць на вуліцу, як пасля рабінавай ночы. Хіба што родныя? Але ці зрабіў ён іх шчаслівымі?

Вернікі будуць шкадаваць мёртвага Лукашэнку як вялікага грэшніка, бо ён сам запісаўся на чаргу ў пекла. Ён пакутаваў. Ад страху, ад зайздрасці разумнейшым, ад сказанага публічна глупства... Перад шматлюднымі сходамі ён рабіў падзарадку свайго «сатурнальнага» акумулятара.

Для мяне Лукашэнка ўжо некалькі разоў "памёр": калі пахваліў Гітлера, калі загадаў нас, дэпутатаў ад БНФ, збіць, выкінуць з залы і запіхаць у "варанкі" (сказаўшы па БТ, што зала была замініраваная і нас вывезлі на мяккіх аўтобусах), калі пачалі знікаць людзі, калі была растаптана беларуская мова, калі прэзідэнцкім паслугачам далі зарплату і пенсію ў пяць разоў большую, чым звычайным людзям, калі перапісалі школьныя падручнікі... І яшчэ шмат разоў.

Механізм "элегантнай перамогі" на выбарах я разгледзеў зблізу, калі Лукашэнка разам з Ярмошынай і Лазавіком у 2001 годзе публічна схлусіў, што падчас прэзідэнцкіх выбараў Ганчарык не перамог ні на адным выбарчым участку. На ўчастку (будынак школы па вул. Чэхава ля расійскага консульства), дзе я як назіральнік прывёў на падлік галасоў нямецкага журналіста, Ганчарык перамог з лікам 46:41. Камісія адмовілася падпісваць пратакол. Потым я атрымліваў папярэджанні з пракуратуры быццам за паклёп на камісію і пагрозы па тэлефоне. У 2006 годзе гісторыя са мной як з назіральнікам паўтарылася: камісія (у школе №147 па вул.Мірашнічэнкі) скрала больш за 250 галасоў для забеспячэння "элегантнай" перамогі. Зноў пракуратура, зноў папярэджанні.

Як філолагу-германісту і неўцаркоўленаму грэшнаму хрысціяніну наша жыццё апошнія паўтара дзясятка гадоў мне вельмі нагадвае сярэднявечнае быццё сучаснікаў вучонага-чарнакніжніка доктара Фаўста, які, падобна Праметэю, вырашыў ашчаслівіць людзей, ды толькі па-д'ябальску самаўзвысіўся, заключыўшы дамову з Люцыпарам праз пасярэдніцтва пачвары, што звалася Мефістофель ды рабіла "дабро праз зло". Фаўст, распісаўшыся ўласнай крывёю, пагадзіўся, што чорт забярэ яго пасля смерці ў пекла, але надзеліць за гэта надзвычайнымі здольнасцямі валадарыць над светам і людзьмі.

Зніякавелыя айцы царквы

Я дзіўлюся, калі бачу, як Лукашэнка баіцца перахрысціцца ў царкве, але цалуецца з мітрапалітамі Філарэтам і Кірылам, як называе папу Бенедзікта XVI сваім сябрам, а нябожчыка мітрапаліта Аляксія сваім настаўнікам, як пазашлюбны сын Лукашэнкі Міколка гуляе ў футбол у папскіх пакоях у Рыме, як царква "цярпліва" ставіцца да нахабнай і зневажальнай для беларусаў рэкламы "Бульбаша", як царква маўчыць, калі знікаюць людзі, калі вандалы руйнуюць Курапаты, а будуецца Лінія Сталіна... Дзе тут Фаўст, дзе Мефістофель? Дзе Бог, а дзе мамона?

Як колішні член Прэзідыума Вярхоўнага Савета 12-га склікання і старшыня камісіі па міжнародных справах, я добра памятаю пра гарэлачныя гешэфты праваслаўнай царквы на пачатку 90-х гадоў, калі ў Беларусь на мільёны долараў увозілася, а ў Расію бязмытна вывозілася элітная гарэлка. Так і ўзгадваецца "лихой парень Саша Белый" з расійскага кінасерыяла "Брыгада", які, балатуючыся ў Думу, без макулінку сумневу заяўляў: "Так, я парушаў законы. Так, я быў бязлітасны да маіх канкурэнтаў, але я пабудаваў два храмы ад фундамента да купалоў..." Але іншае ўзгадваецца таксама: *"Мы ўкладаем гэты Статут для нашых земляў, каб у нашым краі мы жылі паводле звычаяў нашых паспалітых і запаветаў Божых, а не па ліхасці..."* Гэтыя словы сказаў яшчэ ў XVI стагоддзі адзін з аўтараў Статута ВКЛ. Як філолаг заўважу, што расійскае "лихой" цяжка перакладаецца на беларускую мову. "Иван Грозный" таксама цяжка перакладаецца. У нас выходзіць, як у еўрапейскіх мовах: Ivan the Terrible, Ivan le Terrible, Iwan der Schreckliche — Іван Жахлівы... Расійскае "преступник" цікава суадносіцца з беларускім "злачынец": хто пераступае закон, той чыніць зло.

Пры назіранні за бягучымі падзеямі ў краіне адчуванне літаратурнага "дэжа вю" раз-пораз з'яўлялася ў маёй падсвядомасці і атрымала сваю завершанасць, калі я пачуў прамову нашага праваслаўнага мітрапаліта падчас прэзідэнцкай інаўгурацыі 8 красавіка 2006 года. Падобна, што на той час евангельскія сілы пакінулі мітрапаліта і ён, як бы папаўшы пад уплыў бунтоўнага злога анёла, прамаўляў не як хрысціянскі праваслаўны іерарх, а як ужо нямоглы старазапаветны Давыд, які паводле прынцыпу "вока за вока" для перамогі над ворагамі настаўляў свайго сына Саламона *"ісці рашучым крокам, быць бязлітасным, рабіць усё паводле ўласнага разумення і бараніць гарады боскай веры і народ, а ворагаў без замірэння загнаць у пекла, каб стаялі па калена ў крыві..."*. Апошняе пра пекла і кроў мітрапаліт не агучыў, але пачатак прамовы інтанацыйна і паводле ключавых словаў вельмі нагадваў ускосную кампіляваную цытату-метафару з старазапаветнага тэкста: *"будь тверд и мужествен", "поступай по мудрости своей", "иди уверенной поступью", "храни землю и города наши от врагов"*... І ні слова пра хрысціянскую спагаду да іншадумцаў, літасць да бліжняга! Сказана ж у Евангеллі: *"Іншадумныя павінны таксама быць паміж намі..."* І чаму вакол так шмат ворагаў?

Цяпер для мяне выраз *"поступать по мудрости"* чытаецца як *"жить по понятиям"*, а *"хранить землю и города"* — як *„будаваць лінію Сталіна"*.

Другі раз я быў сведкам, мякка кажучы, вельмі знакавых паводзінаў мітрапаліта, калі (па праве "суседа справа" ў Вярхоўным Савеце) прыйшоў да яго шукаць парады ў епархіяльную канцылярыю пасля сфальсіфікаваных выбараў: "Уладыка, скажыце сваё важкае слова супраць вялікага граху — публічнага лжэсведчання ўлады!" Мітрапаліт прыцішыў голас, зачыніў дзверы, узняў перст да столі (на Бога паказаў ці што?), пайшоў да кніжнай шафы, дастаў двухтомны зборнік з дакладамі апошніх кірыла-мефодзіеўскіх чытанняў і падараваў мне. Зноў злы анёл з чорнай свабоднай воляй сеў на левае плячо мітрапаліта...

І вось ужо доўгія гады тыя, хто пры ўладзе, будуюць наша шчасце праз пошукі уяўных ворагаў і перамогу над імі праз ахвяры, праклёны, грамадзянскую анафему, калектыўныя ілжэсведчанні, папулісцкія дэкларацыі вернасці хрысціянскім каштоўнасцям, гібель людзей, разлом лёсаў, прыніжэнне таленту, сцвярджэнне як нормы сямейных грахоў праз выстаўленне іх на людскія вочы, пагарду і здзек з бацькоўскіх святынь — мовы, традыцый, жыццёвых вартасцяў. І ўсё — дзеля светлай будучыні і росквіту краіны Беларусь. Акурат як на шляху да фаўстаўскага раю, за які трэба "штодня ісці на бой".

Як паміраў Фаўст?

Нараджаемся мы няроўнымі. Гэты свет пакідаем роўнымі. Туды нічога адгэтуль не забяром. Пабудаваныя гмахі, дарогі, трактары не робяць людзей шчаслівымі, калі гэта вырастае праз зло. Героі, якімі заваладалі злыя дэманы, паміраюць у адзіноце, не аплаканыя нават сваімі памагатымі.

Усё, што адбываецца сёння, ўжо некалі было. Добра, калі б Аляксандр Лукашэнка пачытаў, як тое было з Фаўстам. Легенды складаюць і пра злое.

Еўрапейская культурная антрапалогія ведае шмат легендавых, літаратурных, музычных ды жывапісных твораў на тэму фаўстыяды: з нямецкіх ды англійскіх народных легендаў, ад Гётэ, Томаса Мана, Крыстафера Малоў, Гуно, Ліста, Цэльтэра, Шумана, шматлікіх кніжных ілюстратараў і партрэтыстаў. З савецкай школьнай праграмы мы помнім толькі "прагрэсіўнага" гётэўскага Фаўста па словазлучэннях "народ свободный на земле свободной", "лишь тот достоин жизни и свободы, кто каждый миг за них идет на бой", "остановись, мгновенье, ты прекрасно" і г. д. Гэта, аднак, толькі стэрэатыпныя аберацыі савецкай памяці накшталт "піцерскага Скарыны", народжаныя павярхоўнай адукацыяй. Увесь жарт у тым, што Фаўст гэтага не гаварыў! У нямецкім арыгінале ён гаворыць: "Я б сказаў, калі б..."(Ich duerfte sagen...) Гэтыя словы ён прамаўляе ўжо нямоглы, сляпы, чуючы, як рыдлёўкі шуфлююць жвір. Ён думае, што гэта здзяйсняюцца ягоныя велічныя планы: будуюцца палацы, асушаюцца балоты, капаюцца каналы. Але гэта ўсяго толькі ягоныя тры вечныя памагатыя — "моцныя хлопцы-прайдзісветы" (starke lichtscheue Gesellen) — капаюць яму магілу.

Не без высілкаў гэтых прайдзісветаў-памагатых падчас велічных будоўляў Фаўста гінуць людзі, гараць утульныя хаты разам з насельнікамі. На іх месцы паўстаюць халодныя бяздушныя гмахі на роўных, як струны, шляхах. Гэтыя матывы, дарэчы, сустракаюцца і ў "Медным вершніку" Пушкіна, і ў накідах Прышвіна да "Гасударавай дарогі".

Пры ўсёй шматзначнасці постаці Фаўста і разнастайнасці інтэрпрэтацый вымалёўваецца калектыўны партрэт асобы, якая, кажучы мовай антычных грэкаў, захварэла на "гібрыс" — балеснае самаўзвышэнне, імкненне наблізіцца да багоў, што вядзе да страшэннай смерці праз пакуты. У еўрапейскім сярэднявеччы Фаўст пад уплывам злых духаў (толькі пакора перад сілай прымушае людзей будаваць прагрэс) не пакутуе, назіраючы за сваімі ахвярамі: "Хутка загадаў — хутка зрабілі, а далей — хто ведае..." Галоўнае — пераўтвараць. У англійскіх народных легендах добры анёл пытаецца ў Фаўста пра жыццёвы прынцып ягонага прагрэсу. У адказ атрымлівае: "What shall be, will be!" Хай будзе, што будзе.

Да сваёй смерці Фаўст ідзе рашучым крокам. Сем смяротных грахоў яго не пужаюць. Яму падабаюцца не толькі нявінныя дзяўчаткі з прыгожым голасам (у Гётэ — Грэтхен), але і прастытуткі (у Малоў у драме "Гнюснае жыццё і страшэнная смерць доктара Фаўста"). Каб авалодаць імі, ён не спыняецца нават перад небяспекай заразіцца венерычнай хваробаю або смерцю іх блізкіх. Больш таго — ён пазбаўляе іх імёнаў, называе як матылькоў з калекцыі. У Томаса Мана доктар Фаўстус (тут ён кампазітар Адрыян Леверкюн) дамову з д'яблам не падпісвае кроўю, а замест гэтага прымае ўмову займець сіфіліс, каб мець найвышэйшую асалоду ў ляйпцыгскім бардэлі з прастытуткай, якую ён потым назаве "гетэра Эсмеральда". Балесна сочачы за сваім здароўем як класічны іпахондрык, Леверкюн пакутуе на мігрэнь, чым робіць невыносным жыццё блізкіх. У нямецкіх легендах Фаўст вылечваецца ад мігрэні, ходзячы на баі пеўняў з кроўю. Любіць разглядаць курыныя лапы і пентаграму. Баіцца крыжа.

Ёсць яшчэ адна легенда пра "фаўста-арганіста", вядомая пад назвай "Апошні клавікорд", якой, дарэчы, вельмі захапляўся Барыс Пастэрнак, лічачы цудоўным сюжэтам для вялікага празаічнага твора. Гісторыя такая. Адораны незвычайным талентам арганіст падчас імшы абсалютна авалодваў душамі вернікаў і мог кіраваць іх воляй. Аднойчы, упіваючыся сваёй уладай над людзьмі, ён не заўважыў, як пад арганную клавіятуру запоўз ягоны маленькі сын і зваліўся ў акустычную яму. Арганіст усё іграў ды іграў, не чуў плачу малога... У той дзень ён іграў так натхнёна, як не іграў ніколі. Знайшоўшы мёртвага сына, арганіст звар'яцеў. Ён паклаў яго на лаву, падзяліў на актавы і пачаў на ім іграць, як на клавікордзе.

Перад тым, як канчаткова аддацца д'яблу, усе фаўсты заўсёды гавораць нешта значнае. Так, у Томаса Мана ў рамане "Доктар Фаўстус" кампазітар Адрыян Леверкюн, пасля таго як па яго віне гіне любімы ўнук, адыходзіць з жыцця ды кажа свайму сябру і біёграфу Зэрэнусу Цайтблёму: "Дабро і высакароднасць — тое, што называюць людскасцю, не павінна пасля мяне застацца... За што людзі змагаліся, за што штурмавалі вязніцы і што радасна абвяшчалі праведнікі, — не павінна пасля мяне застацца... Я гэта забяру з сабой... Я забяру ад вас Дзявятую сімфонію..."

Апынёмся мы перад чорной безданнею ці пачуем мелодыю радаснага яднання, залежыць ад нас саміх.

ТЭМА ДНЯ

Сяргей КАЛЯКІН:

«БТ і Макей ужо сабралі Плошчу...»

Сотнямі скарг назіральнікаў пра парушэнне выбарчага заканадаўства адзначыліся першыя дні датэрміновага галасавання. Назіральнікам не дазваляюць фатаграфаваць пячаткі на скрынях з бюлетэнямі, скрыні на час перапынку заносяцца ў асобны пакой, там каля іх знаходзяцца невядомыя асобы і, самае галоўнае, туды не дапускаюць назіральнікаў. Фіксуюцца і іншыя парушэнні. Так, назіральнікам забаронена пільнаваць скрыні на ўчастках уначы. І ўсё ж кругласутачнае назіранне на 250 участках наладзілі назіральнікі кампаніі "За справядлівыя выбары".

На пытанні "Народнай Волі" адказвае старшыня кампаніі **Сяргей КАЛЯКІН.**

— Зараз ідзе шмат інфармацыі аб тым, што людзей прымушаюць галасаваць датэрмінова. Чаму такая спешка ў першыя дні галасавання?

— Па нашых звестках, улады маюць намер паставіць гэтым разам рэкорд. У мінулыя выбары датэрмінова прагаласавалі 31% выбаршчыкаў, а цяпер ім, верагодна, хочацца, каб былі ўсе 40%. Калі такое спраўдзіцца, то гэта будзе сведчыць пра тое, што асноўным механізмам фальсіфікацыі стала падмена бюлетэняў, скрыняў для датэрміновага галасавання.

Ёсць і іншыя механізмы, якія могуць актыўна выкарыстоўвацца. Адзін з іх — не лічыць бюлетэні, а нешта "паваражыць" над паперкамі і проста абвясціць вынікі.

ЦВК, на мой погляд, незаконна забараніла назіральнікам уначы знаходзіцца на ўчастках і сачыць за скрыняй датэрміновага галасавання. У Мінскай вобласці ў гэтым назіральнікам паўсюль адмовілі. Але мы, канешне, усё роўна назіраем за тым, што адбываецца на ўчастках. З машын, з другіх пазіцый...

Зразумела, што ўсе перашкоды былі накіраваны на тое, каб працэс датэрміновага галасавання заставаўся сёння закрытым для ўсіх, як і раней. Колькі гэтая практыка цягнецца — столькі і не прызнаюць беларускія выбары ў свеце. Бо, паводле закона, выбары павінны праводзіцца галосна і адкрыта на ўсіх стадыях.

І, канешне, мы назіраем і фіксуем усе парушэнні. Хаця сваёй мэтай мы не ставілі ахоплываць усе 6000 участкаў.

— Гэта нерэальна зрабіць?

— Нерэальна, бо, напрыклад, для таго, каб ахапіць кругласутачным кантролем 6000 участкаў, трэба мець 30.000 чалавек. Людзей у такі мароз неабходна забяспечыць гарачым харчаваннем, транспартам, бо інакш не выстаяць ноч на марозе каля ўчастка. Таму мы выбралі 250 участкаў. Гэта 50 населеных пунктаў — сталіца, абласныя гарады, маленькія гарады, сельская мясцовасць. Наша галоўная задача — бесперапыннасць назірання.

— Хто вядзе кругласутачнае назіранне?

— Гэта актывісты нашых дэмакратычных арганізацый, практычна ад усіх партый і рухаў, якія ёсць у Рэспубліцы Беларусь. Адзіная праблема ў нас была з Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыяй. Яны хацелі, каб мы ўключылі ў назіранне людзей, якія не прайшлі абучэнне. Мы на гэта не пайшлі. Мы лічым, што людзі, якія не прайшлі абучэнне, не могуць паўнавартасна назіраць. Гэтую кампанію мы вырашылі правесці без дылетантаў, каб мінімізіраваць магчымасць нейкіх "сюрпрызаў".

— Не было праблемаў з гэтымі трэнінгамі?

— Не было.

Падчас трэнінгаў мы тлумачылі, як таму ці іншаму парушэнню можна супрацьдзейнічаць. Што наша задача не толькі зафіксаваць парушэнне, але публічна аб'явіць пра яго. Вось учора на ўчастку ў Цэнтральным раёне Гомеля выдалілі нашага назіральніка. За што? Ён фатаграфаваў пячатку на скрыні.

— А хто сказаў, што фатаграфаваць нельга?

— Можна! Але члены выбарчай камісіі гэтага, мусіць, не ведаюць. Яны нават у афіцыйных дакументах напісалі, што назіральнік выдалены за тое, што сфатаграфаваў пячатку... Безумоўна, мы гэтыя факты беззаконня будзем накіроўваць міжнародным назіральнікам.

— Але чаму такая рэакцыя на тое, што сфатаграфавалі пячатку?

— Таму што, калі пячатка сфатаграфавана, а некаму спатрэбіцца скрыню ўскрыць, то зрабіць гэта цяжка. Новая пячатка ўжо будзе не такая, пасунецца недзе ў бок — і экспертыза пацвердзіць злачынства.

— Я зайшла на свой участак, што месціцца ў СШ №65 Мінска, а там тыя ж жанчыны, што і на тых выбарах, і на пазатых...

— Правільна, але яны таксама разумеюць, што сітуацыя мяняецца. Яны не ў космасе жывуць. Калі пяць гадоў таму на вуліцы было небяспечна казаць, што ты не згодны з прэзідэнтам, то сёння стала небяспечна гаварыць, што ты з ім у адной камандзе.

— Шмат людзей падчас збору подпісаў казалі, што выбары ўсё роўна будуць сфальсіфікаваныя. Ну не можа чалавек паверыць ва "ўсеагульную падтрымку" і "элегантную перамогу", калі ў сваім атачэнні не знаходзіць людзей, якія галасавалі "за". У такой сітуацыі вы разлічваеце на дапамогу простых грамадзян?

— Так, нам дапамагаюць людзі. Яны разумеюць, што дапамагаюць перш за ўсё самім сабе. Людзі дамагаюцца, каб іх голасам не маніпуліравалі...

— Шмат маеце званкоў ці нейкіх паведамленняў ад простых людзей пра парушэнні?

— Пакуль не магу сказаць, каб актыўна ішлі. Ананімна нам шмат дасылаюць паведамленняў і студэнты, і з заводаў. Зараз людзі пішуць пра тое, што іх прымушаюць галасаваць датэрмінова. Але ў кожнага ёсць мабільны тэлефон. Можна зрабіць відэазапіс, аўдыёзапіс, гэта будзе доказ, што вас запалохвалі, прымушалі. І ўвогуле доказ таго, як праходзілі выбары. На сайце www.udf.by ёсць старонка вольнага выбару — дасылайце, паведамляйце.

— Што вы адкажаце тым, хто сцвярджае, што ніякага сур'ёзнага назірання вашай кампаніяй праводзіцца не будзе, што вы атрымалі грошы ад нейкіх заходніх спонсараў і яны асядуць у кішэнях, а пасля выбараў будзе напісана стандартная справаздача.

— Тыя, хто так кажа, з'яўляюцца альбо агентамі нашых спецслужбаў, альбо ненаўмысна робяць шкоду, апраўдваючы саміх сябе. Я не ведаю такіх арганізацый ці фондаў. І грошай ніхто не даваў. Адзінае: ёсць 14 нашых грамадскіх арганізацый і рухаў, па даручэнні якіх я і Віктар Карніенка з'яўляемся каардынатарамі кампаніі "За справядлівыя выбары". Гэта ж толькі Лукашэнка ўвесь час гаворыць, што нам дае грошы Захад, а цяпер — яшчэ і Усход. Не раз абяцаў прад'явіць доказы, але... Памятаеце, як у 2001 годзе Лукашэнка казаў, што яму ўдалося затрымаць людзей, якія нам (на пяць чалавек) далі 800 мільёнаў долараў. Мая асабістая доля, атрымліваецца, была 160 мільёнаў. Вельмі хачу даведацца, што ж Лукашэнка пабудаваў на гэтыя грошы, калі ён іх затрымаў, альбо дзе мае грошы? Уявіце сабе 800 мільёнаў долараў 100-долравымі купюрамі. Для гэтага спатрэбіўся б вагон, а не партфель. Таму я да гэтай бязглуздзіцы стаўлюся абсалютна спакойна.

— Людзі ў дзень галасавання збіраюцца на Плошчу, нягледзячы на пагрозы з боку ўладаў. Гэта, на вашу думку, можа быць нейкім паказчыкам выбарчага працэсу ў краіне?

— Гэта таксама адлюстраванне рэальнай сітуацыі. Улады баяцца Плошчы, бо, калі на Плошчу прыйдзе, напрыклад, пяцьдзесят тысяч жыхароў сталіцы, то гэта ёсць паказчык самых радыкальных пратэстных настрояў. Бо ўсе разумеюць, што за адным чалавекам, які выйшаў на Плошчу, стаіць як мінімум 100 чалавек, якія з ім салідарныя. І ёсць навуковыя даследаванні пра гэта. Любому спецыялісту будзе зразумела, што як мінімум мільён нязгодных стаіць за гэтай Плошчай, амаль усё дарослае насельніцтва горада. І для ўлады гэта катастрофа. Але метады, якія яны абралі для запалохвання, той жа выступ Макея па тэлебачанні, прывядуць да адваротных вынікаў. У 2006 годзе без выступу шэфа КДБ Сухарэнкі аб тым, што яны будуць расстрэльваць тых, хто прыйдзе на Плошчу, як тэрарыстаў, 30% дакладна не прыйшлі б на Плошчу. А так людзі не маглі ўжо заставацца дома. Хто сёння заклікае людзей на Плошчу? Беларускае тэлебачанне і Макей. Яны ўжо сабралі Плошчу.

Любоў ЛУНЁВА.

СЛЫШАЛИ?

Лукашенко уравнял докторов наук и молодых ученых

В 2011 году президентские стипендии для талантливых ученых будут составлять 1 миллион 400 тысяч рублей.

Александр Лукашенко подписал распоряжение "О назначении стипендий Президента Республики Беларусь талантливым молодым ученым на 2011 год". В число стипендиатов попали 9 докторов наук в возрасте до 45 лет, 61 кандидат наук в возрасте до 35 лет и 22 молодых ученых без степени в возрасте до 30 лет.

Подобные стипендии молодым ученым в Беларуси назначаются уже шестой год подряд. Но впервые было принято решение уравнять размер денежного вознаграждения. Теперь независимо от того, имеет стипендиат ученую степень или нет, раз в месяц в течение года он будет получать 1 миллион 400 тысяч рублей. Например, в 2010 году молодые доктора наук получали ежемесячно стипендию в размере 1 миллиона 540 тысяч, кандидаты наук — 1 миллиона 155 тысяч, а молодые ученые без степени — 945 тысяч рублей ежемесячно.

Возможно, данное новшество и справедливо — и доктор наук, и кандидат наверняка одинаково хорошо трудятся на благо белорусской науки, раз их отметили и номинировали на президентскую стипендию. Но есть одно "но": данная стипендия присуждается не по показателям работы в течение одного года, а за весь период научной деятельности и присуждается только один раз. То есть данную стипендию ученый может получать только на протяжении одного года. В отличие, например, от спортсменов, которые, заняв один раз призовое место на чемпионате мира, президентскую стипендию получают годами. И размер ее составляет не 1 миллион 400 тысяч и даже не 1 миллион 540 тысяч, а 6—7 миллионов рублей ежемесячно!

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

ПАЗІЦЫЯ

Мне патрэбны прэзідэнт, здольны і сярод ночы прачытаць радкі з Коласа, Купалы, Багдановіча

Выбары... Хваляванні-перажыванні — за каго галасаваць і ці галасаваць наогул, легітымізуючы сучасную ўладу?

У мяне тут свой аршын, звязаны з праблемай, якая баліць, смыліць у сэрцы.

Мяне як чалавека, не адарванага ад лёсу свайго народа, на ўсе сто працэнтаў не задавальняе поўная адсутнасць узважанага курсу сённяшняй улады ў нацыянальна-культурнай сферы. За апошнія 16 гадоў краіну да такой ступені здэнацыяналізавалі, што нават пачынаеш сур'ёзна сумнявацца ў самой неабходнасці беларускасці для дзяржавы. Іншым разам апаноўвае думка: а можа, гэта нейкія злыя замагільныя сілы на чале з колішнім віленскім генерал-губернатарам Міхаілам Мураўёвым сёння давяршаюць на беларускай зямлі зацятую русіфікацыю, якую яму не ўдалося ажыццявіць цалкам пасля задушэння паўстання 1863—1864 гадоў?

Няўжо сучасны дзяржаўны чыноўніцкі апарат, асабліва яго самыя высокія эшалоны, зусім не жадае ці не здольны працаваць у інтарэсах тытульнай нацыі, што дала назву самой дзяржаве, а пачуваецца ў краіне, як папялушка? Няўжо палітычнаму кіраўніцтву краіны не сорамна, што ў ёй за час усталявання прэзідэнцкай улады не створана аніводнай беларускамоўнай вышэйшай ці сярэдняй навучальнай установы, што ў кожны чарговы навучальны год у абласных цэнтрах у беларускамоўныя першыя класы набіраюць па 1—3 вучні? Хаця што тут пытацца — вунь А.Лукашэнка з трыбуны так званага Усебеларускага сходу бадзёра заяўляе, што з мовамі ў нас усё ў парадку і беларускай аніштo не замінае нароўні развівацца поруч з рускай. Каб заяўленае ды бачыць у рэальнасці...

Мяне страшэнна хвалюе, што гэтыя пытанні не вельмі займаюць і прэтэндэнтаў на прэзідэнцкае крэсла. У іх праграмах амаль адсутнічае — ці толькі займае пабочнае месца — нацыянальна-адраджэнскі аспект. Мы пераважна чуем абяцанні забяспечыць дынамічнае эканамічнае развіццё краіны, палепшыць матэрыяльны дабрабыт народа, пашырыць супрацоўніцтва з краінамі Еўропы і г.д. Вядома, усё гэта актуальна, важна, але — не ў такой ступені, каб ігнараваць выратаванне беларускага народа ад нацыянальна-культурнага заняпаду. Сапраўдны прэзідэнт краіны павінен быць не проста выдатным гаспадаром, дасведчаным міжнароднікам, бліскучым аратарам, а і самай высокай кваліфікацыі Архітэктарам беларускай нацыі, якую зараз так цяжка разгледзець на нашай зямлі. Таму прабівацца ў ранг першага палітычнага лідара краіны трэба, на мой погляд, пад дэвізам: "Іду ў прэзідэнты, каб выратаваць Беларускі Народ!". І дзеля гэтага мець грунтоўную праграму.

Бясспрэчна, пад такім дэвізам павінен уступаць у барацьбу за прэзідэнцкае крэсла толькі той, хто сам з'яўляецца паўнавартасным носьбітам беларускасці: каму ўласцівы выдатнае валоданне і паўсюднае карыстанне беларускай мовай, глыбокія веды па айчыннай гісторыі, далучанасць да нацыянальнай культуры, культываванне яго народных традыцый роднага краю перш за ўсё ў сваёй сям'і. Мне хацелася, каб кіраўнік беларускай дзяржавы ведаў на памяць хаця б некалькі ўрыўкаў з найвыдатных твораў Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, мог згадаць несмяротныя радкі, напрыклад: "Мой родны кут, як ты мне мілы" (М.Багдановіч) ці "Ты, мой брат, каго зваць Беларусам, роднай мовы сваёй не цурайся" (А.Гарун) і г.д.

Як вядома, самае дарагое, святое ў кожнага народа — яго нацыянальны гонар. Прэзідэнт краіны павінен яго шанаваць больш, чым сваё ўласнае жыццё, бо калі народ страціць нацыянальны гонар — яму прыходзіць канец. Ён страчвае разам з гонарам і жыццё — без суверэннай уласнай дзяржавы, несфальсіфікаванай айчыннай гісторыі, роднай мовы і культуры. Не заслугоўвае павагі той кіраўнік, які дзеля асабістай выгады гандлюе гэтымі каштоўнасцямі і толькі думае, у якое палітычнае ўтварэнне ўціснуць сваю дзяржаву, да гісторыі якой краіны прывязаць сваё мінулае, якой чужой мове надаць на сваёй зямлі вядучую і пануючую ролю. Да глыбіні душы абражае, калі чуеш, што ў нас з рускімі быццам бы адна гісторыя, адна культура і адна мова, ды і самі мы — тыя ж рускія... Выходзіць, што мы, беларусы, — гэта нейкія крэціны, не здольныя скласціся ў паўнавартасную нацыю.

Нешта большае, чым несусветны парадокс, калі прэзідэнт краіны не прызнае яе тытульнае насельніцтва за самабытны народ, беспадстаўна атаясамлівае яго родную мову з мовай суседа. Такога кіраўніка краіны нельга назваць нацыянальным лідарам.

Першая асоба ў дзяржаве павінна быць увасабленнем усяго найлепшага, што ёсць у народзе: годнасці, дабрыні, чалавечнасці, прывязанасці да родных каранёў. Менавіта такога я хацеў бы бачыць на чале дзяржавы.

Леанід ЛЫЧ,
доктар
гістарычных навук,
прафесар.

ПОЗИЦИЯ

Что сказала бы сегодня Софья Фадеевна?

Моя двоюродная сестра Софья Фадеевна (царство ей небесное) более полувека отработала на ниве народного образования, в сельской школе Хойникского района. Учительницу младших классов очень любили и уважали в деревне стар и млад, прислушивались к ее слову. И недаром: она сама была участливой и уважительной ко всем, примером для коллег и учеников.

Но вот беда: при всем своем уме и других замечательных качествах сестра долгое время была наивно-доверчивым потребителем официальной пропаганды. Насмотрится передач по БТ, начитается официальных газет — и лучше Лукашенко для нее никого нет.

Мы часто спорили, я доказывал свое, она — свое. "Ты посмотри, как гоняет он этих чиновников-коррупционеров, — говорила Софья, — как клянется, что изведет воров под корень. Вот это хозяин, это политик!" Я отвечал, что в реальности такие речи для коррупционеров — как с гуся вода, очень уж для них благоприятный климат создан. А она: "Пенсию же дают вовремя, да еще и повышают. Ну, а что на жизнь не очень хватает, так не мне одной трудно. Зато президент по Европам не разъезжает, народные деньги бережет. Я за такого — горой!" То было в начале 2001 года.

Встречаюсь как-то с ней уже перед очередными выборами-2006. "Что, — спрашиваю, — за своего кумира опять будешь агитировать?" Сестра смутилась, а потом говорит: "Нет, брат, не права я была, ой, не права. Словно слепая ходила, а теперь прозрела. И сама голосовать за него не буду и другим не посоветую. Как увидела по телевизору его грубость, хамство по отношению к очень уважаемым людям, так все и перевернулось во мне. Разве ж можно так о профессоре Козулине, бывшем ректоре БГУ? Мол, Александр Григорьевич нашел его на помойке и вывел из грязи в князи... И многие, дескать, хрюкают у президентского корыта. Да как же, если ты достойный, мудрый руководитель, мог допустить подобное и при этом так унижать людей?

Жаль, не дожила Софья Фадеевна до событий нынешней выборной президентской кампании. Представляю, сколько поводов для своего возмущения нашла бы. Наверное, вместе со мной удивилась бы удивлению А.Лукашенко, который якобы неожиданно (!) для себя узнал, что множество людей очень недовольны работой милиции, судов. Но, лишь попеняв в их адрес и потребовав исправить недостатки, президент тут же с накалом чувств грозно предупредил кого-то, что будет защищать "своих военных всеми силами". Удивилась бы, наверное, сестра и новому бурному потоку обещаний главы государства, который в то же время резко критикует кандидатов в президенты от оппозиции за обещание перемен. Сказала бы Софья Фадеевна (уверен в этом), что поумнела, наученная жизнью, и голосовать за бессменного "царя" не собирается.

А я желаю всем сегодняшним избирателям жить своим умом и взвешенно, обдуманно подойти к выбору самого достойного кандидата на высший государственный пост в стране.

Александр Андреевич
БОНДАРЧУК,
житель г.Мозыря.

РУБАМ!

Чаму не прыслухаліся да Някляева?

Гэтае пытанне я задаю ўсім альтэрнатыўным дзейнаму кіраўніку краіны кандыдатам у прэзідэнты.

Скажыце, вашы асабістыя ці партыйныя амбіцыі не дазволілі вам пагадзіцца з прапановай Уладзіміра Някляева выйсці на адзінага кандыдата ад дэмакратычных сіл? Ці не яны не дазволілі вам зняць свае кандыдатуры і не падыгрываць прыўладным махлярам на выбарах?

Няўжо вы не разумееце, што сваім удзелам у заведама правальнай кампаніі дапамагаеце тым, хто пазбаўляе народ сапраўднага выбару? Сам факт удзелу ў ёй дзевяці кандыдатаў акрамя Лукашэнкі, — казырная карта ў руках улады, якая ўсімі сродкамі бароніць сама сябе.

Усе два тыдні пасля вашых тэле- і радыёвыступаў народ бачыць і чуе толькі аднаго кандыдата — А.Лукашэнку. У выбарчых камісіях няма вашых прадстаўнікоў, каб прасачыць за чэсным падлікам галасоў. Спадарыня Ярмошына адмовілася ад празрыстых скрынь. І ў запрашэннях ад выбарчых камісій настойліва прапануюцца электарату прагаласаваць датэрмінова...

Вы гэта ўсё ведаеце, але ўпарта і невытлумачальна працягваеце гуляць у пройгрышную гульню. Відаць, так і не зразумелі сваёй адказнасці перад народам і яго будучыняй, легітымізуючы выбарны фарс.

Фелікс ШКІРМАНКОЎ,
ветэран Вялікай
Айчыннай вайны.

г.Слаўгарад.

НА ЎЛАСНЫЯ ВОЧЫ

Белая варона

Напярэдадні

У гэтым годзе, упершыню з 1994-га, ва ўчастковую выбарчую камісію патрапіў сябра Партыі БНФ, і гэтай белай варонай "пашчасціла" стаць мне.

...Яшчэ з першага пасяджэння камісіі стала зразумела, што працаваць прыйдзецца ў вельмі цяжкіх умовах, таму што амаль уся ўчастковая камісія №26 г.Пінска складаецца з працаўнікоў гімназіі №1. Старшынёй камісіі адзінагалосна абралі, канечне ж, дырэктара гэтай навучальнай установы Эдуарда Мікалаевіча Лявоцкага — таго самага, які пэўны час з'яўляўся старшынёй гарадской выбарчай камісіі. У 2003 годзе пры ім два кандыдаты ў дэпутаты гарадскога Савета дабіліся сваёй рэгістрацыі праз суд.

...Пасля першага пасяджэння камісіі спробы звязацца са старшынёй станоўчых вынікаў не прынеслі: кажуць, захварэў. Яго абавязкі выконвае намеснік старшыні Алег Анатольевіч Засім. Сакратар камісіі мне выдала частку спісаў выбаршчыкаў для праверкі, потым запрашэнні. На гэтым, напэўна, мае абавязкі да 19 снежня і скончыліся б. Але я сам хадзіў да сакратара і намесніка старшыні камісіі, каб даведацца, калі ж наступны раз будзем збірацца. Адказвалі мне адно і тое ж: "Когда надо будет, мы вам позвоним".

Аднак да 13 снежня мне так і не патэлефанавалі. Тады раніцай, у апошні дзень перад датэрміновым галасаваннем, я пайшоў да намесніка старшыні камісіі. Даведаўся, калі павінны прывезці бюлетэні, і запытаў, чаму мне не паведамілі. А.Засім пачаў крычаць на мяне і нават абражаць: "Вам, бездельникам, делать нечего! Выйдет председатель, у него и спрашивайте".

Пасяджэнне

...На пасяджэнне камісіі я прыйшоў у прызначаны час — 16.00 і патэлефанаваў назіральніку ад АБСЕ. Папрасіў прыехаць, бо збіраюся прапанаваць на разгляд праекты рашэнняў аб праве назіральнікаў пры правядзенні датэрміновага галасавання і аб парадку падліку галасоў. У 16.15 намеснік старшыні разам з супрацоўнікам МУС прывезлі бюлетэні. Затым членам камісіі прапанавалі перакласці іх стосамі па дзесяць штук і падпісаць. На кожны бюлетэнь — подпісы двух членаў камісіі.

Я патрабаваў, каб сакратар вяла пратакол пасяджэння. І тут пачалося такое, што цяжка апісаць. Маё законнае патрабаванне чамусьці выклікала абурэнне. Асабліва старалася Ала Сяргееўна Маркава і намеснік старшыні Алег Анатольевіч Засім. Дарма я намагаўся пераканаць іх, што весці пратакол падчас пасяджэння патрэбна абавязкова, і гэта не проста мая прыдумка, а прадпісанне Выбарчага кодэкса. Тады Засім "парэкамендаваў", каб я рабіў тое, што мне кажуць. Я ж настойваў на сваім, пакуль не прагучала прапанова выклікаць міліцыянера і выдаліць мяне з памяшкання. Зразумеўшы, што так і зробяць, я прыняў рашэнне палічыць бюлетэні і чакаць міжнароднага назіральніка.

Нарэшце, падышоў Шота Худжадэ ад місіі АБСЕ — у дадзенай сітуацыі мой ратавальнік. Бюлетэні падлічылі, склалі акт аб тым, што атрымалі іх на пяцьдзесят штук болей. На просьбу прадаставіць мне магчымасць падпісаць кожны пратакол А.Засім сказаў, што са мной тут ніхто не збіраецца сядзець. Не падзейнічала нават мая заўвага, што камісія павінна працаваць да 19.00...

Потым пачалі складаць спіс дзяжурстваў на дні датэрміновага галасавання. Я зноў патрабаваў весці пратакол пасяджэння камісіі. Нягледзячы на прысутнасць замежнага назіральніка, мае "калегі" пачалі цэлы базар. А.Маркава кінула ў мой бок: "Ты что, тут самый умный, — нас идиотами считаешь". Іншыя члены камісіі пачалі скардзіцца, што напрацаваліся за дзень і галодныя. Сакратар камісіі стала складаць нейкую незразумелую паперу ў адвольнай форме. Прыйшлося ёй зрабіць заўвагу, што гэтая папера не можа быць пратаколам... Зноў пачаўся лямант, пасыпаліся абвінавачанні ў мой бок. Толькі з трэцяй спробы, пасля майго напаміну аб тым, што ўзор пратакола можна паглядзець у рэкамендацыях ЦВК, у сакратара нешта атрымалася.

Пасля ўзяліся за разгляд праектаў рашэнняў "Аб парадку падліку галасоў" і "Аб правах назіральнікаў пры датэрміновым галасаванні". Высветлілася, што мяне не ўключылі ў графік дзяжурства на ўчастку. Я запытаў у А.Засіма, чаму так атрымалася. Тым болей што ў суботу няма жадаючых дзяжурыць... І толькі калі Канстанцін Феафанавіч Качаноўскі згадзіўся са мной падзяжурыць, пытанне было вырашана.

З другім пытаннем, па маёй ініцыятыве ўключаным у парадак дня, таксама ўзніклі праблемы. Сябры камісіі ніяк не маглі пагадзіцца з тым, што я прадаставіў ім на разгляд праекты рашэнняў камісіі і патрабую запісаць гэта ў пратаколе. Пасля бурных спрэчак усё-такі пачалі разгляд. Ужо ў больш спакойнай абстаноўцы я распавёў, што прыняцце і выкананне рашэнняў, якія прапаную, дазволяць пазбегнуць абвінавачанняў з боку назіральнікаў у фальсіфікацыі вынікаў выбараў.

Галасавалі, як я і чакаў, па-савецку. "Хто "за"?" Усе паглядзелі на намесніка старшыні і прамаўчалі. Падняў руку толькі я. Устрымаўся адзін. Але А.Маркава запыталася ва ўстрымаўшагася: "Костя, ты что, пошутил?" — "Да, пошутил. Конечно, я против", — паспешліва адказаў Канстанцін Качаноўскі.

На гэтым пасяджэнне камісіі было скончана, настаўнікі пачалі разыходзіцца. Пайшоў і назіральнік ад АБСЕ, прысутнасць якога выратавала мяне ад выдалення з памяшкання, а магчыма, і ад горшых наступстваў за маю "нестандартную" дзейнасць як сябра камісіі. Я яшчэ дапамог парадамі збянтэжанай сакратарцы дапісваць пратакол пасяджэння і таксама пайшоў, каб хоць крыху адысці ад той нервознай абстаноўкі, якая панавала на пасяджэнні.

Першы дзень

У першы дзень датэрміновага галасавання я прыйшоў узяць удзел у апячатванні скрыні. Запытаўся ў А.Засіма, колькі ў спісе выбаршчыкаў. Аднак А.Маркава тут жа пачала лямантаваць, выкрыкваючы нешта накшталт: "Кто ты такой, почему мы должны перед тобой отчитываться?" і г.д. Затым прагучаў яшчэ цэлы шэраг нядобрых выказванняў на мой адрас плюс пагроза выклікаць міліцыю і прыняць рашэнне аб маім выключэнні.

Нехта выказаў меркаванне, што ў мяне можа быць з сабой дыктафон. Я скарыстаўся гэтым і вось ужо, прыходзячы ў камісію, раблю выгляд, што ўключаю ў партфелі дыктафон. На другі дзень у камісіі дзяжурылі дзве нармальныя жанчыны, і ўсё прайшло спакойна, не ўзнікала ніякіх канфліктаў. Можа, гэта яшчэ і дзякуючы назіральніцам — дзвюм дзяўчынам, якія могуць сведчыць, як ўсё было...

За гэты кароткі тэрмін я зразумеў, што сябры ўчастковай камісіі толкам не ведаюць сваіх правоў і абавязкаў. Большасць проста робіць тое, што ім загадваюць кіраўнікі. А тыя, хто іграе галоўную ролю ў фальсіфікацыях... Мне страшна ад думкі, што яны працуюць настаўнікамі.

Аляксандр РАМАНОВІЧ,
пакуль яшчэ член
участковай камісіі №26
па выбарах прэзідэнта.

г.Пінск.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Споведзь «жывога трупа»

Ліквідатару наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС магіляўчаніну Міхаілу Зелянко ўсяго 49 гадоў. Чарнобыль пакінуў у спадчыну гэтаму, па сутнасці, маладому яшчэ мужчыне безліч разнастайных хвароб.

У літаральным сэнсе слова ў Зелянко няма ніводнага здаровага ўнутранага органа — хворыя сэрца, страўнік, выдалена шчытападобная залоза, вялікія праблемы са зрокам...

Таму кожны пражыты дзень для мужчыны ў літаральным сэнсе — Божы падарунак.

Тым не менш усімі сіламі Міхаіл Зелянко чапляецца за жыццё. А для таго, каб жыць, трэба працаваць і хоць нешта зарабляць. Але знайсці хоць нейкую працу, сумяшчальную з медыцынскімі дыягназамі, Міхаілу Зелянко ў родным Магілёве проста немагчыма...

Дзяржава прымушае ліквідатараў чарнобыльскай катастрофы паміраць. Гэта не гучная заява — гэта, на вялікі жаль, рэчаіснасць. І справа тут нават не ў тым, што "мудрэйшым" указам Аляксандра Лукашэнкі тыя маленькія льготы, якія мелі чарнобыльцы, былі адабраныя... Кіраўніцтва нашай краіны вырашыла, што Беларусь стане больш багатай і заможнай, адабраўшы ў чарнобыльцаў апошняе.... Чарнобыльцы, якія паклалі ўласнае здароўе, ратуючы краіну ад радыяцыйнай навалы, не патрэбныя ў сённяшняй Беларусі. Лёс Міхаіла Зелянко — прамое гэтаму пацвярджэнне...

— У 1986 годзе я працаваў кіроўцам самазвала, — распачынае свой аповед Міхаіл Сцяпанавіч. — Дзесяць разоў мяне камандзіравалі ў рэгіёны Беларусі, забруджаныя радыяцыяй, — Быхаўскі, Касцюковіцкі, Краснапольскі... Праца была смяротна небяспечнай: на самазвале я вывозіў радыеактыўныя элементы да месца іх захавання — у спецыяльныя могільнікі... Праўда, праз гады чыноўнікі Магілёўскага аблвыканкама "высветлілі", што ў забруджаных радыяцыяй раёнах я быў толькі аднойчы, хаця насамрэч камандзіроўкі расцягнуліся на перыяд з 1986-га па 1987 год...

Радыяцыя — бомба запаволенага дзеяння. І якім бы здаровым чалавек ні быў, яе наступствы абавязкова адаб'юцца на здароўі чалавека. Так з Міхаілам Зелянко ў рэшце рэшт і адбылося.

— У 2009 годзе я ўжо не падымаўся з ложка самастойна, думаў: не сёння дык заўтра памру. Была патрэбна тэрміновая аперацыя. У Магілёве яе зрабіць не маглі, адправілі ў Гомельскі навукова-практычны інстытут радыяцыйнай медыцыны. Там мне выдалілі шчытападобную залозу — па-сутнасці, дактары вярнулі мяне з таго свету.

Пасля аперацыі Зелянко атрымаў другую групу інваліднасці, але тэрмінам толькі на адзін год.

— Гэты тэрмін скончыўся якраз тады, калі я толькі-толькі змог самастойна перамяшчацца, — працягвае Міхаіл Зелянко. — А далей мяне выклікалі ў медыка-рэабілітацыйную экспертную камісію Магілёва і са словамі "На хлеб мы вам далі, на масла заробіце самі" другую групу інваліднасці змянілі на трэцюю, працоўную.

Самі — дык самі. Міхаіл Зелянко распачаў пошукі працы.

У выпісцы, якую Зелянко далі ў Магілёўскім абласным МРЭК, напісана: "Можа працаваць вахцёрам, дыспетчарам, размеркавальнікам работ, слесарам па дробным рамонце".

— Прачытаўшы гэтае заключэнне, я адчуў сапраўдны шок, — прызнаецца Міхаіл Сцяпанавіч. — У якія вахцёры ці дыспетчары мяне возьмуць, калі мне забаронены начныя змены? Як магу працаваць слесарам па дробным рамонце, калі ў мяне катаракта і вельмі дрэнны зрок: бачу менш за палову таго, што бачыць здаровы чалавек?! Я ўжо не кажу, што пералічаных вакансій днём з агнём не знайсці і перадаюцца яны ў Магілёве ледзь не па блаце.

Тым не менш спробы ўладкавацца на працу законным шляхам у Зелянко былі.

— А што значыць "уладкавацца на працу"? Абавязкова трэба праходзіць медыцынскую камісію, — распавядае Зелянко. — А там адразу ўсе дыягназы пераносяцца ў даведку са словамі: "Мы ж клапоцімся пра ваша здароўе". Скажыце, які працадаўца аформіць мяне ў штат, убачыўшы медыцынскую даведку, дзе распісаны вось такія, далёка не ўсе, мае дыягназы: эндакрынная афтальмапатыя, артэрыяльная гіпертэнзія 2-й ступені, другасны астыяпатоз, артэрыясклероз аорты, каранарных артэрый?.. Легальна з такім букетам хвароб мяне ніхто на працу не возьме, бо па сутнасці я жывы труп... Каб проста дыхаць і жыць, мне кожны дзень трэба прымаць лекі, а некаторыя прэпараты я павінен прымаць і па тры разы на дзень...

Карацей, апынуўся Зелянко ў бязвыхаднай сітуацыі.

— Увесь "клопат" дзяржавы пра чарнобыльцаў я адчуў на сабе, — працягвае мужчына. — Спачатку я абскардзіў прашэнне Магілёўскага МРЭК у Мінску. Я выказаў нязгоду з тым, што ў мяне адабралі другую групу інваліднасці, пераквалфікаваўшы яе ў трэцюю працоўную. Але сталічная міжведамасная навукова-экспертная камісія, нават без мяне, на адлегласці ў 250 кіламетраў ад Магілёва, вызначыла, што мне будзе дастаткова і трэцяй працоўнай групы...

І вось зараз мая пенсія складае 350 тысяч рублёў у месяц. Мінімум 100 тысяч я трачу на лекі, 50 аддаю за кватэру... Хто адкажа, як пражыць на астатнія 200 тысяч цэлы месяц?

Ад бязвыхаднасці Зелянко напісаў ліст Лукашэнку. У ім ліквідатар-чарнобылец ставіць перад кіраўніком дзяржавы даволі вострыя пытанні і дзеліцца перадвыбарнымі разважаннямі.

"Чаму планамерна "зверху" праз выканкамы, МРЭКі і іншыя інстанцыі **заніжаецца небяспечнасць** і наступствы атрыманых захворванняў? — піша Зелянко. — Чаму заніжаецца ступень удзелу грамадзян у ліквідацыі аварыі на ЧАЭС (а часцяком увогуле стараюцца не заўважаць гэтага ўдзелу, каб не павялічыць іх заслугі)? Можа, нацыя стане здаравейшай, калі зменшыць небяспечнасць наступстваў ад аварыі на ЧАЭС на паперы? Можа, інвалід стане здаравейшым і больш сытым, калі дзяржава сваім стаўленнем вымушае яго ісці да кантэйнера са смеццем?

Перад тым як адправіцца на выбарчы ўчастак, хацелася б ведаць, як жыць беспрацоўнаму інваліду на 100 долараў, калі ўсе, па вашых падліках, жывуць на 500".

Свой ліст у Адміністрацыю кіраўніка дзяржавы Зелянко падпісаў проста: "З павагай, жывы пакуль яшчэ ліквідатар аварыі на ЧАЭС".

Віталь ГАРБУЗАЎ,
Фота аўтара.

SOS!

Спасите Рыжика!

Уважаемая редакция!

Знаю, что "Народная Воля" не публикует бесплатно объявления о помощи животным, у газеты другая направленность. Но я бы очень хотела, чтобы на этот раз было сделано исключение.

Собаку зовут Рыжик, и живет она в большом дворе нескольких пятиэтажных домов. В свое время, когда рядом с ними сносили частные дома, собаку хозяева "забыли". Так Рыжик стал бездомным.

Жители полюбили собаку за ее добрый нрав, преданность. И некоторые хотели бы взять Рыжика к себе, да вот беда: не идет он жить в кирпичные дома — видимо, сильно привык к частному дому и к свободному выгулу.

А зимой этого года к Рыжику прибился пес Черныш, и они весело играли друг с другом, пока... не приехали люди из отлова, которые застрелили Черныша.

Без боли нельзя вспоминать ту историю. И, учитывая такую дикую систему отлова, а также зимние холода, хотела бы обратиться к добрым людям с просьбой: помогите спасти Рыжика, который ответит на это преданностью и любовью.

Розалия РУБИНЧИК,
жительница
Минска.

P.S. Контактный телефон 233-54-40.

НАБОЛЕЛО!

Дивидендов не хватит даже на похороны

Дорогая редакция "Народной Воли"!

Решила написать вам и рассказать историю про очевидное-невероятное.

28 марта 1986 года я получила чеки "Имущество" в количестве 98 штук на сумму три миллиона четыреста тридцать тысяч рублей (стоимость одного чека 35.000 рублей).

Долгое время раздумывала, куда их разместить. Решила, что лучше всего в строительство. И отдала в ОАО "Минский завод строительных материалов". Ведь у нас строительный бум ледовых дворцов и других спортивных сооружений, не считая строительства жилья. По наивности думала, что дивиденды станут неплохой прибавкой к пенсии. Но не тут-то было...

В 2009 году получила перевод — 1070 (одна тысяча семьдесят) рублей.

В 2010 году и того "больше" — аж 370 (триста семьдесят) рублей. Всем известно, что один талон на проезд стоит 700 рублей. Так есть ли смысл ехать на почту для получения 370 рублей и уплатить 1400?!

А может, завод — банкрот и не работает? Посмотришь телевизор — так у нас строительный бум, все в шоколаде, а на деле?

Сколько можно обманывать?

Я уже не могу молчать. А ведь я — дитя войны. У мамы нас было двое детей, отец пропал без вести, и государство мне и другим детям войны ничего не дало,

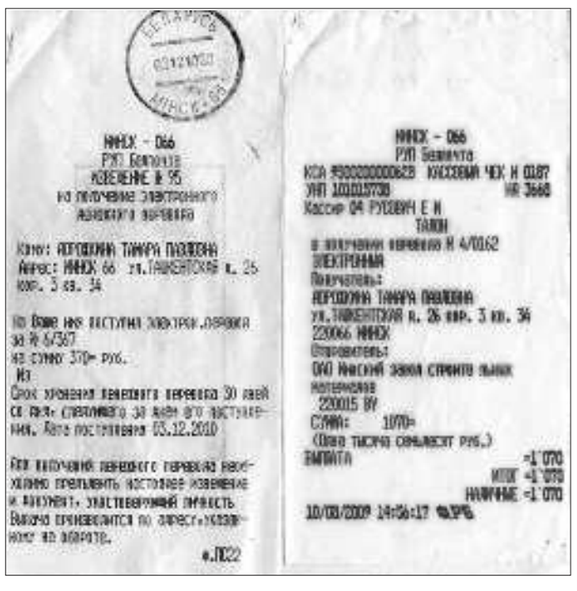

а наоборот забрало все, что мы еще имели — я имею в виду бесплатный проезд и когда-никогда получение льготной путевки в санаторий. Я это написала к слову для сведения, а жили мы в то время в колхозе, получая палочки-трудодни...

Вот такая анекдотичная ситуация с чеками и дивидендами...

Копии документов высылаю:

1.Чеки имущество.

2.Извещение о получении дивидендов в 2009 году.

3.Извещение о получении дивидендов в 2010 году.

С уважением —

Тамара ДОРОЖКИНА,
Минск.

P.S. А может, забрать акции или их стоимость первоначальную, глядишь, на похороны и хватит?..

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

КОРОТКО

Европейский день гнева

Сразу в нескольких странах Европы массовые протесты против антикризисных мер вылились в беспорядки. Наиболее мощные — в Греции. В центре Афин развернулось настоящее побоище: манифестанты, вооруженные палками и камнями, теснили полицейских. Здание Министерства финансов забросали бутылками с зажигательной смесью. Разъяренные греки избили попавшегося им под руку бывшего министра Костиса Хацидакиса.

Для Греции это уже восьмая забастовка в этом году, и почти каждая сопровождается беспорядками. Греки разозлены антикризисными мерами собственного правительства и Евросоюза и, по их словам, не собираются платить за долги "финансовых воротил".

По призывам профсоюзов, массовые акции протеста прошли также в Чехии, Испании, Бельгии и Франции.

Испания — новый «больной» Европы?

Международное агентство Moody's предупредило, что может снизить кредитный рейтинг Испании. Moody's полагает, что в будущем году у этой страны зоны евро возникнут проблемы с рефинансированием долгов, особенно долгов банковской системы и региональных бюджетов. Спекулянты атакуют испанские ценные бумаги, опасаясь, что Испания — следующий член еврозоны, который окажется на грани дефолта.

Саммит ЕС

В Брюсселе сегодня заканчивается двухдневный саммит Европейского Союза. Главная тема обсуждений — финансовые проблемы ряда стран еврозоны. Помимо Греции, уже получающей финансовую помощь от ЕС и Международного валютного фонда, и Ирландии, парламент которой накануне одобрил получение такой помощи, серьезные трудности испытывают Испания и Португалия.

Сенат США начал рассматривать договор по СНВ

Сенат США вчера приступил к обсуждению договора с Россией о сокращении стратегических наступательных вооружений (СНВ).

Белый дом накануне вновь выразил уверенность, что Сенат ратифицирует договор еще до рождественских каникул.

Человек года

Сегодня выходит декабрьский номер журнала Time с портретом человека года — 2010. Им стал основатель крупнейшей в мире социальной сети Facebook Марк Цукерберг. Издание так обосновало свой выбор: "За объединение между собой более полумиллиарда человек, создание новой системы обмена информацией и просто за то, что он изменил нашу жизнь".

В 2008 году это звание получил Барак Обама, в 2007 году — Владимир Путин.

Отказалась от 45 миллионов долларов

Учительница из Форт Мохаве, штат Аризона, выиграла приз в 95 миллионов долларов в лотерее Powerball, сообщает The Arizona Republic. 64-летняя Шейла Верке решила забрать часть выигрыша в размере 49,9 миллиона долларов, но сразу, нежели получить 95 миллионов долларов в рассрочку тридцатью платежами. По словам учительницы, она намерена бросить работу, купить машину и начать путешествовать по стране.

Новая яхта Абрамовича

Олигарх Роман Абрамович стал владельцем самой длинной в мире яхты Eclipse ("Затмение"). Свое новое судно российский бизнесмен принял в порту Кристиансанда в Норвегии. Сейчас, предположительно, она уже направляется через Кайманово острова к Карибам, где встанет на якорь, пишет The Financial News. Именно на Карибах, по сведениям СМИ, должна будущей весной состояться свадьба старшей дочери миллиардера Анны и юриста Николая Лазарева.

Лондан рыхтуецца

У сталіцы Вялікабрытаніі адбылося афіцыйнае адкрыццё алімпійскай трасы для воднага слалама. *Фота AFP.*

ЯК ГЭТА БЫЛО

Выстаялі

У Польшчы адзначылі 29-годдзе з дня ўвядзення ў краіне ваеннага становішча. Вопыт нашых суседзяў паказвае, што волю народа не зламаць, калі ён захоча лепшага жыцця. Як жа гэта было?

У ноч з 12 на 13 снежня 1981 года Дзяржаўная рада ПНР увяла на тэрыторыі ўсёй краіны ваеннае становішча. Яго мэтай была ліквідацыя грамадскіх пратэстаў, а таксама спыненне дэмакратычных працэсаў, якія распачаліся ў 1980 годзе. Пачатак пераўтварэнняў пагражаў тагачаснай камуністычнай сістэме і ўладам Польскай аб'яднанай рабочай партыі.

Уладу ў краіне ўзяла Вайсковая рада нацыянальнага захавання на чале з генералам Войцехам Ярузельскім.

У першы дзень ваеннага становішча былі адключаны тэлефоны, адбываліся пошукі і арышты дзеячаў прафсаюза "Салідарнасць", якія выступалі ініцыятарамі перамен. Радыё і тэлебачанне трансліравалі прамову генерала Ярузельскага. Ён заявіў, што ў драматычнай сітуацыі краіны вінаватая "Салідарнасць".

Падчас ваеннага становішча была спынена дзейнасць усіх арганізацый, таварыстваў і прафсаюзаў. Дзеячы "Салідарнасці" былі ізаляваны. Пра неабходнасць выконваць загады і абмежаванні з экранаў тэлевізараў нагадвалі вядучыя ў вайсковай форме.

"Салідарнасць", аднак, працягвала дзейнічаць, але ў падполлі. Ладзіліся пратэсты, выдаваліся падпольныя газеты, улёткі, у якіх паведамлялася пра сітуацыю ў краіне і дзейнасць прафсаюза.

Сімвалам супраціву было падпольнае радыё "Салідарнасць". Нягледзячы на спробы спецслужб заглушыць сігнал, радыё маглі слухаць у розных гарадах краіны.

"Салідарнасць" не заклікала да агульнанацыянальнага страйку, але ў некаторых гарадах ён усё ж адбыўся. Міліцыя і спецслужбы жорстка распраўляліся з любымі спробамі пратэсту. Так было, напрыклад, у Сілезіі падчас падаўлення пратэсту на шахце "Вуек". Загінулі 9 рабочых.

31 жніўня 1982 года, у гадавіну жнівеньскіх пагадненняў, у краіне адбыліся масавыя дэманстрацыі. Міліцыя і войска выкарысталі сілу. Былі забітыя і параненыя. Міністр унутраных спраў Чэслаў Кішчак назваў дэманстрацыі "выхадкамі, якія пагражаюць нацыянальнай бяспецы".

Ваеннае становішча было адменена ў ліпені 1983 года. За гэты час загінулі каля 100 чалавек. У месцах ізаляцыі ўтрымлівалася каля 4 тысяч, каля 10 тысяч былі часткова пазбаўлены свабоды. Тысячы людзей страцілі працу за падтрымку падпольнай "Салідарнасці". Але ў рэшце рэшт перамаглі і расчысцілі дарогу да свабоднага і заможнага жыцця.

Дзмітрый ГУРНЕВІЧ.

МНЕНИЕ

Почему Дмитрий Медведев все-таки встретился с Александром Лукашенко?

Встречу президентов России и Беларуси Дмитрия Медведева и Александра Лукашенко можно считать главной сенсацией саммита глав государств — членов Содружества. Стоит вспомнить, что накануне этого мероприятия пресс-служба Кремля утверждала, что никаких двусторонних встреч у главы российского государства не предусмотрено, потому что в них нет никакой необходимости.

Белорусский президент на протяжении уже нескольких месяцев был настоящим изгоем для российского руководства. Дмитрий Медведев позволял себе жестко и даже пренебрежительно отзываться о своем белорусском коллеге, обвинять его в том, что тот проводит предвыборную кампанию, используя трудности отношений с Россией, а также в ухудшении экономической ситуации в Беларуси. Александр Лукашенко не оставался в долгу и называл коллегу блогером, который в своем видеообращении нарушил все законы политической культуры и этики.

Почему же два президента после столь резкого охлаждения встретились, улыбаясь друг другу, и решали принципиальные вопросы, долгое время разделявшие Москву и Минск? Ответ на этот вопрос найти несложно. Когда Дмитрий Медведев отказался от общения с другим своим коллегой, тогдашним президентом Украины Виктором Ющенко, речь шла о завершении карьеры украинского президента. Дмитрию Медведеву оставалось подождать всего несколько месяцев, пока на президентских выборах в Украине победит Виктор Янукович и можно будет возобновлять российско-украинский диалог на высшем уровне. А все время до победы Януковича украинско-российские контакты поддерживались Владимиром Путиным за счет общения с Юлией Тимошенко.

Но в Беларуси такая тема не прошла. Премьер-министр Сергей Сидорский, с которым встречался Владимир Путин, все же скорее медиатор Александра Лукашенко, чем самостоятельный политический игрок, и ни одного шага без одобрения своего патрона не сделает. Александр Лукашенко проигрывать на президентских выборах не собирается.

И вот тут-то выходит, что, оказывается, можно ссориться с Россией, вызывать неудовольствие у ее руководства, становиться отрицательным героем медведевского видеоблога и вместе с тем победителем президентских выборов в соседней стране. Это Кремль никак не устраивает. Гораздо лучше сделать вид, что Александр Лукашенко победил как раз потому, что помирился с Москвой и смог улучшить российско-белорусские отношения. Тут же, разумеется, его позиции в родной стране несказанно улучшились и, благодаря своим договоренностям, он проведет самые честные в мире выборы. Ну, если не в мире, то на постсоветском пространстве. Примерно так, вероятно, будут писать кремлевские пропагандисты после президентских выборов в Беларуси, показывая телезрителям кадры встречи Александра Лукашенко и Дмитрия Медведева.

Так что пропагандистский маневр Дмитрию Медведеву удался, а вот схема, уже опробованная на взаимоотношениях с Виктором Ющенко, на Александре Лукашенко явно не сработала.

Виталий ПОРТНИКОВ, обозреватель Радио Свобода.

Чудо-оружие

Пентагон провел успешные испытания электромагнитной пушки, которую называют перспективным оружием XXI века.

Реальный результат пока скромен — заряд пролетел через лесистую местность, преодолев всего 1676 м. Но его направили по очень низкой траектории. В перспективе дальность полета снарядов может достичь 200 морских миль, то есть 370 километров. Поэтому корабли с электромагнитными пушками смогут обстреливать противника, находясь на безопасном расстоянии и оставаясь неуязвимыми.

Снаряд электромагнитной пушки представляет собой обычную болванку, без взрывчатки внутри. Он поражает цель за счет высокой кинетической энергии, которая выделяется при ударе. Скорость, с которой снаряд вылетает из пушки, превышает скорость звука в пять-восемь раз.

За последние пять лет Пентагон вложил в этот проект больше 200 миллионов долларов. Но, по мнению экспертов, чтобы пушка была готова для установки на кораблях, нужно еще как минимум 10 лет.

Создатели этого оружия называют его самым мощным в мире: сила удара достигла 33 мегаджоулей, что составило мировой рекорд мощности выстрела, превысив предыдущий в три с лишним раза, уточняет британская газета The Daily Mail. Болванка массой всего около 8 кг за считанные минуты покрывает 150-километровое расстояние и с большой точностью поражает цель, развив скорость, немыслимую для обычного оружия.

Сейчас корабли ВМС США могут поражать своими орудиями цели на расстоянии до 20 км, и американский флот очень надеется на новое чудо-оружие. Контр-адмирал Невин Карр, руководитель флотских исследовательских программ, пояснил, что если направить электромагнитную пушку на арсенал боеприпасов корабля противника, то "его взрывчатка станет вашей взрывчаткой".

СВЕЦКАЕ ЖЫЦЦЁ

Жанчыны Берлусконі

Прэм'ер-міністра Італіі Сільвіа Берлусконі даўно суправаджаюць скандалы. Летась ён прымусіў канцлера Германіі Меркель доўга яго чакаць на запланавую сустрэчу, бо не мог скончыць размову па мабільніку. А пасля выбрання Абамы прэзідэнтам ЗША нетактоўна назваў яго "добра загарэлым" хлопцам.

Але яго бестактоўнасць з міжнароднымі лідарамі меркне перад яго "подзвігамі" на асабістым фронце з яго сексскандаламі. З-за чаго жонка прэм'ера падала на развод. Берлусконі даўно абвінавачваюць у празмерным захапленні маладымі жанчынамі і бурнымі вечарынкамі. У многім з-за гэтага ў краіне нават узнік палітычны крызіс. Апазіцыянеры пачалі патрабаваць яго адстаўкі. Берлусконі ў свой час пераканаў паліцыю вызваліць знаёмую Рубі з-пад арышту за крадзяжы. На што спікер парламента Джанфранка Фіні заявіў, што з-за прэм'ера Італія "аказалася ў сарамлівай сітуацыі" і калі абвінавачанні пацвердзяцца, Берлусконі павінен пайсці ў адстаўку.

У мінулы аўторак парламент Італіі збіраўся вынесці Берлусконі вотум недаверу. Не хапіла трошкі галасоў. На некаторых сайтах вядомых СМІ з'явіліся фотападборкі аб жанчынах Берлусконі. Вось некаторыя з іх.

Васіль СЯРГЕЕЎ.

У магазіне ў Неапалі афармілі калядную вітрыну, на якой паказаны прэм'ер з адной з яго жанчын, якая абвінавачвае яго ў прыставанні.

А вось і віла Берлусконі на Сардыніі, на якой праходзілі шумныя вечарынкі і сустрэчы Сільвіа з дзяўчатамі.

Сільвіа пазіруе з мадэлямі.

Чарговая каханка Сільвіа. Яна з Марока, вядомая як Рубі.

ПАМФЛЕТ

Выборы в Белосуэлле

Ответьте честно и откровенно: кто хочет быть простым белорусским пенсионером, который в 6.05 на электричке "Минск—Рио-де-Пуховичи" мчится на фазенду с четырьмя сотками земли? В руках — ящики с рассадой, за плечами — вещмешок с "навозом" и минудобрениями. Одет в трико от "Бобруйск-кутюр" с выдутыми на коленках шарами.

Уйдешь на пенсию — ни тебе милиции с мигалкой, ни министров с заячьими ушами, ни хаты с удобствами в виде позолоченного унитаза, привыкать к которым легко, а отвыкать трудно.

И с трудоустройством пенсионерам нелегко: в министры не берут, а в слесари неохота.

Вот почему люди до последнего удерживают право на власть. Сегодя ты премьер, а завтра — пенсионер-пчеловод. Сегодня ты спикер, а завтра шкипер на собственной лодке, привязанной к причалу Минского взморья.

Поэтому очередные выборы в Белосуэлле пройдут по привычному сценарию. Белосуэлла — это такая небольшая планета в созвездии Ментуриона, наискосок от Омонии.

В 7.00 по белосуэльскому времени местные бабки в почти что новых скафандрах будут осаждать двери избирательных участков с почти что прозрачными деревянными урнами. Чем заполнены урны — доверху, через край (от переполненной любви народной) или до середины, — знает только Полубогиня всех белосуэльцев — неповторимая Лидисия Избирэлло-Избирошина, на лицо как луна, но мудро-хитрая внутри. Почему двойная фамилия? От избытка любви к своему вождю и к себе.

А кого, собственно, избирают в Белосуэлле? То ли новую звезду на старом небосклоне, то ли старую звезду на обновленном. А вообще, белосуэльцам все равно: почти половина из них уже отголосовала досрочно, так как срочно улетела на другие планеты за салом, цыбулей, самогонкой и колбасой под названием "Пальцем пиханая" (бывает и похуже, чем пальцем, но это детали). Остальные белосуэльцы отдали свои прозрачные голоса с 8.00 до 8.45. Почему так быстро? Да подешевевшая в день выборов до цены минералки белосуэльская водка в школьных буфетах иссякла до капли, а в универсам напротив надо успеть к 9.00, чтобы и там не расхватали.

Итак, 8.45. Лидисия поздравила вождя Правящей Династии и себя лично с очередной элегантно-экстравагантной победой, а дикторы всех каналов белосуэльского радио и телевидения наперегонки принялись зачитывать поздравительные телеграммы с левитановским торжествующим металлом в голосе: отметить крупные планеты — Руандэлло, Угандэлло, Кот-дэ-Мурэлло, а также Нью-Холопэлло и Лас-Шабанэлло.

Население белосуэльское представляют в основном доны Омоны, доны Ментурионы и доны Прокураторы. Но есть и аборигены, которым давным-давно начхать прямо в открытое космическое пространство на все другие планеты и на то, кто у них опять зазвездился как новая-старая звезда.

По 0,2 процента набрали остальные кандидаты в звезды: дон Саникелло, дон Стателло, дон Рымашелло, дон Костуселло и дон Неклявессо. Ну, вышли они, значит, в открытый Космос, начали трубить по космической связи, что все было не по-честному, что дерево прозрачным не бывает, а ими уже никто не интересуется, потому что как в космосе аукнется, так в Белосуэлле и откликнется.

Ну, и пошли они все по домам греться "огненной водой" производства "Беловелотяжподдам", выставленного за долги на аукцион.

Допили. Заели. Запели... А что поют? Да что и всегда в таких случаях: "Мы, белосуэльцы, так нам и надо!"

Вот и вся история с очередными выборами в Белосуэлле, находящейся в центре Вселенной. До следующих выборов — пять лет. Жаль, но не все белосуэльцы доживут.

С уважением —

Татьяна Константиновна КАРЕЛИНА.

Штраф за неиспользование государственного языка

Комиссия Сейма (парламента) Латвии поддержала поправки к Кодексу административных нарушений, которые предусматривают увеличение штрафа за неиспользование латышского языка, передает РИА "Новости".

Штрафы касаются лиц, не владеющих латышским языком в объеме, достаточном для выполнения профессиональных обязанностей, а также реализации товаров без обеспечения маркировки и инструкций на латышском языке.

Сейчас латвийский Центр государственного языка за недостаточное владение латышским может наложить на жителя страны штраф от 25 латов (50 долларов) до 50 латов (100 долларов), если нарушение зафиксировано в первый раз, за повторно зафиксированное нарушение сумма штрафа может составить от 100 латов (200 долларов) до 200 латов (400 долларов).

За реализацию товаров без перевода на латышский язык маркировки, инструкции, гарантийных документов или техпаспорта штраф увеличится до 100 латов (200 долларов). Поправки вступят в силу, если Сейм утвердит их в трех чтениях, а президент одобрит.

В Латвии, население которой составляет 2,3 миллиона человек, проживает около 44% русскоязычных жителей. Государственным языком в республике является латышский. Русский имеет статус иностранного.

WikiLeaks о странах СНГ

В материалах, опубликованных сайтом WikiLeaks, обнаружилась новая информация, касающаяся стран СНГ.

Согласно публикациям британской газеты Guardian, в депешах, просочившихся в Wikileaks, американские дипломаты пишут о коррупции в Таджикистане. Семья президента Таджикистана Эмомали Рахмона контролирует весь основной бизнес в стране и "всячески пытается защитить свои интересы, несмотря на ущерб экономике страны", цитирует газета.

Guardian далее приводит депеши, в которых описывается "повсеместная" коррупция в правительстве Узбекистана. Согласно газете, дочь президента Ислама Каримова — Гульнара Каримова — "самый ненавистный человек в стране". В свою очередь сотрудники посольства США в Ташкенте пытаются сохранить отношения с Узбекистаном и с тревогой реагируют на "скрытую угрозу приостановить транзит грузов для войск США в Афганистане через Северную сеть доставок", пишет газета.

Про одиозное поведение Максима Бакиева, сына свергнутого президента Кыргызстана Курманбека Бакиева, писали в 2009 году представители посольства США в Бишкеке. Согласно депешам, цитируемым газетой "Русский репортер", Максим Бакиев закатывал вечеринки, на которых ведущие предприниматели страны были вынуждены платить за вход по 10—15 тысяч долларов, иначе рисковали потерять свой бизнес.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

АКТУАЛИИ

Тихий омут

Эту историю я хочу рассказать всем тем, кто у нас в Беларуси шибко возмущается произошедшим в станице Кущевской. Уже не раз слышала: "Это же надо, какой беспредел творится в России — и власть не обращала внимания, и прокуратура бездействовала, и милиция покрывала! А вот у нас..."

Просто кощунственно спорить с тем, что произошедшее на Кубани страшно и ненормально. Но у нас такие Кущевские тоже есть. Только нет того телеканала, на котором поднимут шум, честно расскажут о беспределе, призовут власть к ответу, будут требовать наказать всех виновных — и тех, кто творил криминал, и тех, кто его покрывал. В этом смысле у нас действительно тихо...

Можно вспомнить хотя бы банду Морозова из Гомеля. Может быть, губернатора Якобсона отстранили от должности за то, что он руководил сначала городом, а потом — областью и слыхом не слыхивал о более чем 30 нераскрытых убийствах, о жертвах, которых сначала пытали, а потом сбрасывали в реку Сож? Или главного следователя Гомельщины, а позже и страны Леонида Глуховского наказали, поскольку он добросовестно "не знал" о происходящем, не видел между происшествиями связи и единого почерка?

Нет, не наказали. Наоборот, приблизили к высшей власти. Хотя похлеще, чем в Кущевской, в Гомеле дела творились.

Однако я все-таки хочу рассказать не о гомельском беспределе, пусть и с оговорками, но доведенном до суда хотя бы тогда, когда лидеры банды настолько обнаглели от вседозволенности, что в самом центре города, рядом с властью, выстроили себе шикарные дома и творили все, что хотели. Я хочу рассказать совсем свежую, сегодняшнюю историю.

На днях к нам в редакцию пришла маленькая уставшая женщина и, с трудом сдерживая слезы, попросила: "Помогите добиться, чтобы наказали убийцу моего сына". Дрожащими руками она достала из сумки фотографии красивого и жизнерадостного молодого мужчины — сына, долго выплаканными глазами на них смотрела и начала говорить.

...Лето. Жара. На берегу неглубокого искусственного водоема, в котором даже дети купаются без опаски, отдыхают и стар, и мал, и свои, и приезжие. Как водится, взрослые компании выпивают. Внезапно между двумя мужчинами завязывается ссора, переходящая в драку. В конфликт, чтобы заступиться за односельчанина, вмешивается сын моей собеседницы. Итог — в деревне двое похорон, две свежие могилы на сельском кладбище. Потому как по странному стечению обстоятельств "деревенские" после встречи с заезжими отдыхающими дружно утонули в местной "луже".

Никто никогда в этом мелком водоеме не тонул, а тут в один день пошли на дно двое молодых здоровых мужиков, 20 и 30 лет. И это первая странность.

Вторая деталь. Когда один из местных жителей рванул на шум к месту происшествия, то увидел, как один из приезжих сбрасывает в воду парня. С криком: "Что ж ты делаешь?" — кинулся спасать. Но... Представьте его ужас, когда он выловил из водоема труп еще одного, совершенно другого человека.

Вытащил на берег, начал откачивать. И изо всех отверстий — через рот, уши, нос — полилась не вода, как это бывает у утопленников, а кровь.

Чуть позже выловили и второй труп.

Приезжие сами звонили в милицию, сами с кем-то разговаривали по телефону, что-то объясняли прибывшим людям в форме. И... уехали.

Мать, которая прибежала на место происшествия, из событий того ужасного дня очень ярко почему-то запомнила запыхавшегося, употевшего, по виду — явно "выдернутого" из-за стола человека, который суетливо отправлял назад в райцентр "скорую", тоже приехавшую по вызову. "Я, как в замедленной съемке, до сих пор вижу эту картину и теперь понимаю, что он просто не давал врачу толком осмотреть трупы", — говорит женщина.

А смотреть было на что: на утопленниках оказались явные следы побоев и запекшейся крови.

О том, что случилось ужасное убийство, говорила вся родня, все люди, пришедшие на похороны. И это не удивительно, поскольку доказательства, как говорится, оставались даже на лице покойников. Однако заключение судмедэксперта оказалось следующим: "Смерть от асфиксии. Утопление". Причем было признано, что утонули мужчины сами. Соответственно, в возбуждении уголовного дела было отказано.

Собеседница дает мне читать свидетельства очевидцев. На листочках, вырванных из школьной тетради, жители деревни, кто как умел, пишут, что видели. Одни — о том, что никаких следов побоев на утопленниках до этого инцидента не было. Другие — что когда одного из мужчин стали откачивать, из него полилась кровь. Третьи — что это не было мирное купание.

Спрашиваю: "А почему вы носите с собой эти листочки? Почему не отдали следователю?"

— Так он не берет, швырнул мне все назад со словами: "Заберите свои бумажки, нет никакого дела и некуда мне их складывать".

— Но ведь есть свидетели... Что говорят люди, которые были в компании с этим приезжим, они ведь не могли ничего не видеть?

— Так их и не спрашивал никто, ведь дело не заведено.

— Но вы знаете, кто это был, к кому приезжал? Почему, по-вашему, его выгораживают?

— Мне сказали, что этот человек из Борисова, и что у него родственник в уголовном розыске работает. Наверное, родственнику он и звонил, когда понял, что люди видели, как он наших хлопцев в воду кинул.

— Вы обжаловали отказ в возбуждении уголовного дела?

— Дошла до Генпрокуратуры, но пока добилась только эксгумации. Они просто издевались надо мной, когда проводили это повторное вскрытие, надеялись, что я потеряю сознание, уйду. Все медленно делали, лениво, с жуткими комментариями. "Вот сейчас, — говорят, — будем открывать череп твоего сына, посмотришь на его мозги... Ты сама этого хотела..." А когда открыли, опять хлынула кровь. Разве так бывает у утопленников?.. Я просто не знаю, как это выдержала. Сказала только: "Я сына своего защищаю, а вы кого защищаете — убийцу, который завтра еще кого-нибудь на тот свет отправит?" Молчали тогда... Но я не верю, что эта, вторая, экспертиза что-то даст. Ведь тогда надо будет снимать погоны с тех, кто покрывал убийство двух человек. Не пойдут они на это. Что захотят, то и напишут в заключении, — проверить же некому.

Справедливости ради скажу, что результатов этой экспертизы, проведенной после эксгумации, еще нет. Так что надежда на то, что мать, потерявшая сына, пройдя многие кабинеты и дойдя до Генеральной прокуратуры, все-таки узнает, по чьей вине ей пришлось хоронить своего ребенка, остается. Но ведь не каждый найдет в себе силы выстоять после такого горя, не каждый решится идти на штурм силовиков, не каждый вообще сообразит, к кому в этой страшной ситуации кинуться.

Впрочем, сама женщина не верит, что ей удастся добиться расследования.

— У нас в районе у милиции хорошая статистика, если почитать районную газету, то преступность мы давно победили. А убийства они в своих бумагах успешно списывают на несчастные случаи и самоубийства. Я ведь почему по инстанциям пошла, не выдержала? У меня же и мужа убили. Но милиция сказала, что сам с лестницы в клубе упал.

— ???

— У него череп был проломлен, и в ране остались такие мелкие камушки, как от штукатурки на стене клуба. Но милиция написала в заключении, что произошел несчастный случай. Мол, разбил голову, упав на ровной и гладкой лестнице. Какая лестница?! Но тогда не было у меня сил по инстанциям ходить, добиваться расследования. А вот теперь сын — и тут уж я не могу спустить... Что же это такое, где мы живем? Почему, даже когда все случилось среди бела дня, когда люди видели, все равно надо ходить, писать, плакать, просить, ездить в Минск, добиваться, чтобы завели дело? И знаете, сейчас, когда они поняли, что я не отступлюсь, то говорят: "Давайте мы дело вашего сына оставим, а лучше расследуем давнее убийство вашего мужа". Разве это не издевательство?

И не думайте, что это только я с таким столкнулась. У нас одна женщина пошла на пикник, а потом ее нашли повешенной в лесу. Милиция, конечно же, написала, что сама повесилась. Но покажите мне человека, который на пикник берет с собой веревку! Зачем?.. Но им до лампочки — написали, спихнули и спокойны. Не знаю как где, но в нашем районе милиция ничем серьезным заниматься просто не хочет. Они только пьяных ловят для отчетов. А сами прямо в форме приезжают в магазин и водку закупают — людей не стесняются. Если у тебя что-нибудь украли, то надо найти вора и за руку к ним привести, тогда, может быть, оформят "раскрытие". Вот родители второго погибшего парня и не надеются ничего добиться. Они простые деревенские люди, ходят на могилку, плачут... Мне говорят: "Ты с образованием, ты добивайся. А мы куда пойдем? Нас и слушать не будут". И ведь не будут, это я вам точно говорю, я не в один кабинет со скандалом прорывалась. Вы даже не представляете, как мы там, в деревне, живем. Вот, я вам обо всем написала...

Начинаю читать листы, исписанные крупным аккуратным почерком школьной учительницы, и обнаруживаю, что женщина об этом жутком в своей обыденности беспределе написала... рассказ.

— А почему рассказ? Кто-то ведь не поверит, подумает, что вы всю эту историю про нашу прекрасную страну выдумали. Что это страшный, но художественный вымысел. Может, напишем статью, с адресами, с фамилиями, с цитатами из официальных ответов?

— Понимаете... Я боюсь. Ведь и в хате спалить могут, а потом отчитаются, что сам собой пожар случился. Вы просто не представляете, что у нас там творится. А у меня еще есть дети... Нет, статью не надо. Я подумаю... Потом...

Конечно, при таких обстоятельствах я не могу назвать точный адрес нашей Кущевской, хотя от возмущения просто руки чешутся. Скажу только, что это Витебская область. Не знаю, как у милицейского, прокурорского и иного начальства, но у нас в редакции на витебских силовиков как-то подозрительно много жалоб. Дружно они там все живут — и УВД, и прокуратура, и КГБ, с большим пониманием друг к другу относятся. И статистика у них хорошая: преступность пошла на убыль. Тихий омут...

Светлана КАЛИНКИНА.

ДЫПКУР'ЕР

Амбасада чакае кіраўніка

Новы пасол Польшчы Лешак Шарэпка прыбудзе ў Беларусь у першай палове студзеня 2011 года.

Пра гэтым БелаПАН паведаміў прэс-сакратар польскай дыпламатычнай місіі ў Мінску Павел Марчук.

Лешаку Шарэпку 46 гадоў. Ён выконваў абавязкі намесніка пасла ва Украіне, быў першым сакратаром польскага пасольства ў Расіі.

Папярэдні пасол Польшчы ў Беларусі Хенрык Літвін пакінуў Мінск у красавіку гэтага года неўзабаве пасля авіякатастрофы польскага ўрадавага самалёта пад Смаленскам. Зараз дыпрадстаўніцтвам кіруе Часовы Павераны Вітальд Юраш.

Таццяна КАРАВЯНКОВА, БелаПАН.

Папа Рымскі ў Беларусь не збіраецца

Стаў вядомы каляндар падарожжаў Святога Айца Бенедзікта XVI, запланаваных на 2011 год. Як паведамляе Ватыканскае радыё, гэта будуць чатыры візіты ў дыяцэзіі Італіі і чатыры замежныя паездкі. Беларусі ў спісе краін, якія плануе наведаць Папа Рымскі, няма.

Хаця, як вядома, Лукашэнка яшчэ ў красавіку 2009 года, наведваючы Ватыкан, запрасіў Пантыфіка завітаць у нашу краіну.

У 2011 годзе кіраўнік Рымска-каталіцкай царквы збіраецца наведаць Харватыю, Іспанію, Германію і нават Бенін. Прычым гэта будзе другая паездка Бенедзікта XVI у Афрыку.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

РЭГІЁН

Князь Гедзімін замест Чапаева

Жыхары былой вуліцы Чапаева ў Лідзе пачалі атрымліваць у дакументах на жыллё новы адрас — бульвар Вялікага князя Гедзіміна.

Як паведамляе Радыё Свабода, перайменаванне адбылося паводле рашэння раённых улад. Бульвар вядзе ад чыгуначнага і аўтавакзала да помніка архітэктуры першай паловы XIV стагоддзя — замка, збудаванага Гедзімінам.

Начальнік лідскага філіяла абласнога агенцтва дзяржаўнай рэгістрацыі Чэслаў Васілевіч распавёў, што новы адрас у дакументы гараджан уносіцца бясплатна, бо ёсць рашэнне выканкама аб перайменаванні. Змена назвы вуліцы ў пашпарце таксама не павінна нічога каштаваць, мяркуе ён.

Заплаціць за перарэгістрацыю адраса мусіў мала хто. Сем тысяч рублёў каштавала гэта тым лідчукам, хто хацеў неадкладна прадаць або падараваць кватэру, дзеля чаго неабходна было змяніць у тэхнічным пашпарце назву вуліцы на новую.

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Заходишь в «Мадрид», а там общепит,

или Кому мы хотим втереть очки?

Люди часто выдают желаемое за действительное, а потом страшно злятся, если кто-то хочет открыть им глаза на правду. "Золотой сон", как правило, дороже низких истин. Почему? Не только от тотальной человеческой испорченности. Психологи говорят, что срабатывают природные механизмы защиты. Что называется, сам обманываться рад. Раз уж совершенство заведомо недостижимо, останемся в заблуждении и будем считать его правилом. Главное, чтобы сообща.

В Минске на улице Якуба Коласа есть магазин "Обувь" №3. Заштатный такой магазинчик в полуподвальном помещении. Но дело не в торговых площадях. Коко Шанель тоже начинала продавать платья в ателье из одной комнаты. Правда, качество их сразу было такое высокое, что имя портнихи скоро превратилось в название фирмы, то есть в незыблемый эталон, твердыню вкуса и стиля (кстати, слово "фирма" с английского — firm — твердый). Над входом в магазин №3 тоже есть вывеска с заветным словом: "Фирменный магазин обуви "Луч". Но фирмы — то есть высочайшего качества, эталона — как раз нет и в помине. Естественно, покупатели в этом магазине никогда не толпятся за товаром, слова "фирма "Луч" обмануть потребителя не могут, даже если буквы на ее знаке будут гореть бенгальскими огнями 24 часа в сутки. Я туда захожу лишь за губками для обуви (и то потому, что по дороге), а весной, бывает, за семенами — был в "фирменном" магазине и такой отдел. Но сбывать-то надо не цветочные пакетики, а основную продукцию — обувь. И не так давно за скромными окнами этой торговой точки появилась актуальная, по-видимому, по мнению товароведов, зазывалка: "Новая коллекция. Акции. Скидки".

Это смешно. Это грустно... Новая коллекция "Луча", так же как и старая, уныла и беспомощна в дизайнерском отношении. Да и новой ее можно назвать только во сне. В реальности на товар смотреть грустно и скучно, тем более в руки брать и покупать. Чур меня!.. И это наша беда: белорусы не могут сшить красивую обувь. Если есть какие-то намеки на стиль, то сразу — СП, совместное с иностранцами предприятие. А белорусского — нет. А вычурная реклама есть! Сколько горделивых слов: коллекция, акция, скидки... И самое главное — фирма. Непонятное, но сладкое, практически волшебное — само, наверное, открывает кошельки. Как бы не так! Не пора ли проснуться от "сна золотого" и реально оценить то, что мы производим, ничего не меняя с незапамятных времен? А заодно и вывески критично отфильтровать?

...Это пошло еще с середины 1990-х: страну охватил соблазн легких перемен. Именно тогда на обыкновенных городских вывесках с названиями ресторанов, магазинов, клубов, ателье появились новые слова, казавшиеся нам первым шагом к новой качественной жизни. Отечественные пуританские "Ромашки", "Минчанки", "Березки", "Белочки" были начисто забиты заморскими "Версалями", "Веронами", "Карамболями" и "Мэдисонами". Ну да, как лодку назовешь, так она и поплывет. Так нам казалось. Мы были наивны и возбуждены от первых глотков либерализации, хотя, надо признать, народная вестернизация бывала анекдотичной. Заходишь в "Мадрид", а там общепит... Но пример заразителен. И дурным он большинству не казался. Все повально стремились сделать *евроремонт*. Наши скромные дачи, смеясь, называли *фазендами*. Самые заштатные конторы превратились в *офисы* и даже старых начальников вдруг стали именовать *менеджерами*. Конечно, сначала это было обезьянье подражание, игра в слова. Но за словами все-таки постепенно рождались новые смыслы, новые отношения. Прогресс мы, как, впрочем, и все, поначалу осваивали лингвистически.

В общем-то, нам немало удалось. Хуже мы жить не стали. Но и заветного качества не достигли. Потому что главное слово новой жизни до сих пор с трудом переходит из языка в реальность, и слово это, как вы догадываетесь, — "фирма". Мы произносим его порой по сто раз на дню и тысячу за месяц. Но это все эмоции. Качество большинства белорусских товаров и услуг до этой планки не дотягивает. Но зачем же тогда себя обманывать, развешивая "фирму" где ни попадя? Кому мы хотим втереть очки? Ведь пустозвонство — удел маргиналов.

Настоящее — оно прежде всего сдержанное. Видели значок всемирно известной спортивной фирмы "Nike"? Маленькая ресничка. А этот же значок на товарах-подделках? Какие-то сани на полспины... Или лыжи. Но производители подделок вынуждены "кричать" — оглушенный покупатель легче открывает кошелек. Но только один раз.

Я люблю покупать лаваш на Комаровском рынке. Продает армянский хлеб там несколько человек, но я беру только из рук Мелани Арутюнян. Лаваш тонкий, исключительно нежный. Не сразу я продавщицу Арутюнян вычислила, сначала подходила ко всем подряд, тем более что тетушка Меланя стоит в одном ряду с другими, кто торгует блинами от городских хлебозаводов. Мне кажется, ее даже специально поставили в самую середину, чтобы она была не видна, а госпродукция лучше продавалась. Но не получается! К Мелани — очередь, по бокам — пусто. "Почему такой вкусный лаваш? — спрашиваю я, чтобы лишний раз похвалить Мелани и ее товарищей, пекущих его. Меланя улыбается. Я понимаю: руки, энергетика, традиции — фирма! Только о вывеске, рекламе товара Меланя почему-то совсем не волнуется. А покупателей у нее все равно море. Вот ведь парадокс.

"Купляйце беларускае!" Кто ж против? Если качество хорошее, мы и без рекламы товар вычислим. Не в новых словах дело.

Елена МОЛОЧКО.

ДОБРЫ ПРЫКЛАД

Вадзім КУЗЬМІН

«Я хачу жыць у прыгажосці...»

Жыхар Віцебска Вадзім Кузьмін стварыў сапраўдную дамашнюю ўтульнасць у пад'ездзе свайго дзевяціпавярховага дома па вуліцы Караткевіча ў новым гарадскім мікрараёне "Білева".

Амаль на ўсіх лесвічных пляцоўках ён размясціў карціны, гадзіннікі, люстры, павесіў палічкі, на якія ставіць кнігі з дамашняй бібліятэкі. На падаконніках тут стаіць каля 150 гаршкоў з пакаёвымі кветкамі. А на "тэхнічным паверсе" знаходзіцца "пакой адпачынку" — тут пад'ездны добраўпарадкавальнік паставіў два акварыумы, стол і крэслы.

58-гадовы падпалкоўнік запасу Вадзім Кузьмін паведаміў БелаПАН, што ў гэтым доме жыве два гады. Засяліўшыся ў новабудоўлю, вырашыў добраўпарадкаваць пад'езд. Паступова тут з'явіліся карцінная галерэя, аранжарэя, невялікая бібліятэка і агульны для ўсіх жыхароў "пакой псіхалагічнай разгрузкі" з акварыумамі. Карціны, пакаёвыя кветкі, падлогавыя вазы, шторы, карнізы, люстры, мэблю Кузьмін купляе на рынках, у камісійных магазінах, па аб'явах.

"Я хачу жыць у прыгажосці. Мне не хочацца і дзвюх хвілін быць там, дзе бруд. Для ўпрыгажэння пад'езда я ні ў кога не прашу ні капейкі. Ад суседзяў я хачу толькі аднаго: каб яны мне дапамагалі парадамі, падказвалі, як зрабіць лепш, куды што павесіць. Было б добра, калі б знайшлася нейкая жанчына, якая згадзілася б дапамагаць мне сачыць за гэтай гаспадаркай — паліваць кветкі, часам мыць шторы. Пакуль памочнікаў у мяне няма, даводзіцца самому сачыць за парадкам", — сказаў Кузьмін.

Некаторыя прадметы, якія ён не шкадуе аддаць у пад'езд у агульнае карыстанне, належаць яму асабіста. Напрыклад, каля ліфта ён павесіў вялікае люстра ў драўлянай раме, якому каля пяцідзесяці гадоў і якое, паводле ацэнкі ўладальніка, каштуе каля 150 долараў.

Вадзім Кузьмін — заўзяты калекцыянер. З дзяцінства ён калекцыяніруе гадзіннікі, фотаапараты, узнагароды, значкі, статуэткі, самавары, манеты і інш. Частку сваіх збораў член Віцебскага гарадскога клуба калекцыянераў час ад часу перадае ў дар музеям. Так, нядаўна ён падарыў Віцебскаму абласному краязнаўчаму музею калекцыю фотаапаратаў, якую хутка можна будзе ўбачыць на выставе.

Кузьмін скончыў Омскае вышэйшае агульнавайсковае вучылішча імя Фрунзе і Ваенна-палітычную акадэмію імя Леніна ў Маскве. Служыў у гарнізонах у Манголіі, Забайкаллі, Сібіры, на Далёкім Усходзе, у Чарнобылі. Браў удзел у ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Яго імя занесена ў раздзел "Абаронцы роднай краіны" кнігі "Хто ёсць хто ў Рэспубліцы Беларусь".

Таццяна МАЦВЕЕВА.

ПАМЯЦЬ

Рэха 37-га

У нашай гісторыі — даўняй і не вельмі — было шмат трагічных падзей. Адной такой крывава-чорнай датай былі першыя гадзіны сутак 30 кастрычніка 1937 года: тады ў Мінску катамі-энкавэдыстамі былі расстраляны больш за сто прадстаўнікоў беларускай нацыянальнай эліты: вядомыя вучоныя, пісьменнікі, паэты, мастакі, артысты, дойліды і простыя працоўныя людзі, сумленныя і чэсныя. У адну ноч Беларусь страціла ад рук сталінскіх нелюдзяў цвет нацыі.

З той трагічнай ночы прайшло больш як 70 гадоў. Так, зараз масава не расстрэльваюць. Але зніклі бясследна вядомыя палітыкі, згінулі пры загадкавых абставінах апаненты лукашэнкаўскага рэжыму. Масавы характар набылі ганенні, звальненні з працы і выгнанні з вучобы па палітычных матывах, арышты і суды над людзьмі з самасвядомай грамадзянскай пазіцыяй. Сёння ў нас у краіне быць сумленным чалавекам небяспечна. Прыкладам таго — смерць салігорскай праваабаронцы Яны Паляковай. Спіс можна доўжыць. І ўсё таму, што і сёння пры ўладзе — нярэдка ідэалагічныя нашчадкі тых, хто чыніў рэпрэсіі над сваім народам, знішчаў лепшых сыноў і дачок Бацькаўшчыны.

Наш сённяшні народ, які ідэолагамі характарызуецца як адукаваны, разважлівы і рахманы, на самай справе далёка не заўсёды такі. І гэта горкая праўда. Скажыце шчыра: з выпадку трагічнай расстрэльнай даты 30 кастрычніка 1937 года ці ў кожнай хаце запальваюць свечку ў памяць аб закатаваных? Ці кожны "рахманы" задумваецца, чаму так здарылася, чаму нітка тых падзей цягнецца ў сённяшні дзень? Дык дзе там! Бязвінна пралітая кроў дзядоў і прадзедаў не ўсіх хвалюе...

Дзень памяці ахвяр сталінізму, які свядомыя грамадзяне адзначаюць 30 кастрычніка, БТ ператварыла ў дзень нейкай нястрымнай весялосці. Дзікунскім экстазам веяла ад музычных праграм. У гэты дзень паўсюдна ладзіліся разгульныя вяселлі. Не ведаю, ці шчаслівы будзе шлюб тых маладых — без памяці, без ведання таго, што павінен ведаць і перажываць кожны нармальны чалавек. Лепей было б у гэты дзень маліцца, згадваць імёны загінуўшых за Бацькаўшчыну.

Яшчэ ў маёй маладосці ад аднаго сталага веку чалавека я пачуў такія словы: "Забудзеш продкаў — забудзеш імя сваё". Сапраўды, сёння мы ўжо страцілі многія высакародныя традыцыі, забываемся на продкаў. Таму і не ведаем сваіх імёнаў і вымушаны карыстацца чужымі — у прамым і пераносным сэнсе. Нават на помніках памерлых родных робім надпісы чужымі словамі. Ці не глумленне гэта над іх памяццю?

З павагай —

Мікола КАНАХОВІЧ, афіцэр у адстаўцы.

г.Пружаны.

ПРОИСШЕСТВИЯ

Директора театра нашли в петле

Прокуратура Минска проводит проверку по факту смерти директора Новосибирского государственного академического театра оперы и балета (НГАТОиБ) Руслана Ефремова, которого нашли висящим в петле в минской гостинице "Виктория".

"Следственным отделом прокуратуры Минска проводится проверка по факту смерти директора НГАТОиБ", — сообщил агентству "Интерфакс-Запад" в понедельник старший помощник прокурора Минска Сергей Балашев. "Тело было обнаружено висящим в петле в номере, где он остановился. Оснований говорить, что эта смерть была насильственной, пока нет", — подчеркнул С.Балашев. При этом он отказался сообщить иные подробности по данному факту.

Руслан Ефремов приехал в Минск на Рождественский оперный форум.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 20 ДЕКАБРЯ

Первый

06.00, 07.10, 08.15 “Доброе утро, Беларусь!”.
06.45, 16.05 “Nota Bene”.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.05 “Новости”.
07.05, 08.10, 18.50, 01.20 “Зона Х”.
07.30, 08.25, 11.50 “Деловая жизнь”.
08.30 “В мире моторов”.
09.10 “Культурные люди”.
09.40, 17.15 “Маруся”. Сериал.
10.40 “Славянский базар”. Избранное.
12.10 “Птица счастья”. Худ.ф.
14.05 “Жизнь как жизнь”.
15.20, 19.15 “Новости региона”.
15.40 “Off Stage Life”.
16.30 “Спальный район”. Сериал.
18.25 “Окно в Европу”.
19.25 “КЕНО”.
19.30 “Арена”.
20.00 “Информационный канал”.
22.00 “Доктор Хаус-5”. Сериал.
23.20 “Ангел”. Худ.фильм.
01.25 “День спорта”.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.20 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Контуры”.
10.10 “Жить здорово!”.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.35 “Новости спорта”.
11.10 “Вызов”. Сериал.
12.20 “Детективы”.
13.10 “Контрольная закупка”.
13.45 “Модный приговор”.
14.50 “Понять. Простить”.
15.25 “Хочу знать” с Михаилом Ширвиндтом”.
16.15 “Дикий молодняк”.
16.50 “Битва титанов”.
18.20 “Обратный отсчет”.
19.00 “Жди меня”.
20.00 “Время”.
21.05 “Выбор”.
22.10, 23.40 “Голоса”. Сериал.
00.45 “Виола Тараканова. В мире преступных страстей”. Сериал.
01.35 “Ночные “Новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
09.00 “Картина мира”.
09.55 “Погода на неделю”.
10.00 “Городок”.
10.20 “Утренняя почта”.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.45 “Вести”.
11.30, 18.50 “Ефросинья”. Сериал.
12.20, 17.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.50 “Комната смеха”.
13.50, 16.50, 19.50, 23.35 “Новости — Беларусь”.
14.30 “О самом главном”.
15.25 “Настоящая жизнь”.
16.15 “Дворик”. Сериал.
17.50 “Черная богиня”. Сериал.
20.30 “Вы заказывали убийство”. Сериал.
22.20 “Телохранитель”. “Жизнь за сто миллионов”. Сериал.
23.20 “Ничего личного”.
00.10 Праздничный концерт ко Дню работника органов безопасности РФ.

НТВ-Беларусь

06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.40 “Сегодня”.
06.05 “НТВ утром”.
08.35 “Программа максимум”.
09.35, 15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
10.20 “Кулинарный поединок”.
11.20 “Чистосердечное признание”.
12.05 “До суда”.
13.35 “Кодекс чести”. Сериал.
15.10 “Дело вкуса”.
16.25 “Возвращение Мухтара”. Сериал.
19.35 “Литейный”. Сериал.
21.40 “Брат за брата”. Сериал.
00.05 “Честный понедельник”.
01.00 “Школа злословия”.

СТВ

06.00, 07.30, 09.30, 10.30, 11.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10 “СТВ-спорт”.

08.30 “У парадного подъезда”.
09.35 “Большой завтрак”.
10.05 “Пять историй”.
10.40 “Богатая и любимая”. Сериал.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35 “Малая Родина”.
13.50 “Звездный ринг”.
15.00 “Хозяин тайги”. Худ.фильм.
16.50 “Репортер СТВ”.
17.10 “Наше дело”.
18.30 “Правда”.
20.15 “В тему”.
20.30 “Сказка о женщине и мужчине”. Худ.фильм.
22.55 “Столичный футбол”.
23.25 “Поводырь”. Худ.фильм.

ЛАД

06.35 “Универ”. Сериал.
07.00 “ЛАДное утро”.
08.00, 15.35, 19.55 “Тэлебарометр”.
08.05, 16.50 “Чисто английские убийства”. Сериал.
09.00, 18.00 “Семейный дом”. Сериал.
10.10 “Любовь и голуби”. Худ.фильм.
12.05 “Пра мастацтва”.
12.30 “Школа ремонта”.
13.35 “Бальное платье”. Худ.фильм.
14.55 “Дракончик и его друзья”. Мультсериал.
15.20 “Внеклассный час”.
15.55 “Налетчики”. Сериал.
19.05 “Андрей Бембель: смерть, победа, слава”. Док.фильм.
19.35 “Калыханка”.
20.00 “Информационный канал”.
22.00 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. “Манчестер Сити”—”Эвертон”. Прямая трансляция.
23.55 “Овертайм”.
00.25 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 “Новости”.
05.05, 19.00 “Принцесса цирка”. Сериал.

06.05 “Вместе”.
07.05 “Союзники”.
07.35 “33 квадратных метра”. Сериал.
08.05, 22.05 “Живая история”.
09.05 “Реальные истории”.
09.40 “Общий рынок”.
10.05 “Волчица”. Сериал.
11.05, 12.05 “Место встречи изменить нельзя”. Сериал.
13.05 “Охотники на драконов”. Мультсериал.
14.05 “Люба, дети и завод...”. Сериал.
14.35 “Охота к перемене мест”.
15.20 “Дом с историей”.
16.05, 23.05 “Исцеление любовью”. Сериал.
17.05, 00.05 “Слово за слово”.
18.20 “Акценты”.
18.30 “Общий интерес”.
19.50 “Девять неизвестных”. Сериал.
20.45 “XX век: величайшие моменты истории”.
21.20 “Мир спорта”.

Белсат

07.00, 09.00, 09.55, 10.45, 11.40, 12.45, 14.45, 17.00, 21.00, 23.10 “Аб’ектыў”.
07.05 “Вечар выбараў”.
09.05 “ПраСвет”.
09.35 “Рэмарка”.
10.00, 18.20 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.10, 18.50 “Прэс-экспрэс”.
10.25 “Эксперт”.
10.50 “Камунізм — гісторыя адной ілюзіі”. Дак.фільм.
11.45, 17.30 “Час гонару”. Серыял.
12.35 “Моўнік”.
12.50, 21.45 “Ляціце на Расінанце”. Маст.фільм.
14.15 “Сабачая будка”. Дак.фільм.
17.05 “Мой родны горад”. Серыял.
18.30 “Госць “Белсата”.
19.10 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.20 “Еўропа сёння”.
19.50 “Блізкая гісторыя. Іншы погляд”: “Трысняговы танец”. Дак.фільм.
21.25 “Прыватная калекцыя”.

ВТОРНИК, 21 ДЕКАБРЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.10, 18.00, 19.00, 23.00 “Новости”.
06.05, 01.10 “День спорта”.
06.10, 07.10, 08.15 “Доброе утро, Беларусь!”.
07.05, 08.10, 18.50, 01.05 “Зона Х”.
07.30, 08.30, 11.50 “Деловая жизнь”.
08.35 “Арена”.
09.10, 19.55 “Маргоша”. Сериал.
10.10, 17.10 “Спальный район”. Сериал.
10.40, 17.45 “Маруся”. Сериал.
11.40 “Зямля беларуская”.
12.10 “Дом для двоих”. Худ.ф.
14.05 “Моя правда”. “Люба Успенская”.
15.20, 19.15 “Новости региона”.
15.40 “Требуется”.
16.05 “Воображаемый Париж”. Док.фильм.
16.40 “Горячие точки”.
19.25 “КЕНО”.
19.30 “Сфера интересов”.
21.00 “Панорама”.
21.55 “Доктор Хаус-5”. Сериал.
23.15 “Вдали от нее”. Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.25 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Жить здорово!”.
10.25 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.40 “Новости спорта”.
11.10 “Вызов”. Сериал.
12.20 “Детективы”.
13.10 “Контрольная закупка”.
13.45 “Модный приговор”.
14.50 “Понять. Простить”.
15.25 “Хочу знать” с Михаилом Ширвиндтом”.
16.15 “Обручальное кольцо”. Сериал.
17.05 “Слово женщине”. Сериал.
18.20 “Счастливы вместе”. Сериал.
18.55 “Пусть говорят” с Андреем Малаховым”.
20.00 “Время”.
21.05 “Побег”. Сериал.
23.45 “Несекретные материалы”.
00.20 “Виола Тараканова. В мире преступных страстей”. Сериал.
01.10 “Ночные “Новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
09.20, 18.50 “Ефросинья”. Сериал.
10.10 “Суперкрепость по-русски”. Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.30 “Вести”.
11.30 “Ничего личного”.
11.45, 17.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.15, 20.30 “Вы заказывали убийство”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.20 “Новости — Беларусь”.
14.30 “О самом главном”.
15.25 “Настоящая жизнь”.
16.15 “Дворик”. Сериал.
17.50 “Черная богиня”. Сериал.
22.20 “Телохранитель”. “Жизнь за сто миллионов”. Сериал.
23.50 “Крутые повороты судьбы. Сергей Захаров”. Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.40 “Сегодня”.
06.05 “НТВ утром”.
08.40 “Русские сенсации”.
09.35, 15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
10.20 “Квартирный вопрос”.
11.25 “Женский взгляд”.
12.10 “До суда”.
13.35 “Кодекс чести”. Сериал.
15.10 “Дело вкуса”.
16.25 “Возвращение Мухтара”. Сериал.
19.35 “Литейный”. Сериал.
21.40 “Брат за брата”. Сериал.
00.05 “Винтовая лестница”. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10 “СТВ-спорт”.
08.30 “Говорит и показывает Минск”.
09.00 “Сказка о женщине и мужчине”. Худ.фильм.
10.40 “Богатая и любимая”. Сериал.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35, 18.30 “Взрослые игры”. Сериал.
13.50 “Не ври мне!”.
14.40 “Студенты International”. Сериал.
15.35 “Военная тайна”.
16.50 “Столичный футбол”.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 “Добрый вечер, малыш!”.
20.25 “Правила угона”. Сериал.
21.25 “Пять минут”.
21.30 “Большой город”.
22.05 “Автопанорама”.
22.55 “Дураки, дороги, деньги”. Сериал.
23.55 “Встречная полоса”. Сериал.
00.50 “Боец. Рождение легенды”. Сериал.

ЛАД

06.35, 22.55 “Универ”. Сериал.
07.00 “ЛАДное утро”.
08.00, 21.10 “Тэлебарометр”.
08.05 16.50 “Чисто английские убийства”. Сериал.
09.00, 18.00 “Семейный дом”. Сериал.
10.10 “Впервые замужем”. Худ.фильм.
11.55 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура.
12.50 “Овертайм”.
13.25 “Страсти по культуре”.
14.05 “Я не я”. Сериал.
15.15 “Дракончик и его друзья”. Мультсериал.
15.40 “Внеклассный час”.
15.55, 00.00 “Налетчики”. Сериал.
19.05 “Легкая жизнь”. Худ.фильм.
20.50 “Калыханка”.
21.15 “Белорусское “Времечко”.
22.15 “Интерны”. Сериал.
23.30 “Спорт-кадр”.

Мир

Профилактика до 11.04.
11.05, 12.05 “Место встречи изменить нельзя”. Худ.фильм.
12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 “Новости”.
13.05 “Охотники на драконов”. Мультсериал.
14.05 “Люба, дети и завод...”. Сериал.
14.35 “Реальные истории”.
15.20 “Гений места”.
16.05, 23.05 “Исцеление любовью”. Сериал.
17.05, 00.05 “Слово за слово”.
18.20 “Акценты”.
18.30 “Секретные материалы”.
19.00 “Принцесса цирка”. Сериал.
19.50, 01.05 “Девять неизвестных”. Сериал.
20.45 “XX век: величайшие моменты истории”.
21.20 “Земля и люди”.
22.05 “Живая история”.

Белсат

07.00, 17.00, 21.00, 22.50 “Аб’ектыў”.
07.20 “Еўропа сёння”.
07.50 “Час гонару”. Серыял.
08.35 “Госць “Белсата”.
08.50 “Блізкая гісторыя. Іншы погляд. “Трысняговы танец”. Дак.фільм.
09.55 “Прэс-экспрэс”.
10.10, 19.20 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.15, 17.05 “Мой родны горад”. Серыял.
10.40 “Прыватная калекцыя”.
17.30 “Кансультацыя ў ружовым садзе”. Серыял.
18.30 “Бульбаны”. Мультсерыял.
18.40 “Моўнік”.
18.50 “Сяргей Законнікаў”. Дак.фільм.
19.35 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.40 Праект “Будучыня”.
20.10 “ПраСвет”.
20.40 “Хто ёсць кім?”: “Валянціна і Валянцін Нагорныя”.
21.25 “Асабісты капітал”.
21.40 “Рэпартэр”.
22.05 “Доктар Марцін”. Серыял.

СРЕДА, 22 ДЕКАБРЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 “Новости”.
06.05, 01.05 “День спорта”.
06.10, 07.10, 08.15 “Доброе утро, Беларусь!”.
07.05, 08.10, 18.50, 01.00 “Зона Х”.
07.30, 11.55 “Деловая жизнь”.
08.35 “Сфера интересов”.
09.10, 20.00 “Маргоша”. Сериал.
10.10, 17.05 “Спальный район”. Сериал.
10.45, 17.40 “Маруся”. Сериал.
11.40 “Зямля беларуская”.
12.10 “Время радости”. Худ.фильм.
14.05 “Здоровье”.
14.30 “Альманах путешествий”.
15.20, 19.15 “Новости региона”.
15.40 “Off Stage Life”.
16.05 “Окно в Европу”.
16.30 “Проверка слухов”.
19.25 “Спортлото 5 из 36”.
19.30 “КЕНО”.
19.35 “Земельный вопрос”.
21.00 “Панорама”.
21.55 “Доктор Хаус-5”. Сериал.
23.15 “Пизанская башня”. Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.25 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Жить здорово!”.
10.25 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.40 “Новости спорта”.
11.10 “Вызов”. Сериал.
12.20 “Детективы”.
13.10 “Контрольная закупка”.
13.45 “Модный приговор”.
14.50 “Понять. Простить”.
15.25 “Хочу знать”.
16.15 “Обручальное кольцо”. Сериал.
17.05 “Слово женщине”. Сериал.
18.20 “Счастливы вместе”. Сериал.
18.55 “Пусть говорят” с Андреем Малаховым”.
20.00 “Время”.
21.05 “Побег”. Сериал.
22.20 “Среда обитания”.
23.45 “50 шляпок для пани Моники”.
00.50 “Виола Тараканова. В мире преступных страстей”. Сериал.
01.40 “Ночные “Новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
09.20, 18.50 “Ефросинья”. Сериал.
10.10 “Продано. Забыто. По следам царской диадемы”. Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.30 “Вести”.
11.30, 17.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.00, 20.30 “Вы заказывали убийство”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.20 “Новости — Беларусь”.
14.30 “О самом главном”.
15.25 “Настоящая жизнь”.
16.15 “Дворик”. Сериал.
17.50 “Черная богиня”. Сериал.
22.20 “Телохранитель”. “Жизнь за сто миллионов”. Сериал.
23.50 “Ландыши для королевы. Гелена Великанова”. Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.40 “Сегодня”.
06.05 “НТВ утром”.
08.35 “Очная ставка”.
09.35, 15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
10.20 “Дачный ответ”.
11.20 “Развод по-русски”.
12.10 “До суда”.
13.30 “Кодекс чести”. Сериал.
15.10 “Дело вкуса”.
16.25 “Возвращение Мухтара”. Сериал.
19.35 “Литейный”. Сериал.
21.40 “Брат за брата”. Сериал.
00.05 “Винтовая лестница”. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10 “СТВ-спорт”.
08.30, 20.25 “Правила угона”. Сериал.
09.30 “Автопанорама”.
10.00 “Пять историй”.
10.40 “Богатая и любимая”. Сериал.
11.30 “Дальние родственники”.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35, 18.30 “Взрослые игры”. Сериал.
13.50 “Не ври мне!”.
14.40 “Студенты International”. Сериал.
15.30, 23.25 “Дураки, дороги, деньги”. Сериал.
16.50 “Новые путешествия дилетанта”.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 “Добрый вечер, малыш!”.
21.25 “Пять минут”.
21.30 “Миссия секретна. История внешней разведки Беларуси”.
22.05 “Добро пожаловаться”.
22.55 “Минск и минчане”.
00.20 “Встречная полоса”. Сериал.
01.15 “Боец. Рождение легенды”. Сериал.

ЛАД

06.35, 23.05 “Универ”. Сериал.
07.00 “ЛАДное утро”.
08.00, 21.20 “Тэлебарометр”.
08.05, 22.25 “Интерны”. Сериал.
08.35, 16.45 “Чисто английские убийства”. Сериал.
09.30 “Семейный дом”. Сериал.
10.40 “Легкая жизнь”. Худ.фильм.
12.25 “Спорт-кадр”.
12.55 “Репортер “Белорусского времечка”.
13.45 “Врачебные тайны”.
14.15 “Я не я”. Сериал.
15.20 “Дракончик и его друзья”. Мультсериал.
15.35 “Внеклассный час”.
15.50, 00.10 “Налетчики”. Сериал.
17.50 “Без особых примет”. Худ.фильм.
18.55 Хоккей. КХЛ. “Динамо” (Минск) — “Барыс” (Астана). Прямая трансляция (в перерыве — “Калыханка”).
21.25 “Белорусское “Времечко”.
23.40 “Реальный мир”.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 “Новости”.
05.05, 19.00 “Принцесса цирка”. Сериал.
06.05 “Тик-так”.
06.20 “Путешествие со вкусом”.
07.05, 14.35, 21.20 “Граница”.
07.35 “33 квадратных метра”. Сериал.
08.05, 22.05 “Живая история”.
09.05, 18.30 “Добро пожаловать”.
09.40 “Кыргызстан в лицах”.
10.05 “Волчица”. Сериал.
11.05, 12.05 “Место встречи изменить нельзя”. Сериал.
13.05 “Охотники на драконов”. Мультсериал.
14.05 “Люба, дети и завод...”. Сериал.
15.20 “История создания”.
16.05, 23.05 “Исцеление любовью”. Сериал.
17.05, 00.05 “Слово за слово”.
18.20 “Акценты”.
19.50, 01.05 “Девять неизвестных”. Сериал.
20.45 “XX век: величайшие моменты истории”.

Белсат

07.00, 17.00, 21.00, 23.45 Аб’ектыў”.
07.20 “Праект “Будучыня”.
07.50 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
08.00 “Сяргей Законнікаў”. Дак.фільм.
08.30 “Асабісты капітал”.
08.45 “ПраСвет”.
09.10 “Рэпартэр”.
09.35 “Моўнік”.
09.50 “Хто ёсць кім?”: “Валянціна і Валянцін Нагорныя”.
10.05, 17.05 “Мой родны горад”. Серыял.
10.30, 17.30 “Доктар Марцін”. Серыял.
11.15 “Кансультацыя ў ружовым садзе”. Серыял.
18.20 “Без рэтушы”: “Бывай, зброя?..”. Дак.фільм.
18.40 “Басанож па свеце”.
19.10 “Варганы”. Дак.фільм.
19.30 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.40 “На колах”.
20.10 “Вагон”.
20.20 “Навігатар”.
20.40 “Госць “Белсата”.
21.25 “Маю права”.
21.45 “Эксперт”.
22.05 “Кэдзі”. Маст.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

18 — 26 снежня

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
На сцэне Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра
20 — “Пінская шляхта”.
Малая сцэна Канцэртнай залы “Мінск”
16, 23 — “Зіма”.
22 — “ГендэльБах”.
20 — “Старамодная камедыя”.

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
18 — “Трубадур”.
19 — “Три поросенка”, “Богема”.
21 — “Иоланта”.
23 — “Мадам Баттерфляй”.
26 — “Терем-теремок”, “Травиата”.

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
18, 23 — “Гісторыя двух сабак”.
19 — “Дамавічкі”.
20 — “Сублімацыя любві”.
21, 22 — “Каласы пад сярпом тваім”.

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
18 — “Русские водевили”.
19 — “Васса”.
21 — “Эсфирь”.
22 — “Дева и смерть”.
23 — “Распутник”.
24 — “Идеальный муж”.
26 — “Дядюшкин сон”.

20 снежня, Мінск, канцэртная зала «Мінск»

Вахтанг Кікабідзэ з праграмай «Я жизнь не тороплю».

Тэатр-студыя кінаакцёра
18, 19 — “...Забыть Герострата!”.
20 — “Мастер и Маргарита”.
21, 22 — “Очень простая история”.
25, 26 — “Щелкунчик”.

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
18 — “Красная Шапочка”.
19 — “Веселый цирк”.
25 — “Морозко”.
26 — “Пеппи-Длинныйчулок”.

Беларускі дзяржаўны музычны тэатр
21 — “Доротея”.
22 — “Веселая вдова”.
23 — “Жизель”.
26 — “Буратино.by”, “Баядера”.

Сучасны мастацкі тэатр
18 — “Пролетая над гнездом кукушки”.

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр эстрады
23 — “Старт”
26 — “Новогодние приключения Огонька”.

Новы тэатр
18 — “Лафонтен, или Белая рубашка с черным воротником”.
19 — “Персидская сирень”.

Драматычны тэатр Беларускай арміі
18 — “Собака на сене”.
25, 26 — “Принцесса и солдат”.

ІМПРЭЗЫ

Палац Рэспублікі
23—26 — “Волшебник страны Оз, или Сказка о потерянном желании” с дискотекой и подарками от Хрумстика.
26, 26 — Галоўная ёлка краіны.

Канцэртная зала “Мінск”
20 — **Вахтанг Кікабідзэ** з праграмай “Я жизнь не тороплю”.
21 — Пераднавагодні канцэрт тэатра танца “Karakuli”.
22 — Канцэрт “Новый год в стране невыученных уроков”.
23, 24 — Канцэрт “Приключения Ивана Царевича в новогоднюю ночь”.
25, 26 — ‘’Новогоднее представление у Елки’’.
25 — Рождественские песни мира — арт-группа “Беларусы”.

Клуб “Рэактар”
23 — Супольны перадкаляднy канцэрт “Цуд на Каляды”.

Палац ветэранаў
24 — Канцэрт групы “Sounduk”.

Вялікая зала Белдзяржфілармоніі
19 — Дзяржаўны камерны аркестр Беларусі “Вокруг света за 80... минут”.
20 — “Новогодние сюрпризы в музыкальной гостиной”.
22 — “Шедевры мирового органного искусства”.
26 — Вялікі канцэрт на Божае Нараджэнне.

Малая зала імя Р.Шырмы
22 — Вечар памяці спявачкі Інэсы Адзінцовай.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
18—26 — “Сказка о волшебной улыбке”.

ВІЦЕБСК

Віцебская абласная філармонія
18 — Канцэрт фартэпіяннай музыкі: **Аляксандр Маркавіч** (Ізраіль).

Беларускі тэатр “Лялька”
18—26 — “Цуды ў рэшаце”, навагодняя праграма.

ГРОДНА

Гродзенскі тэатр лялек
19, 25, 26 — “Лучший подарок на Новый год, или Атака клонов”.

Гродзенская абласная філармонія
22 — Гродзенская ліга КВЗ.
23 — Навагодні ранішнік “Остров сокровищ”.
26 — Калядныя сустрэчы ў музеі.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
18 — “Слишком женатый таксист”.
19, 22 — “Ревизор”.
23—26 — “Волшебная лампа Аладдина”.

Гомельскі тэатр лялек
23 — “Снегуркина школа”.

Гомельская абласная філармонія
21, 24 — “Рождественские музыкальные вечера”.
22 — “Рождественские сюрпризы” салістаў Белдзяржфілармоніі. “Рождественские музыкальные вечера”.

МАГІЛЁЎ

Магілёўская абласная філармонія
25 — Група “ФРИСТАЙЛ” з праграмай “Ах, какая женщина...”.

ад 31 кастрычніка – новыя частоты, хвалі

08:00-08:00	6105 кГц	49 м
	6120 кГц	49 м
18:00-20:00	7220 кГц	41 м
	9520 кГц	31 м
20:00-22:00	6150 кГц	49 м
	9570 кГц	31 м
22:00-24:00	5840 кГц	49 м
	7220 кГц	41 м

612 кГц 490 м сярэднія хвалі

радыё свабода
Тэл. (017) 266 39 52
СМС 391 22 24
svaboda@rferl.org
п/с 111, Менск, 220005, Беларусь
www.svaboda.org

Свабода на выбарах
ад 19 да 25 сьнежня – у эфіры ўсю ноч

24:00-02:00	7258 кГц	41 м
	9510 кГц	31 м
02:00-04:00	5830 кГц	49 м
	9560 кГц	31 м
04:00-06:00	5830 кГц	49 м
	9735 кГц	31 м

І заўсёды на сярэдніх хвалях 490 м частотах 612 кГц

радыё свабода
www.svaboda.org

Народная Воля
http://www.nv-online.info
17—20 СНЕЖНЯ 2010 г.

ЧЕТВЕРГ, 23 ДЕКАБРЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.15 “Новости”.
06.05, 01.20 “День спорта”.
06.10, 07.10, 08.15 “Доброе утро, Беларусь!”.
06.45 “Nota Bene”.
07.05, 08.10, 18.50, 01.15 “Зона Х”.
07.30, 08.30, 11.50 “Деловая жизнь”.
08.35 “Земельный вопрос”.
09.10, 19.55 “Маргоша”. Сериал.
10.10, 17.05 “Спальный район”. Сериал.
10.45, 17.40 “Маруся”. Сериал.
11.40 “Зямля беларуская”.
12.10 “Пизанская башня”. Худ.фильм.
14.10 “Звездная жизнь”.
15.20, 19.15 “Новости региона”.
15.40 “Эпоха”.
16.30 “Горячие точки”.
19.25 “КЕНО”.
19.30 “Сфера интересов”.
21.00 “Панорама”.
21.55 “Актуальное интервью”.
22.10 “Доктор Хаус-5”. Сериал.
23.30 “Рождественский коттедж”. Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.25 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 Жить здорово!”.
10.25 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.40 “Новости спорта”.
11.10 “Вызов”. Сериал.
12.20 “Детективы”.
13.10 “Контрольная закупка”.
13.45 “Модный приговор”.
14.50 “Понять. Простить”.
15.25 “Хочу знать” с Михаилом Ширвиндтом”.
16.15 “Обручальное кольцо”. Сериал.
17.05 “Слово женщине”. Сериал.
18.20 “Счастливы вместе”. Сериал.
18.55 “Пусть говорят” с Андреем Малаховым”.
20.00 “Время”.
21.05 “Побег”. Худ.фильм.
22.20 “Тур де Франс”.
23.45 “Выбор +”.
00.20 “Виола Тараканова. В мире преступных страстей”. Сериал.
01.10 “Ночные “Новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
09.20, 18.50 “Ефросинья”. Сериал.
10.10 “Голубая кровь. Смертельный эксперимент”. Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.30 “Вести”.
11.30, 17.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.00, 20.30 “Вы заказывали убийство”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.20 “Новости — Беларусь”.
14.30 “О самом главном”.
15.25 “Настоящая жизнь”.
16.15 “Дворик”. Сериал.
17.50 “Черная богиня”. Сериал.
22.20 “Телохранитель”. “Жизнь за сто миллионов”. Сериал.
23.50 “Поединок”.

АутКом ПРОИЗВОДСТВО:
▶ Непрерывная безотходная стыковка и резка в размер арматурной стали;
▶ Изготовление плоских сеток и каркасов из проволоки и арматуры на станках контактной точечной сварки;
▶ Изготовление пространственных каркасов, в т.ч. цилиндрических для буронабивных свай;
▶ Изготовление закладных деталей и металлоконструкций.
ОПТОВАЯ ТОРГОВЛЯ МЕТАЛЛОПРОКАТОМ:
арматура, проволока, уголок, швелер, балка, трубы, лист и т.д.
г. Минск, ул.Селицкого, 21 корп. 2 УНП 191133056 ООО «Аутком»
т.: 344-64-11, 344-67-99, (029) 342-53-83, 761-99-84

НТВ-Беларусь

06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.40 “Сегодня”.
06.05 “НТВ утром”.
08.40 “Следствие вели...”.
09.35, 15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
10.20 “И снова здравствуйте!”.
11.15 “Спето в СССР”.
12.05 “До суда”.
13.30 “Кодекс чести”. Сериал.
15.10 “Дело вкуса”.
16.25 “Возвращение Мухтара”. Сериал.
19.35 “Литейный”. Сериал.
21.45 “Брат за брата”. Сериал.
00.05 “Винтовая лестница”. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10 “СТВ-спорт”.
08.30, 20.25 “Правила угона”. Сериал.
09.30 “Добро пожаловаться”.
10.00 “Пять историй”.
10.40 “Богатая и любимая”. Сериал.
11.30 “Дальние родственники”.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35, 18.30 “Взрослые игры”. Сериал.
13.50 “Не ври мне!”.
14.40 “Студенты International”. Сериал.
15.30, 23.25 “Дураки, дороги, деньги”. Сериал.
16.50 “Здравствуйте, доктор!”.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 “Добрый вечер, малыш!”.
21.25 “Пять минут”.
21.30 “Миссия секретна. История внешней разведки Беларуси”.
22.05 “Автопанорама”.
22.55 “Горячий лед”.
00.20 “Встречная полоса”. Сериал.
01.15 “Боец. Рождение легенды”. Сериал.

ЛАД

06.35, 22.35 “Универ”. Сериал.
07.00 “ЛАДное утро”.
08.00, 20.50 “Тэлебарометр”.
08.05, 21.55 “Интерны”. Сериал.
08.35, 16.45 “Чисто английские убийства”. Сериал.
09.35, 17.50 “Без особых примет”. Сериал.
10.35 “Воздушные пираты”. Худ.фильм.
12.05 “Женсовет”.
12.45 “Битва экстрасенсов”.
13.45 “Дача здоровья”.
14.20 “Я не я”. Сериал.
15.20 “Дракончик и его друзья”. Мультсериал.
13.35 “Внеклассный час”.
15.50, 23.40 “Налетчики”. Сериал.
18.55 Гандбол. Чемпионат Беларуси. “Динамо” (Минск) — БГК им.Мешкова. Прямая трансляция.
20.30 “Калыханка”.
20.55 “Белорусское “Времечко”.
23.10 “Культпросвет”.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 “Новости”.
05.05, 19.00 “Принцесса цирка”. Сериал.
06.05 “Тик-так”.
06.20 “Путешествие со вкусом”.
07.05 “Общий интерес”.
07.35 “33 квадратных метра”. Сериал.
08.05, 22.05 “Живая история”.
09.05, 18.30 “Здесь был я”.
09.40 “Содружество LIVE”.
10.05 “Волчица”. Сериал.
11.05, 12.05 “Место встречи изменить нельзя”. Сериал.
13.05 “Охотники на драконов”.
14.05 “Люба, дети и завод...”. Сериал.
14.35 “Откровенный разговор”.
15.20 “Культурный слой”.
16.05, 23.05 “Исцеление любовью”. Сериал.
17.05, 00.05 “Слово за слово”.
18.20 “Акценты”.
19.50, 01.05 “Все золото мира”. Сериал.
20.45 “XX век: величайшие моменты истории”.
21.20 “О чем не принято говорить”.

Белсат

07.00, 17.00, 21.00, 23.00 “Аб’ектыў”.
07.20 “На колах”.
07.50 “Навігатар”.
08.10 “Эксперт”.
08.30 “Доктар Марцін”. Серыял.
09.20, 20.05 “Басанож па свеце”.
09.45 “Маю права”.
10.05 “Госць “Белсата”.
10.20 “Вагон”.
10.25 “Мой родны горад”. Серыял.
10.50, 17.30 “Кэдзі”. Маст.фільм.
17.05 “Школа на санцапёку”. Серыял.
19.15 “Сальда”.
19.30 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.40 “Праект “Будучыня”.
20.30 “Моўнік”.
20.40 “Беларусы ў Польшчы”.
21.25 “Рэпартэр”.
21.50 “Загадкі Мэрдака”. Серыял.
22.35 “Блізкая гісторыя. Іншы погляд”: “Казка”. Дак.фільм.

СЛЫШАЛИ?

Тони Брэкстон в Минск уже не едет

Концерт американской певицы Тони Брэкстон в Минске не состоится. Планировалось, что певица выступит в "Минск-Арене" 18 декабря.

Точного ответа на вопрос, почему сорвался концерт, нет.

"Комментировать отмену выступления исполнительницы в Минске организаторы концерта отказались, сославшись на незнание причины", — сообщает belta.by .

Стоимость билетов на единственный концерт Тони Брэкстон в Минске составлял от 160 до 370 тысяч белорусских рублей (партер), от 100 до 320 тысяч белорусских рублей (секторы). Билеты можно сдать в точках их продаж.

Американская певица планировала представить на концерте в Минске композиции из своего нового альбома Pulse ("Пульс"). Тони Брэкстон известна как ритм-энд-блюз-, поп- и соул-певица, автор песен и актриса. В самом начале карьеры пресса окрестила ее второй Уитни Хьюстон. В 1993 году Тони Брэкстон оказалась в числе лауреатов музыкальной премии "Грэмми", удостоившись сразу двух наград: как лучшая новая артистка и лучшая соул-певица. Сейчас она является обладательницей шести премий "Грэмми".

ПЯТНИЦА, 24 ДЕКАБРЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00 “Новости”.
06.05, 01.55 “День спорта”.
06.10, 07.10, 08.15 “Доброе утро, Беларусь!”.
07.05, 08.10, 19.30 “Зона Х”.
07.30, 11.50 “Деловая жизнь”.
08.35 “Сфера интересов”.
09.10, 19.55 “Маргоша”. Сериал.
10.10 “Спальный район”. Сериал.
10.45, 17.55 “Маруся”. Сериал.
11.40 “Актуальное интервью”.
12.10 “Снегурочка для взрослого сына”. Худ.фильм.
14.05 “Школа доктора Комаровского”.
14.30 “Повар на дому”.
15.20, 19.15 “Новости региона”.
15.40 “Эпоха”.
16.45 “Жизнь как жизнь”.
19.25 “КЕНО”.
21.00 “Панорама”.
21.55 Праздничное богослужение на Рождество Христово (католическое) из костела Воздвижения Святого Креста (г.Вилейка). Прямая трансляция.
23.55 Рождественская служба из Ватикана с участием Папы Бенедикта XVI. Прямая трансляция.
00.55 Рождественский концерт Венского филармонического оркестра (Австрия).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Жить здорово!”.
10.25 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 “Новости спорта”.
11.10 “Вызов”. Сериал.
12.20 “Детективы”.
13.10 “Контрольная закупка”.
13.45 “Модный приговор”.
14.50 “Понять. Простить”.
15.25 “Хочу знать” с Михаилом Ширвиндтом”.
16.15 “Обручальное кольцо”. Сериал.
17.05 “Слово женщине”. Сериал.
18.20 “Жди меня”. Беларусь”.
18.55 “Поле чудес”.
20.00 “Время”.
21.05 “Что? Где? Когда?” в Беларуси”. Зимняя серия игр.
23.05 “Три дня”. Худ.фильм.
00.45 “Слушатель”. Худ.фильм.
02.30 “Ночные “Новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
09.20, 18.50 “Ефросинья”. Сериал.
10.10 “Мой серебряный шар. Ирина Розанова”.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 “Вести”.
11.35 “Итоги года с президентом России”.
12.50, 17.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
13.20 “Городок”
13.50, 16.50, 19.50, 23.40 “Новости — Беларусь”.
14.30 “Вы заказывали убийство”. Сериал.
16.20 “Комната смеха”.
17.50 “Черная богиня”. Сериал.
20.30 “Новогоднее “Кривое зеркало”.
22.40 “Девчата”.
23.50 “Летом я предпочитаю свадьбу”. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 “Сегодня”.
06.05 “НТВ утром”.
08.30 “Мама в большом городе”.
09.00 “В зоне особого риска”.
09.35, 15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
10.25 “Очная ставка”.
11.15 “Дело темное”.
12.05 “До суда”.
13.20 “Кодекс чести”. Сериал.
15.00 “Особо опасен!”.
16.30 “Возвращение Мухтара”. Сериал.
19.35 “Следствие вели...”.
20.35 “НТВшники”.
21.45 “Брат за брата”. Сериал.
23.35 “Любовный менеджмент”. Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10 “СТВ-спорт”.
08.30 “Правила угона”. Сериал.
09.30 “Автопанорама”.
10.00 “Пять историй”.
10.40 “Богатая и любимая”. Сериал.
11.30 “Дальние родственники”.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35 “Взрослые игры”. Сериал.
13.50 “Не ври мне!”.
14.40 “Студенты International”. Сериал.
15.30 “Дураки, дороги, деньги”. Сериал.
16.50 “Репортерские истории”.
18.30 “Судьба”.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 КВН. Первая лига. Финал.
22.55 “Видимо-невидимо”.
23.40 “Фонтан”. Худ.фильм.
01.20 “Мост в Терабитию”. Сериал.

ЛАД

07.00 “ЛАДное утро”.
08.00, 21.15 “Тэлебарометр”.
08.05 “Интерны”. Сериал.
08.35, 16.15 “Чисто английские убийства”. Сериал.
09.35 “Без особых примет”. Худ.фильм.
10.35 “Новогодняя шутка с...”. Док.фильм.
11.30 “Гаспадар”.
12.00 “Кинопробы”.
12.20 “Живой звук”.
13.00 “Смешное времечко”.
13.30 “Я не я”. Сериал.
14.35 “Лабірынты гісторыі беларускага фотамастацтва”.
15.05 “Внеклассный час”.
15.20 “Налетчики”. Сериал.
17.20 “Все о безопасности”.
17.50 Президентский оркестр Республики Беларусь с программой “Незабываемый вечер бельканто”.
18.55 Хоккей. КХЛ. “Динамо” (Минск) — “Югра” (Ханты-Мансийск). Прямая трансляция (в перерыве — “Калыханка”).
21.20 “Репортер “Белорусского времечка”.
22.15 Диалоги о рыбалке”.
22.40 “Пра мастацтва”.
23.10 “Небесные ласточки”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 01.00 “Новости”.
05.05 “Прогресс”.
06.05 “Тик-так”.
06.20 “Путешествие со вкусом”.
07.05 “Откровенный разговор”.
07.35 “33 квадратных метра”. Сериал.
08.05, 21.20 “Живая история”.
09.05 “Вкусный мир”.
09.40 “Республика сегодня”.
10.05, 01.05 “Волчица”. Сериал.
11.05, 12.05 “Место встречи изменить нельзя”. Сериал.
13.05 “Охотники на драконов”. Мультсериал.
14.05 “Хит-экспресс”.
15.20 “Путеводитель”.
16.05 “Исцеление любовью”. Сериал.
17.05 “Прогресс”.
18.20 “Акценты”.
18.30 “Диаспоры”.
19.00 “Травести”. Худ.фильм.
22.20 “Содружество LIVE”.
22.30 “Католическое Рождество Христово”.

Белсат

07.00, 17.00, 21.00, 23.45 “Аб’ектыў”.
07.20 “Праект “Будучыня”.
07.50 “Сальда”.
08.05 “Рэпартэр”.
08.30 “Блізкая гісторыя. Іншы погляд”: “Казка”. Дак.фільм.
08.55 “Сяргей Законнікаў”. Дак.фільм.
09.25 “Беларусы ў Польшчы”.
09.45 “Вагон”.
09.50 “Басанож па свеце”.
10.15 “Школа на санцапёку”. Серыял.
10.40, 17.35 “Загадкі Мэрдака”. Серыял.
11.25 “Вясельныя клопаты”. Маст.фільм.
13.05 “Бульбаны”. Мультсерыял.
13.10 “Сон-трава”. Канцэрт гурта “Троіца”.
14.15 “Чалавек прэзідэнта”. Маст.фільм.
15.55 “Ранча”. Серыял.
17.05 “Ажыятаж вакол Басі”. Серыял.
18.20 “Геркулес”. Дак.фільм.
18.55 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.20 “На колах”.
19.50 “Геркулес выпраўляецца ў свет”. Дак.фільм.
21.20 Госць “Белсата”.
21.35 “Браты-ворагі”. Дак.серыял.
22.05 “Восень у Нью-Ёрку”. Маст.фільм.

СУББОТА, 25 ДЕКАБРЯ

Первый

06.35, 02.35 “День спорта”.
06.45 Мультфильмы.
07.15 “Існасць”.
07.40 “Доброе утро, Беларусь!”.
08.50 Рождественское поздравление Митрополита Тадеуша Кондрусевича.
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 “Новости”.
09.10 “Здоровье”.
09.45 “Повар на дому”.
10.15 “Baby Cup”. Художественная гимнастика. Международные детские соревнования.
11.20 “Соломенная шляпка”. Худ.фильм.
14.05 “Сказка о царе Салтане”. Мультфильм.
15.15 “Новости региона”.
15.35 “Вокруг планеты”.
16.15 “Проверка слухов”.
16.45 “Nota Bene”.
17.10 “Дорога на “Евровидение”. Концертная программа.
18.00 “Ваше лото”.
18.50 “Пятерочка”.
19.25 “КЕНО”.
19.30, 21.50 “Песня года”. Концерт.
21.00 “Панорама”.
01.10 “Рождественский концерт Венского филармонического оркестра”.

ОНТ

07.00 “Субботнее утро”.
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 “Наши новости”.
09.05 “Моя прекрасная няня”. Сериал.
09.45 “Здоровье”.
10.35 “Смак”.
11.15 “Умницы и умники”.
12.00 “Артур и минипуты”. Анимац. фильм.
14.00 “Минута славы”.
16.15, 21.00 “Новости спорта”.
16.20 “Слушатель”. Худ.фильм.
18.20 “Один против всех”.
19.20 “Большая разница”.
21.05 “Клуб веселых и находчивых”. Высшая лига. Финал.
23.25 “Что? Где? Когда?”. Финал года.
00.45 “Прожекторперисхилтон”.
01.30 “Легенды Ретро FM”.

РТР-Беларусь

07.00 Мультфильмы.
07.15 “Будьте моей тещей”. Худ.фильм.
08.35 “Новогоднее “Кривое зеркало”.
10.25 “Утренняя почта”.
11.00, 14.00 “Вести”.
11.10 “Субботник”.
11.50 “Летом я предпочитаю свадьбу”. Худ.фильм.
13.45 “Городок”.
14.15 “Заметки натуралиста”.
14.50 “Искатели”. Док.фильм.
15.50 “Птица счастья Николая Гнатюка”. Док.фильм.
16.50 “Вас вызывает Таймыр”. Худ.фильм.
18.25 “Честный детектив”.
19.00 “Картина мира”.
19.55 “Погода на неделю”.
20.00 “Вести в субботу”.
20.45 “Когда зацветет багульник”. Худ.фильм.
00.20 “Новая волна-2010”. Лучшее.

НТВ-Беларусь

07.35 “Смотр”.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 “Сегодня”.
08.20 “Авиаторы”.
08.50 “Спасатели”.
09.20 “Живут же люди!”.
10.20 “Главная дорога”.
10.50 “Кулинарный поединок”.
11.55 “Квартирный вопрос”.
13.20 “Женский взгляд”.
14.10 “Девчата”. Худ.фильм.
16.20 “Последнее слово”.
17.30 “Очная ставка”.
18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
19.30 “Профессия — репортер”.
20.05 “Программа максимум”.
21.15 “Русские сенсации”.
22.20 “Ты не поверишь!”.
23.20 “Музыкальный ринг НТВ”.
00.50 “Пригласи меня домой”. Худ.фильм.

СТВ

06.15 “Анфас”.
06.30 “Двенадцатая ночь”. Худ.фильм.
08.00 “Лось на Рождество”. Худ.фильм.
09.35 “Давай попробуем?”.
10.30 “Минск и минчане”.
11.05 “КультУРА!”.
11.35 “Солдаты”. Сериал.
13.20 “Новые путешествия дилетанта”.
13.55 “Аэлита, не приставай к мужчинам!”. Худ.фильм.
15.45 “Видимо-невидимо”.
16.30, 19.30 “24 часа”.
16.45 “Я — путешественник”.
17.00 “Большой город”.
17.40 “Загадай желание”. Худ.фильм.
20.00 “Музыкальная премия СТВ”.
23.00 “Интуиция”. Худ.фильм.
00.45 “Босиком по мостовой”. Худ.фильм.
02.45 “Щепотка перца”. Худ.фильм.

ЛАД

07.10 “Все о безопасности”.
07.40 “Лабірынты гісторыі беларускага фотамастацтва”.
08.05 “Реальный мир”.
08.35 “Диалоги о рыбалке”.
09.05 “Женсовет”.
09.45 “Дача здоровья”.
10.30, 19.55 “Тэлебарометр”.
10.35 “Небесные ласточки”. Худ.фильм.
13.05 “Страсти по культуре”.
13.50 “Дурнушка Бетти-3”. Сериал.
14.45 “Все, что я хочу на Рождество”. Худ.фильм.
16.40 Трансляция Рождественского послания из Ватикана Папы Римского Бенедикта XVI “Граду и Миру”.
17.25 Президентский оркестр Республики Беларусь с программой “Незабываемый вечер бельканто”.
18.25 “Хали-гали”.
18.45 “Новогодняя шутка с...”.
20.00 “Шоколад”. Худ.фильм.
22.25 “Живой звук”.
23.10 “Новички в полиции”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 12.50 “Комиссар Мегрэ”. Сериал.
05.50 “Путеводитель”.
06.20 “Живая планета”.
07.30 “Гадкий утенок”.
08.00 “Легенда о Вильгельме Телле”. Сериал.
08.30 “Экспериментаторы”.
08.45 “Миллион вопросов о природе”.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10 “Сто вопросов о Содружестве”.
09.40 “Мечтай, действуй, будь!”.
10.10 “Вкусный мир”.
10.40 “Любимые актеры”.
10.50 “Новогодние приключения Маши и Вити”. Худ.фильм.
13.50, 23.35 “Доказательства вины”.
14.30 “Союзники”.
15.10, 21.45 “Суперневестка”. Худ.фильм.
17.00 “Простые числа”.
17.35 “Новости Содружества. Культура”.
18.20 “Самые счастливые”. Худ.фильм.
20.00 “Лабиринты разума”. Сериал.
21.00 “Личные вещи”.
00.25 “Живая история”.
01.25 “Живая планета”.

Белсат

07.00, 17.00, 21.00, 23.55 “Аб’ектыў”.
07.20 “На колах”.
07.50 “Госць “Белсата”.
08.05, 19.10 “Калыханка для самых маленькіх”.
08.40 “Ажыятаж вакол Басі”. Серыял.
09.05 “Геркулес”. Дак.фільм.
09.35 “Геркулес выпраўляецца ў свет”. Дак.фільм.
10.25 “Восень у Нью-Ёрку”. Маст.фільм.
12.15 “Браты-ворагі”. Дак.серыял.
12.40 “Машына змен”. Серыял.
13.40, 18.00 “Бульбаны”. Мультсерыял.
13.50 “Эпоха Барадуліна”. Дак.фільм.
14.40 “Чалавек прэзідэнта-2”. Маст.фільм.
16.10 “Ранча”. Серыял.
17.05 “Арол. Крымінальная сага”. Серыял.
18.10 “А калі б так здарылася?”. Дак.фільм.
19.35 “Еўропа сёння”.
20.05 “Вагон”.
20.10 “Моўнік”.
20.30 “Навігатар”.
21.15 “Пасля вас”. Маст.фільм.
23.05 “Дажыць да любові”. Дак.фільм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 26 ДЕКАБРЯ

Первый

07.45 “День спорта”.
07.55 Мультфильмы.
08.45 “Оружие”.
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 “Новости”.
09.10 “Арсенал”.
09.40 “Альманах путешествий”.
10.10 “В мире моторов”.
10.45 “Культурные люди”.
11.20 “Школа доктора Комаровского”.
12.10 “Влюблен по собственному желанию”. Худ.фильм.
13.55 “Хоккей для всех”.
14.35 “Земельный вопрос”.
15.15 “Новости региона”.
15.35 “Специальный репортаж”.
15.45 “Марли и я”. Худ.фильм.
18.05 “Суперлото”.
19.20 “Моя правда”. “Тина Канделаки”.
20.30 “Спортлото 5 из 36”.
20.50 “КЕНО”.
21.00 “В центре внимания”.
22.25 “Замерзшая из Майами”. Худ.фильм.

ОНТ

07.00 “Воскресное утро”.
08.00, 09.00, 16.00 “Наши новости”.
09.05 “Воскресная проповедь”.
09.20 “Моя прекрасная няня”. Сериал.
10.00 “Непутевые заметки”.
10.20 “Пока все дома”.
11.20 “Фазенда”.
11.55 “Утренняя почта”.
12.30 “Трембита”. Худ.фильм.
14.15 “Тележурнал “Союз”.
15.00 “Брэйн ринг”.
16.15 “Новости спорта”.
16.20 “Давай поженимся”.
17.30 “Битва титанов”.
18.45, 21.05 “Лед и пламень”.
20.00 “Контуры”.
23.00 “Дуплькич, или Рычание ягнят”.
00.00 “Правила виноделов”. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 Мультфильмы.
07.40 “Когда зацветет багульник”. Худ.фильм.
11.00, 14.00 “Вести”.
11.15 “Сам себе режиссер”.
12.10 “Афинские вечера”. Худ.фильм.
14.15 “Смехопанорама”.
14.45 “Городок”. Дайджест.
15.15 “Романтика романса”. Док.фильм.
16.05 “Тайны Болливуда”. Док.фильм.
16.55 “Сегодня — новый аттракцион”. Худ.фильм.
18.45 “Смеяться разрешается”.
20.00 “Вести недели”.
21.05 “Ищу тебя”. Худ.фильм.
22.55 “Специальный корреспондент”.
00.05 “Смерть по завещанию”. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

07.35 Мультфильм.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 “Сегодня”.
08.20 “Дикий мир”.
08.45 “Их нравы”.
09.20 “Едим дома!”.
10.20 “Первая передача”.
10.55 “Дело темное”.
11.55 “Дачный ответ”.
13.20 “Спето в СССР”.
14.20 “Суд присяжных. Главное дело”.
16.20 “Развод по-русски”.
17.25 “И снова здравствуйте!”.
18.25 “Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю”.
19.00 “Сегодня. Итоговая программа”.
20.00 “Чистосердечное признание”.
20.55 “Центральное телевидение”.
22.10 “Отдел”. “По праву”. Худ.фильм.
00.00 “Особо опасен!”.
00.40 “Нереальная политика”.

СТВ

06.10 “Отроки во Вселенной”. Худ.фильм.
07.30 “Интуиция”. Худ.фильм.
09.00 “Говорит и показывает Минск”.
09.30, 19.00 “Автопанорама”.
10.00 “Очевидец” представляет: самое смешное”.
10.50 “Большой завтрак”.
11.35 “Солдаты”. Сериал.
13.20 “Здравствуйте, доктор!”.
13.55 “Снегурочку вызывали?”. Худ.фильм.
15.15 “Дорогая передача”.
15.40 “Судьба”.
16.30 “24 часа”.
16.50 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 “Неделя”.
20.40 “Просто друзья”. Худ.ф.
22.25 “Ключи от дома”. Худ.фильм.
00.20 “Секретные материалы”. Сериал.

ЛАД

07.45 “Благовест”.
08.10 “Мир вашему дому”.
08.20, 21.30 “Тэлебарометр”.
08.25 “Маленький Манхэттен”. Худ.фильм.
10.05 “Врачебные тайны” с доктором Александром Терещенко”.
10.40 “Школа ремонта”.
12.00 “Бухта капитанов”.
12.40 “Кинопробы”.
13.00 Памяти И.Паливоды. “Мир странных снов, как манускрипт”. Док.фильм.
13.30 “Права человека”.
13.45 “Дурнушка Бетти-3”. Сериал.
14.40 “История любви, или Новогодний розыгрыш”. Худ.фильм.
16.35 “Хали-гали”.
16.55 Хоккей. КХЛ. “Динамо” (Минск) — “Авангард” (Омск). Прямая трансляция.
19.25 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. “Астон Вилла”— ”Тоттенхем”. Прямая трансляция.
21.50 “Смешное времечко”.
22.25 “С праздником ничто не сравнится”. Худ.фильм.
00.20 “Культпросвет”.
00.50 “Концерт Ghristmas Chants And Visions”. Германия.

Мир

05.00, 12.50 “Комиссар Мегрэ”. Сериал.
05.50 “Простые числа. История новогоднего кинематографа”.
06.20, 00.25 “Живая планета”.
07.30 “Гадкий утенок”.
08.00 “Легенда о Вильгельме Телле”. Сериал.
08.30 “АБВГДейка”.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10 “Знаем русский”.
10.10 “Охота к перемене мест”.
10.40 “Любимые актеры”.
10.50 “Факир на час”. Худ.фильм.
13.50 “Доказательства вины”.
14.30 “Диаспоры”.
15.10, 21.40 “Приключение”. Худ.фильм.
18.10, 01.30 “Моя жизнь”. Худ.фильм.
20.00 “Вместе”.
21.00 “Полуночники”.

Белсат

07.00 “Аб’ектыў”.
07.10 “Еўропа сёння”.
07.40 “Навігатар”.
08.00, 19.30 “Калыханка для самых маленькіх”.
09.00, 19.55 “Моўнік”.
09.10 “А калі б так здарылася?”. Дак.фільм.
10.15 “Вагон”.
10.20 “Арол. Крымінальная сага”. Серыял.
11.15 “Пасля вас”. Маст.фільм.
13.05 “Чароўнае дрэва”. Серыял.
14.10 “Знакамітасць”. Маст.фільм.
16.00 “Ранча”. Серыял.
17.00 “Хто ёсць кім?”: Уладзімір Чыквін”.
17.20 “Час гонару”. Серыял.
18.10 “Рэмарка”.
18.30 “Камунізм — гісторыя адной ілюзіі”. Дак.фільм.
19.40 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
20.05 “ПраСвет”.
20.30 “Басанож па свеце”.
21.00, 23.45 “Тыдзень у “Аб’ектыве”.
21.30 “Эксперт”.
21.50 “Плецены чалавек”. Маст.фільм.
23.35 “Калыханка” ад Сашы і Сірожы”.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл.
(017) 3286871.
Тэл./факс
рэкламнага
аддзела: (017)
3286904, 3286906
E-mail :
nv@promedia.by
http://www.nv-online.by

ISSN 2071-9647
9 772071 964000 10198

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб’явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродка масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 16.12.2010 у 17.00. Аб’ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23710 экз. Заказ №6160.